

NE VORBEŞTE PĂRINTELE CLEOPA

11

NE VORBEŞTE

PĂRINTELE CLEOPA

11

Carte tipărită cu binecuvântarea

I.P.S. DANIEL

Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei

Ediţie îngrijită de

Arhimandrit Ioanichie Bălan

Ediţia a II-a

MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA

2004

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
CLEOPA ILIE, ARHIMANDRIT
Ne vorbeşte părintele Cleopa / Arhim. Cleopa Ilie. - Ed. a 2-a. - Vânători-Neamţ : Mănăstirea Sihăstria, 2001
13 vol.
ISBN 973-86836-2-9
Vol. 11. - 2004. - ISBN 973-86896-3-5

281.95(047.53)

CUVÂNT ÎNAINTE

Cu binecuvântarea Domnului nostru Iisus Hristos şi cu rugăciunile Preacuratei Maicii Sale, iată, am ajuns la al unsprezecelea volum din seria „*Ne vorbeşte Părintele Cleopa*", cunoscută în toată ţara.

Textul, ca de obicei, este clar, pe înţelesul tuturor, şi cuprinde sfaturi duhovniceşti, cuvinte de înţelepciune, predici şi îndemnuri sfinte, atât pentru intelectuali, cât şi pentru credincioşii de rând.

Suntem foarte bucuroşi când descoperim cuvinte duhovniceşti noi din tezaurul inepuizabil al Prea Cuvioşiei sale. De aceea ne străduim în continuare să scoatem la lumină cât mai multe cuvinte din cele scrise şi vorbite de Părintele Cleopa până în ceasul mutării sale la cele cereşti.

În acest volum am inclus câteva predici rostite cu diferite ocazii, în urmă cu peste 20 de ani. Dintre ele amintim: *Predică la Duminica Tuturor Sfinţilor, Predică la Evanghelia femeii gârbove* şi *Predică la vindecarea copilului lunatic*.

Apoi am continuat cu câteva istorioare legate de puterea rugăciunilor Bisericii. Nu am evitat să reamintim şi despre păcatul capital care stăpâneşte astăzi cea mai mare parte a omenirii, adică avortul, pe care Sfinţia sa îl combătea întotdeauna cu multă asprime.

Un alt aspect pe care Părintele Cleopa punea foarte mare accent este nepăsarea părinţilor faţă de creşterea copiilor, prezentat în capitolul *Cele 14 pricini pentru care vor fi judecaţi părinţii care nu-şi cresc copiii în frica şi certarea Domnului*.

De asemenea, Prea Cuvioşia sa nu uita să amintească în predicile sale şi despre dragostea de Dumnezeu, dând numeroase exemple din Vieţile Sfinţilor, precum în povestirile despre *Sfântul Ignatie Teoforul* şi *Melchisedec, împăratul Salemului*.

În sfârşit, Părintele Cleopa ne îndeamnă pe toţi la pocăinţă în capitolul despre sfârşitul lumii şi venirea Domnului, dând destule citate din Sfânta Scriptură şi de la Sfinţii Părinţi.

Fie ca şi acest volum mult aşteptat să fie tuturor bunilor creştini spre îndreptare, spre mângâiere şi folos duhovnicesc.

Arhimandrit Ioanichie Bălan

Sfânta Mănăstire Sihăstria,
Acoperământul Maicii Domnului
1 octombrie 2001

PREDICĂ
la
DUMINICA TUTUROR SFINŢILOR

Astăzi Biserica lui Hristos cea dreptmăritoare face pomenirea nu la un sfânt, nu la doi, nu la zece, nu la o sută, nu la o mie de sfinţi, ci face pomenirea tuturor sfinţilor. Mare sărbătoare este astăzi. Căci dacă „pomenirea dreptului este cu laude", pomenirea drepţilor şi a tuturor sfinţilor, cu câtă laudă nu se face!

Astăzi, fraţilor, s-a împlinit proorocia marelui prooroc Isaia, care zice: *Veseleşte-te, stearpă, care nu năşteai, că ţi-a înmulţit ţie Cel Prea Înalt*[1]. Cu adevărat Biserica cea stearpă din păgâni, astăzi prăznuieşte mulţimea cea nenumărată a sfinţilor săi. Astăzi Biserica cea stearpă din păgâni, logodită cu Hristos, a născut de şapte ori, cum a zis prin Duhul Sfânt, proorociţa Ana: *Căci cea stearpă şapte a născut*[2]. Care-s cei şapte? Dumnezeieştii Părinţi spun că toate cetele sfinţilor din ceruri şi toţi drepţii se împart în şapte cete. Întâi este Maica Domnului, apoi urmează cetele Apostolilor, a Proorocilor, a Ierarhilor, a Mucenicilor, a Cuvioşilor Părinţi şi a şaptea ceată, a tuturor drepţilor celor din veac adormiţi.

Dar ştie oare cineva numărul sfinţilor? Nu! Dar al îngerilor? Nici pe acela nu-l ştie. Ce spune marele

[1] Isaia 54, 1; Galateni 4, 27.
[2] I Regi 2, 5.

răbdător Iov? *Oastea cerului cine o va număra?*[3] Tot aşa şi de sfinţi ne arată Duhul Sfânt, că nu se ştie numărul lor. Sfinţii, cum ştiţi, sunt prietenii lui Dumnezeu[4]. Dar dacă sunt prietenii lui Dumnezeu să căutăm şi alte mărturii despre felul cum sunt ei şi cât sunt de mulţi. Să auzim pe proorocul care zice: *Iar eu am cinstit foarte pe prietenii Tăi, Dumnezeule!*

Şi după ce arată stăpânirea lor asupra dracilor, asupra lumii, asupra trupurilor, asupra tuturor patimilor, zice Duhul Sfânt: *Foarte s-au întărit stăpânirile lor*[5]. Căci prietenii lui Dumnezeu au stăpânit în lumea aceasta peste patimile lor, iar după ce s-au desăvârşit, în ceruri stăpânesc împreună cu Hristos peste toată lumea. Şi după ce arată stăpânirile lor, Duhul Sfânt ne arată că noi nu putem şti numărul lor. Căci spune: *Număra-voi pe dânşii şi mai mult decât nisipul se vor înmulţi* (Ps. 138, 18).

Cine a putut sau poate vreodată să numere nisipul mării? Ia o mână de nisip şi vei vedea că trebuie să stai luni de zile ca să o numeri. Dar nisipul care înconjoară toate mările de sub cer, cine-l va număra vreodată? S-au înregistrat în Martirologul Roman, în Minei, în Proloage şi în Vieţile Sfinţilor câţiva sfinţi. Dar aceştia sunt mult prea puţini faţă de numărul lor din ceruri. S-au înregistrat zece milioane nouă sute şaizeci şi şase de martiri, dar numărul lor, cum am spus, nu-l ştie nimeni, pentru că e mai mare decât nisipul mării. Câţi sunt martiri numai cu voia, câţi se mântuiesc în fiecare zi! Sfântul Ambrozie al

[3] Iov 25, 3; Ieremia 33, 22; Psalm 67, 18; Daniel 7, 10;.
[4] Psalm 138, 17; Ioan 15, 14.
[5] Psalm 138, 17; Iov 42, 48; Iacov 5, 16; Petru 2, 11.

Mediolanului a văzut o mare de catran, din care ieşeau mii şi mii de porumbei, care zburau la cer. Şi a zis despre ei că sunt sufletele care în fiecare ceas se mântuiesc din iad, prin mijlocirea Bisericii lui Hristos. Biserica, care e trupul lui Hristos, îi trimite la Capul ei din cer. Deci nu se pot număra toţi sfinţii, precum nici toţi îngerii.

Dar oare de ce s-a pus azi Evanghelia care începe aşa: *Cel ce va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, voi mărturisi şi Eu pentru dânsul înaintea Tatălui Meu Care este în ceruri.* Şi iarăşi: *Cel ce iubeşte pe tată, sau pe mamă, sau pe frate, sau pe soră, sau holde, sau moşii, sau altceva din lumea aceasta, mai mult decât pe Mine, nu este vrednic să fie ucenic al Meu.* De ce s-a pus azi tocmai Evanghelia aceasta? Cei ce-au rânduit pericopele evanghelice n-au fost oameni neînvăţaţi. Au fost sfinţi mari şi au ales fiecare parte a Evangheliei după sărbătoarea potrivită ei.

Ştiţi de ce s-a pus azi textul acesta: *Cel ce va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, voi mărturisi şi Eu...*? Pentru că toţi sfinţii lui Dumnezeu cei din veac L-au mărturisit pe El în două feluri: prin cuvânt şi prin fapta lor. Aşa au mărturisit proorocii pe Dumnezeu, aşa apostolii, aşa martirii, aşa cuvioşii, aşa ierarhii, aşa cuvioasele muceniţe, tot aşa drepţii cei din veac.

Dar de ce e nevoie de mărturisire ca să te poţi face sfânt? Sau de ce trebuie să fii drept ca să te mântuieşti? De ce este nevoie să-L mărturisim pe Hristos? Iată de ce: Omul nu-i numai o fiinţă de lut, fără suflet. Omul are două părţi, are o parte văzută şi

una nevăzută. Dar acestea se unesc într-un singur ipostas, aşa se cheamă omul întreg, alcătuit din trup şi din suflet. Şi nu-i drept ce zic unii: „Este de ajuns să cred în inima mea în Dumnezeu, dar de mărturisit aceasta în faţa tuturor nu-i nevoie". Aceştia se înşeală. În ziua Judecăţii, chiar cuvintele Evangheliei de astăzi vor mustra pe toţi aceia care socotesc că-i de ajuns să creadă în taină, fără să mărturisească atunci când e nevoie pe Hristos. Căci spune marele Apostol Pavel: *Cu inima să credeţi spre dreptate şi cu gura să mărturisiţi spre mântuire*[6].

Deci, când credem în Hristos înlăuntru, negreşit trebuie să-L mărturisim şi în afară. Să audă şi alţii mărturisirea noastră şi să vadă şi alţii faptele noastre. Căci a spus Domnul în Evanghelie: *Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune, să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri*. Nu-i de ajuns să crezi în taină, ca să te mântuieşti. Când eşti întrebat, trebuie negreşit să mărturiseşti, căci dacă te vei ruşina, sau dacă te vei teme, sau vei urmări alte interese şi nu vei mărturisi la arătare, nu poţi să fii cu Iisus Hristos. Şi El Se va lepăda de tine înaintea Tatălui Său şi înaintea tuturor îngerilor din ceruri.

Dar de ce s-a spus mai departe în Evanghelie: *Cel ce iubeşte pe tatăl său, sau pe mama sa, sau pe nevasta sa, sau pe copiii săi, sau pe fraţi, sau pe surorile sale, sau via, sau moşia, sau chiar viaţa sa* – cum se spune la Luca – *mai mult decât pe Mine, nu este vrednic să se numească ucenic al Meu*. Oare este

[6] Fapte 8, 37; Romani 10, 9, 10.

mai bine să urâm noi pe tata sau pe mama şi pe fraţii noştri şi pe prietenii noştri? Oare nu se spune în porunca a cincea din decalog: *Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta ca să-ţi fie ţie bine şi să trăieşti ani mulţi pe pământ*? Oare nu cumva se contrazice Evanghelia cu Decalogul? Nu! Doamne fereşte.

Ca să ne putem lămuri, să ne aducem aminte de porunca cea dintâi din lege. Ce spune aceea? *Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din toată puterea ta*. De ce a numit trei părţi din om? Cu mare dreptate porunceşte Dumnezeu să-L iubim din toată inima, din tot cugetul şi din toată puterea. El ne-a dat nouă şi sufletul şi mintea şi trupul. Când auzi *din toată inima*, sau în altă parte *din tot sufletul*, să înţelegi partea cea nevăzută. Când zice: *din tot cugetul*, înţelege mintea omului. Iar când zice *din toată vârtutea*, înţelege puterea trupului. Deci trebuie să iubim pe Dumnezeu din toată fiinţa noastră. Iar în porunca a doua din lege a dat un îndreptar pentru iubirea aproapelui. *Iar pe aproapele tău să-l iubeşti ca pe tine însuţi*.

Ia seama că în porunca întâi din lege, când cere să iubim pe Dumnezeu, nu arată graniţa până unde să-l iubim, ci cere să-L iubim fără margini. Dar când a vorbit de iubirea aproapelui, în care intră şi tata şi mama, a pus o graniţă: ca însuţi pe tine. „Îmi eşti tată, îmi eşti mamă, soră, cumnată, văr, nepot, dar eu vreau să mă mântuiesc şi ca să mă mântuiesc trebuie să fac cutare faptă bună sau cutare. Dar te iubesc atât cât mă urmezi pe mine în credinţă. Iar dacă tu, tată, sau mamă, sau soră, mă tragi pe mine de la Dumnezeu, sau mă îndemni să calc o poruncă a lui Dumnezeu,

sau să fac o nedreptate, eu nu te pot iubi pe tine mai mult decât pe Hristos".

Aşadar, nu trebuie să urâm pe părinţi, sau pe fraţi, sau pe oricare om din lume, căci zice: *Nu vei urî pe tot omul*. Dar când acel om vrea să mă despartă de Dumnezeu, atunci trebuie să ştiu că nu-mi este prieten, căci este vrăjmaşul lui Dumnezeu, şi Duhul Sfânt zice că dacă el urăşte pe Domnul şi poruncile Lui, şi tu trebuie să-l urăşti pe dânsul: *Pe cei ce te urăsc pe Tine, Doamne, i-am urât şi neprieteni s-au făcut mie şi cu urâciune desăvârşită i-am urât pe ei*[7].

Ai auzit? Când cineva care îţi era ţie ochi sau mână sau picior, adică ţineai la el ca la ochiul drept şi ca la mâna dreaptă şi te foloseai de el, s-a răzvrătit împotriva lui Dumnezeu şi nu mai vrea să meargă după Hristos, să-l urăşti din toată inima, cu urâciune desăvârşită. Pentru ce? S-a făcut vrăjmaş al lui Dumnezeu. Iată cum se cumpăneşte iubirea. Iată cum se chiverniseşte dragostea de Dumnezeu şi dragostea faţă de aproapele. Către Dumnezeu trebuie să fie fără margini, iar către aproapele mărginită. Numai atâta te iubesc pe tine, cât mă iubesc şi pe mine şi mai mult nu, că nu-mi dă voie porunca a doua din lege.

Deci n-avem voie să iubim pe nimeni şi nici o zidire din veacul acesta mai mult decât pe Dumnezeu. Nici pe tatăl şi pe mama, nici banii, nici vitele, nici păsările, nici averea, nici bogăţia, nici dregătoria, nici cinstea, nimic mai mult ca pe Dumnezeu, dacă vrem să fim ucenici ai lui Hristos Iisus. Căci odată ce am iubit zidirea mai mult decât pe Ziditorul, ne facem

[7] Psalm 96, 11; Prov. 8, 13; Rom. 12, 9.

vrăjmaşi ai lui Dumnezeu şi ne despărţim de Dumnezeu după dreptate, că ne-am închinat zidirii şi nu lui Dumnezeu.

Ce spune Evanghelia mai departe? Petru, când a auzit că nu trebuie să iubeşti pe tată sau pe mamă mai mult decât pe Dumnezeu, s-a gândit la sine. Căci amintindu-şi că el a lăsat totul atunci când l-a chemat Mântuitorul pe lacul Tiberiada, unde era împreună cu Andrei, cu Iacov şi cu Ioan, a spus lui Hristos cu îndrăzneală: *Iată, noi am lăsat toate şi am urmat Ţie, oare ce va fi nouă?* Da, el a lăsat totul. Nu numai corăbioara şi luntrea şi lopata au lăsat Petru şi Andrei. Nu. Dacă lăsau numai atât, nu erau ucenici ai lui Iisus Hristos. Ei au lăsat şi tată, şi mamă, şi soră şi frate şi patimile lor.

Nu-i de ajuns să laşi numai averea pentru Hristos. Trebuie să laşi şi ura şi zavistia şi desfrâul şi furtişagul şi minciuna şi răutatea şi pâra şi invidia şi lenevia şi nebăgarea de seamă şi toate fărădelegile şi păcatul. Abia atunci ne facem cu adevărat ucenici ai lui Hristos, când lăsăm toate. Şi când zicem *toate*, arătăm şi păcatele şi patimile cele sufleteşti. Toate trebuie lăsate ca să ajungem ucenici ai lui Hristos.

Câtă vreme inima noastră e lipită de ceva din lumea de aici, de o femeie sau de bani, sau de casă sau de dregătorie, sau de cinste, sau de tată, sau de mamă, sau de rudenie, sau de prieteni, sau de cunoscuţi, sau de trai bun, sau de beţie sau de orice ar fi, ea nu poate să placă lui Dumnezeu. Nu putem să iubim şi pe Dumnezeu şi pe Mamona, care în limba siriană înseamnă bogăţie.

Nu putem iubi pe Dumnezeu şi păcatul, Doamne fereşte! Dumnezeu cere inima noastră. *Dă-mi, fiule, inima ta!* Câtă vreme inima noastră nu-i cu Dumnezeu, suntem mincinoşi şi făţarnici şi vicleni. Inima noastră este atunci nedreaptă. Căci a zis marele Pavel lui Simon Magul: *Vrăjmaşule a toată dreptatea, inima ta nu-i dreaptă cu Dumnezeu.* Dumnezeu se uita la inima lui Simon, că inima lui era legată de bani. Căci el spusese apostolului: *Dă-mi şi mie darul acesta ca să pot să tămăduiesc pe oameni.* Credea că Duhul Sfânt Se cumpără cu bani! Iar Pavel, care era plin de Duhul Sfânt, i-a spus lui Simon vrăjitorul că inima lui nu-i legată de Dumnezeu, ci de bani şi de slava veacului acestuia. Iar Dumnezeu se uită la inimă şi câtă vreme vede că inima noastră nu-i cu Dânsul, nu putem fi ai Lui. El cere să-L iubim din toată inima şi din tot cugetul.

Câtă vreme mintea noastră este legată de grijile veacului şi de bani, ea nu poate fi a lui Hristos. Câtă vreme trupul nostru este scufundat în lucrarea păcatului, nu poate fi al lui Hristos. La fel nici inima, dacă nu-L iubeşte pe El. Deci fiinţa noastră s-a despărţit de Hristos prin păcatele ei şi de aceea ni se cere să-L mărturisim şi cu faptele şi cu gura şi să-L iubim din toată inima, din tot cugetul şi din toată puterea.

Deci când marele Apostol Petru şi ceilalţi au zis: *Iată, noi am lăsat toate,* au zis: am lăsat vicleşugul, necredinţa, făţărnicia şi mândria, am lăsat şi traiul bun, am lăsat şi avere şi rudenie şi ne-am lipit cu inima numai de Tine. Ei puteau deci să fie ucenici ai Lui.

Şi ce le făgăduieşte Hristos? *Voi, care aţi lăsat toate pentru Mine* (adică averea, cinstea, dregătoria, păcatele şi patimile, şi cele dinlăuntru şi cele dinafară), *când va şedea Fiul Omului pe scaunul slavei Sale, veţi şedea şi voi pe douăsprezece scaune, judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israel.* Auzi câtă cinste le dă?

Dar oare credeţi că scaunele de acolo vor fi de marmoră? Pe astfel de scaune vor şedea Petru şi Pavel şi Andrei şi Vartolomei şi Filip şi Toma şi toţi ceilalţi? Doamne fereşte! Cele douăsprezece scaune pe care vor sta cei 12 apostoli arată slava, mărirea şi cinstea pe care o vor avea în jurul lui Hristos, când vor judeca împreună cu El toate neamurile, când vor chema cerul de sus şi pământul de jos, ca să aleagă pe poporul Său (Ps. 49, 5). Atunci apostolii, care s-au ostenit cu Hristos şi au luat parte la ispitele Lui, care L-au iubit pe Dânsul din toată inima, din tot cugetul, din toată puterea, şi până la urmă au primit moartea pentru dragostea Lui, vor sta pe 12 scaune de slavă. Căci nu zice Hristos că vor şedea pe scaune de lemn, atunci când zice că Fiul Omului va veni să şadă pe scaunul slavei Sale. El ne dă să înţelegem că nici apostolii nu vor sta pe scaune de materie, ci pe scaune de slavă şi de cinste. În acelaşi înţeles zice: *Mă duc să vă pregătesc vouă loc, ca unde sunt Eu, şi ucenicii Mei să fie.* Deci apostolii vor şedea pe scaune de slavă, potrivit cu credinţa şi cu darul Duhului, după mărimea ostenelilor lor. Vor avea scaune de slavă, de mare slavă. Şi când zice Marele Apostol Pavel: *Şi stea de stea se deosebeşte în slavă*, se înţelege că slava fiecărui sfânt se va deosebi de a celorlalţi.

Dar cum vor judeca Apostolii cele 12 seminţii ale lui Israel? Noi am auzit că Tatăl nu judecă pe nimeni, căci zice Evanghelia: *Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului.* Şi dacă nici Tatăl nu judecă, cum o să judece Apostolii? În ce fel judecă ei cele 12 seminţii ale lui Israel?

Iată cum tâlcuiesc acest lucru dumnezeieştii Părinţi. Unul va fi Judecătorul, Iisus Hristos. Căci Tatăl a dat toată judecata Fiului, cum se spune şi în psalmul 71, 1: *Doamne, judecata Ta dă-o Împăratului şi dreptatea Ta Fiului Împăratului.* Fiul va judeca toate popoarele cu cele şase întrebări (gol, flămând, însetat, bolnav, străin, în temniţă) şi va cerceta inimile tuturor. *Căci atunci se vor descoperi* – zice – *cugetele multor inimi.* Iar El spune că vor judeca împreună cu El şi apostolii, şezând pe scaune de slavă. Vor judeca seminţiile lui Israel, căci şi ei au făcut parte din ele. Atunci va zice Judecătorul către evrei: „Cum aceştia au urmat Mie şi M-au iubit şi din toată inima au împlinit poruncile Mele şi au propovăduit numele Meu în toată lumea şi până la urmă au primit moarte în cele mai mari chinuri pentru dragostea Mea, şi cum de voi n-aţi crezut? Că n-am adus apostoli din India, nici din China, nici din Japonia, n-am adus din alte popoare păgâne, ci dintre voi i-am ridicat pe aceşti 12 oameni, ca să vă înveţe pe limba voastră şi să vă arate Adevărul. Iar voi n-aţi voit să credeţi, ci aţi rămas în întuneric".

Deci aşa au să judece Apostolii pe cele 12 seminţii ale lui Israel. A judeca aici înseamnă a mustra, aşa zic Sfinţii Părinţi. Aceşti 12 apostoli vor mustra deci, dar mai ales va mustra Hristos pe poporul evreiesc pentru necredinţa lui, arătându-le că apostolii au crezut şi iată la ce cinste s-au suit, la câtă slavă, învrednicindu-se să stea lângă scaunul Său. El va spune: „Iată câtă cinste le-am dat, pentru că au crezut şi M-au mărturisit în toată lumea. Iar voi n-aţi vrut să credeţi, de aceea *duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic".* Aşa vor judeca apostolii, adică vor mustra poporul evreiesc cu prezenţa lor, cu slava lor, cu cinstea lor din ceasul acela, că nu le-au urmat lor şi învăţăturii lor.

Dar şi Pavel spune în altă parte: *Au nu ştiţi că sfinţii vor judeca lumea?* Dar cum? La fel ca şi Apostolii. Sfinţii n-au venit dintre îngeri pe pământ, au firi trupeşti. Milioanele de sfinţi nu au venit din altă planetă, nici din cer, ci din popoarele pământului. Şi ei au fost oameni şi au flămânzit, au suferit dureri şi au avut frică şi osteneală, au avut carne şi sânge şi rudenii şi neamuri şi bogăţii şi cinste şi toate câte le avem şi noi, dregătorii şi copii; dar au iubit mai presus de toate pe Dumnezeu, iar pentru dragostea Lui s-au jertfit până la ultima picătură de sânge. Şi atunci Dumnezeu va zice tuturor popoarelor: „Vedeţi pe aceşti sfinţi, care au fost ca şi voi oameni pe pământ? Dar au urmat Mie şi au păzit poruncile Mele! De ce n-aţi făcut şi voi aşa?"

Îmi aduc aminte că eram copil când mi-am pus în gând să merg la mănăstire. Aveam un moş în sat la mine, Neculai Sava. Un moş după tată, care nu s-a căsătorit toată viaţa şi ducea viaţă sfântă şi era dascălul bisericii. Avea o barbă mare, albă. Şi când a auzit că vreau să plec la mănăstire, mi-a dat un ceaslov mic, cu slovă veche. Şi ştiţi ce am citit eu

întâi în ceaslovul acesta cu slovă veche? Condacul zilei de astăzi. Şi scria acolo: *Ca o pârgă a firii, Ţie, Săditorule al făpturii, lumea Îţi aduce, Doamne, pe purtătorii de Dumnezeu mucenici,* şi celelalte...

Auzi ce sunt sfinţii lui Dumnezeu? Sunt pârga firii omeneşti. Dumnezeu are tot dreptul să ia din toate popoarele lumii pârgă, că El a făcut toate popoarele. El le dă viaţă, El le dă hrană, lumină, apă, căldură şi tot ce le e de trebuinţă. Întru El şi prin El ne mişcăm. Nu putem să clipim o dată din ochi fără Dumnezeu, pentru că viaţa din noi e de la El şi întru El trăim, prin El ne mişcăm.

Deci sfinţii sunt ca o pârgă, ca un rod bine copt şi ales din toate neamurile pământului. Şi această pârgă a neamului omenesc, aceste milioane de sfinţi, vor judeca lumea atunci. Cum? Va zice Stăpânul: „Tu spui că n-ai putut să-mi urmezi Mie, că ai avut femeie. Dar şi aceştia au avut femei, că n-au fost toţi feciorelnici. Tu spui că n-ai putut să vii după Mine, că ai avut avere, că erai în cinste, în dregătorie, că te-ai temut de munci. Dar şi aceştia au avut toate acestea, toate ale firii omeneşti, dar inima lor au pus-o în mâna Mea şi mintea lor şi toată fiinţa lor s-a lipit de Mine. M-au iubit din toată inima şi toate celelalte le-au socotit gunoaie: şi averea şi dregătoria şi cinstea şi frumuseţile şi beţiile şi îmbuibările lumii acesteia vremelnice şi stricăcioase le-au urât din tot sufletul şi M-au iubit numai pe Mine".

Aşa vor judeca sfinţii lumea, când toate popoarele pământului vor vedea milioane şi milioane de sfinţi aleşi din toate popoarele, strălucind mai tare decât soarele întru împărăţia cerului. Câtă jale va fi

atunci! Cum se spune în *Uşa pocăinţei*, râuri de lacrimi vor curge atunci din ochii popoarelor, mai mari decât mările de pe faţa pământului; căci se vor face mări de lacrimi. Dar nu vor mai folosi atunci la nimic. Căci vor vedea de câtă cinste se bucură sfinţii, de câtă podoabă, de câtă slavă, de câtă mângâiere, iar ei au rămas să se ducă în gheenă, în foc, să-i mănânce viermii neadormiţi acolo, în tartar, unde este scrâşnirea dinţilor. Căci va fi o despărţire nu pentru un an, nu pentru doi ani, nu pentru o sută, nu pentru o mie, nu pentru sute de mii, ci pentru veacul veacului.

Ce se spune la Evanghelia Judecăţii? *Şi vor merge aceştia* (adică drepţii) *la viaţă veşnică, iar ceilalţi* (adică păcătoşii) *la muncă veşnică*. Ce jale va fi atunci, cum vor plânge, dar la ce va folosi plânsul atunci? Nu va mai folosi la nimic când vor vedea slava sfinţilor, când sfinţii îi vor mustra pe toţi, îi vor judeca pe toţi şi le vor zice: „Şi noi am fost ca voi, dar nu ne-am legat cu lumea aceasta, nici cu materia, nici cu banul, nici cu dulceaţa, nici cu rudeniile. Noi am iubit pe Dumnezeu din toată inima, din tot cugetul, din toată puterea şi Dumnezeu a trăit în noi şi noi în Dumnezeu; am fost gata oricând şi în orice clipă să murim pentru Dumnezeu. Şi am murit şi cu omul cel dinlăuntru şi cu cel din afară, când a cerut vremea".

Aşa, fraţilor, aşa vor judeca lumea sfinţii şi apostolii, cu slava şi cu cinstea pe care o vor avea. Aşa vor mustra toate popoarele pământului, ceata apostolilor pe evrei, a celorlalţi sfinţi pe popoarele lor, pentru că nu s-au pocăit şi nu le-au urmat lor şi învăţăturii lor.

Fraţi creştini, dar oare de ce mai spune Evanghelia de azi: *Şi tot cel ce va lăsa pentru Mine casă sau moşie, însutit va lua în veacul acesta şi viaţa veşnică va moşteni*? Aici parcă ar părea cu neputinţă. Cum adică? Am lepădat toate pentru Hristos şi voi avea chiar aici mai mult decât am lăsat? Oare se va întâmpla aceasta? Da, aşa se va întâmpla. Ce au făcut apostolii? Au lepădat o mreajă, şi aceea cârpită, şi o luntre stricată, dar pe urmă – se spune în Faptele Apostolilor – toţi creştinii din obştea primară vindeau averile şi bogăţiile lor şi le aruncau la picioarele Apostolilor. Au fugit de averi şi toate averile le-au moştenit, cum spune Sfântul Efrem Sirul.

Au plecat 12 bărbaţi din Ierusalim fără toiag, şi toată lumea au stăpânit şi au păstorit; au plecat fără traistă şi toate bogăţiile lumii le-au adunat, pentru că era Dumnezeu cu dânşii. Căci unde-i Dumnezeu, nu le lipseşte nimic celor ce se tem de Dânsul. Pentru că au aruncat la Dumnezeu grija lor, iar El i-a hrănit. Dar zice şi de casă, că o vor câştiga însutit. Casa Domnului Dumnezeu este Biserica. Căci spune Mântuitorul: *Casa Mea, casă de rugăciune este, iar voi aţi făcut-o peşteră de tâlhari*.

Câte case de acestea, câte biserici nu s-au sfinţit până astăzi în numele lor? Atâţia martiri şi sfinţi. Sfântul Gheorghe şi Sfântul Dumitru au lăsat toate pentru Hristos, dar au mii de biserici pe faţa pământului. Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel, Sfântul Nicolae, Sfântul Spiridon, au pe numele lor mii şi zeci de mii de biserici pe tot globul pământesc unde sunt creştini. Toate acestea sunt casele lor, că lor li s-au închinat şi lui Dumnezeu. Vezi, sfinţii se cinstesc pe pământ de

două mii de ani şi au atâtea icoase de rugăciune, atâtea biserici, nu sute, nu mii, ci zeci de mii; dar ei în ceruri, în Biserica celor întâi născuţi, pururea se prăznuiesc şi pururea se veselesc cu veselia cea negrăită.

Aşa să înţelegeţi că însutit va lua; cel ce cinsteşte pe Dumnezeu are şi aici cinste. Căci zice: *Cel ce Mă slăveşte pe Mine, îl voi slăvi*[8].

Dar ce spune Evanghelia la urmă? *Cei dintâi vor fi pe urmă şi cei de pe urmă vor fi întâi*. Cum se tâlcuieşte aceasta? Întâi a fost poporul evreiesc; el a fost chemat înaintea noastră de Dumnezeu, de pe vremea lui Avraam. El este poporul care s-a închegat din neamul lui Avraam, este poporul lui Israel. El a avut chemarea înaintea noastră, au fost făcuţi prieteni cu Dumnezeu mai demult; ei au avut proorocii, ei patriarhii, ei jertfelnicul, ei Biserica Legii Vechi, ei cunoştinţa cu Dumnezeu cea dintâi. Dar când a venit Stăpânul proorocilor şi Ziditorul lor, n-au crezut. Şi astfel ei, cei dintâi, vor fi cei de pe urmă, pentru că n-au crezut.

Dar cuvântul acesta mai are şi altă tâlcuire. El vorbeşte de cei smeriţi. Omul smerit se socoteşte cel mai de pe urmă dintre toţi, pentru că se socoteşte din adâncul inimii cel mai păcătos, cel mai neputincios, cel mai rău, nevrednic de mila lui Dumnezeu şi de cinstea de la oameni. Dar în ziua Judecăţii va fi altfel. Căci se zice: *Dumnezeu celor smeriţi le dă har şi celor mândri le stă împotrivă*.

În ziua aceea, când va judeca Dumnezeu inimile, nu va căuta la mitre arhiereşti, nici la coroane

[8] Psalm 14, 4; I Cor. 2, 7; Col. 3, 15.

împărăteşti, nici la dregătorii înalte. Va căuta la inimile noastre. Cel mai umil ţăran, cel mai necăjit om, cel care stă la vreo stână şi se roagă cu lacrimi lui Dumnezeu, sau este la închisoare şi se roagă, sau este undeva străin, sau bolnav în pat, suspinând din adâncul inimii către Dumnezeu, sau o văduvă săracă căreia nu-i deschide nimeni uşa şi zace cu copiii ei în necaz şi în scârbe, dar se roagă lui Dumnezeu, toţi aceştia vor fi în ziua judecăţii mai mari decât împăratul lumii de astăzi şi de mâine şi de alaltăieri. Căci Dumnezeu nu va căuta la faţă, cum i-a spus lui Samuil, când a ales pe David.

Dumnezeu caută şi acum la inima omului, dar cu atât mai mult atunci, în ziua Judecăţii. Se vor slăvi atunci cei smeriţi, cei nebăgaţi în seamă, cei ocărâţi, cei prigoniţi pentru dreptate, cei săraci cu duhul, care se socotesc pururea săraci de fapta bună, cei ce flămânzesc pentru dreptate, cei săraci cu duhul, cei ce doresc să facă dreptate şi toţi pe care i-a fericit Hristos. Se vor ferici atunci cei nebăgaţi în seamă, cei ce au fost ca gunoiul pământului.

Cele proaste şi nebăgate în seamă ale lumii vor ruşina pe cele înţelepte. Cele slabe vor ruşina pe cele tari. De aceea zice că cele de pe urmă vor fi cele dintâi. Cei pe care nu-i băgăm noi în seamă acum, dacă se roagă lui Dumnezeu din toată inima, vor străluci mai mult decât soarele în împărăţia cerului, iar împăraţii lumii şi toţi puternicii pământului vor fi atunci gunoi înaintea lui Dumnezeu, dacă nu vor fi crezut în El. Căci El este drept şi dreptatea Lui rămâne în veacul veacului.

Iubiţi credincioşi, v-am întocmit un mic cuvânt la Evanghelia de astăzi. Mai sunt multe de vorbit despre ea şi despre sfinţii lui Dumnezeu. Dar dacă aş vorbi numai de un sfânt, ar trebui să vorbesc zile întregi. Dar despre toţi sfinţii, cine poate vorbi? Poate cineva să aibă o mie de guri şi să vorbească la nesfârşit şi tot nu poate să descrie faptele sfinţilor.

Aţi auzit cum numără Apostolul de astăzi ostenelile sfinţilor: *prin credinţă* – zice – *au biruit împărăţii, au suferit de sabie, de foame, de sete, de frig, s-au fierăstruit, au rătăcit în cojoace, în piei de capre. Şi lumea nu era vrednică de ei.* Ce să spun de toţi sfinţii? E prea greu de spus. Atât spun numai, că sfinţii L-au iubit pe Dumnezeu din toată inima, din tot cugetul şi din toată puterea lor.

S-au făcut în lumea aceasta fii după dar ai Lui, cum suntem şi noi prin dumnezeiescul Botez, iar dincolo se vor veseli în vecii vecilor cu Dânsul. Că unde este Stăpânul, vor fi şi slugile Lui. Amin!

MELCHISEDEC, ÎMPĂRATUL SALEMULUI, ÎMPĂRATUL PĂCII

Sfântul şi marele Ierarh Atanasie cel Mare, Patriarhul Alexandriei şi marele stâlp al Bisericii lui Hristos, adevereşte istoria sfântă despre Melchisedec[9], împăratul Salemului, în acest chip: Acest împărat străin între oameni, a fost preot al lui Dumnezeu Cel

[9] Pe larg, în prologul cu slovă veche, luna mai, în 22 de zile, ediţia din 1855 de la Sfânta Mănăstire Neamţ.

Prea Înalt. El a fost socotit fără de mamă şi fără de tată şi zilele lui au fost nenumărate de neamuri, ca să fie închipuirea vie a lui Hristos, Mântuitorul lumii. Şi iată ce spune marele Ierarh Atanasie despre el: Mai înainte de a veni şi de a se sălăşlui dumnezeiescul Avraam după porunca dumnezeiască în părţile hananeilor, trăia în hotarele Palestinei o împărăteasă cu numele Salem, de acelaşi nume cu cetatea Salemului în care împărăţea ea (Ierusalimul de azi a moştenit mai pe urmă numele cetăţii Salem, care s-a scufundat). Această împărăteasă a născut pe Salad, iar Salad a născut pe Melhi. Melhi a luat de femeie pe Salem, asemenea la nume cu numita împărăteasă, bunica lui, şi cu dânsa a născut doi fii: pe unul îl chema Melhi şi pe celălalt Melchisedec. Deci era Melhi, tatăl acestor doi fraţi, închinător la idoli şi desfrânat.

Şi venind sorocul la care se aducea jertfă idolilor cu mare pompă în faţa întregului popor, a poruncit împăratul Melhi fiului său Melchisedec, zicând:

– Să iei împreună cu tine slugile noastre şi mergând la cireada vitelor să-mi aduci şapte viţei ca să-i jertfesc dumnezeilor mei.

Deci, mergând Melchisedec la cireada vitelor şi ridicându-şi pe drum ochii spre cer – după o dumnezeiască insuflare – privea cu luare aminte frumuseţea soarelui şi luminoasa lui strălucire. Şi a început a zice întru sine: „Cu adevărat, Cel ce a făcut aceste zidiri şi le-a înfrumuseţat şi le ţine pe ele întru bună rânduială, Acela este Adevăratul Dumnezeu Atotputernic şi Domnul a toate, nestricat, nevăzut, nemuritor, numai Acestuia I Se cuvine a I se aduce

jertfe, iar nu idolilor celor muţi şi surzi şi fără suflet. Deci, mă voi întoarce la tatăl meu să-i spun despre această dumnezeiască gândire şi poate mă va asculta şi-şi va veni întru simţire şi va părăsi amăgirea deşartă ce-l stăpâneşte".

Şi întorcându-se Melchisedec la tatăl său fără să aducă nimic, i-a spus despre Acela Care este cauza tuturor şi de ce s-a întors fără viţei. Şi a zis dreptul acesta de Dumnezeu luminat şi înţelepţit:

– Eu am socotit, o, tată, cum că nu este cu dreptate ca noi, oamenii cuvântători şi cu minte, să jertfim viţei idolilor celor muţi şi surzi şi fără simţire, ci Celui Singur cu adevărat Dumnezeu, Care a făcut cerul şi pământul cu toate din ele.

Auzind acestea acel fără de Dumnezeu tată de la fiul său cel luminat de Dumnezeu, s-a tulburat foarte mult şi îmboldit fiind de dobitoceasca şi drăceasca mânie a zis cu mare iuţime:

– Mergi de împlineşte îndată porunca ce ţi-am dat, iar de nu vei asculta degrab, te voi ucide.

Deci, ducându-se Melchisedec a doua oară la cireada vitelor ca să aducă cei şapte viţei pentru a-i jertfi păgânul împărat, a intrat împăratul Melhi la Salem, soţia sa, zicând:

– Eu, o, femeie, am hotărât să jertfesc la dumnezeii mei pe unul din cei doi fii ai noştri, la viitorul praznic.

Acestea auzind împărăteasa şi cunoscând, ca o mamă iubitoare de fii, că împăratul vrea să omoare pe Melchisedec, pentru că a încălcat porunca lui, a început a plânge cu amar şi a se tângui foarte, fiindcă

ea iubea foarte mult pe Melchisedec. Iar împăratul iubea foarte mult pe Melhi, fiindcă îi purta numele. Văzând împăratul întristarea şi plângerea cea mare şi multa tânguire a împărătesei, a zis:

– Lasă, pune sorţi între noi şi pe cine va cădea sorţul, acela va da pe fiul său.

Şi împăratul a luat de partea lui pe Melhi care purta numele lui, iar împărăteasa pe Melchisedec de partea sa. Şi după dumnezeiască rânduială, a căzut sorţul pe Melhi. Şi cu toate că împăratul s-a mâhnit foarte, dar pentru cuvântul dat, a gătit pe Melhi pentru jertfă. După această tocmeală făcută între ei a sosit şi Melchisedec cu cei şapte viţei de la cireada vitelor. Şi întristându-se foarte de cele ce se puseseră la cale şi văzând pe mama sa plângând cu amar, a plâns şi el mult şi s-a tânguit pentru moartea fratelui său Melhi, cea atât de amară. Şi urmând pilda acestui păgân împărat, mulţi taţi şi mame au gătit spre jertfă pe fiii lor, adunându-se spre jertfă ca la 500 de suflete, iar oi şi boi şi alte dobitoace, mulţime mare.

Deci sosind ziua păgânescului praznic şi toţi cei din cetate şi de prin satele dimprejur intrând în capiştea idolească, fericitul şi de Dumnezeu luminatul Melchisedec, neputând suferi nebunia tatălui şi a mamei sale şi a întregului popor, s-a făcut fugar de bunăvoie de la casa părintească.

Şi suindu-se în Muntele Taborului, a intrat în desimea codrului care era pe atunci acolo şi în acea singurătate plecându-şi genunchii s-a rugat lui Dumnezeu cu mare căldură a inimii, zicând: „Doamne, Dumnezeul meu, Cela ce ai făcut cerul şi pământul, marea şi toate care sunt într-însele, cele văzute şi cele

nevăzute, auzi-mă pe mine nevrednicul robul Tău şi pe câţi s-au adunat la junghierea fratelui meu Melhi în vremea acestui diavolesc praznic, pe toţi de la mic la mare, scufundă-i şi îi pierde de pe faţa pământului. Facă-se iad locul acela, ca să-i înghită pe toţi acei nebuni şi păgâni oameni".

Şi, o, prea slăvită minune! îndată s-a împlinit cuvântul dreptului Melchisedec. Căci pământul s-a deschis şi fără de veste i-a înghiţit pe toţi. Şi n-a mai rămas nici capişte idolească, nici oameni, nici dobitoace, nici zidiri, nici copaci, nimic din acea blestemată cetate. Apoi, după puţine zile pogorându-se din munte dreptul Melchisedec şi văzând locul acela al cetăţii scufundat cu totul în adâncurile pământului, umplându-se de frica lui Dumnezeu s-a suit iarăşi la Muntele Taborului şi a vieţuit în desimea codrului şapte ani întregi, hrănindu-se numai cu mugurii copacilor, cu ierburi şi cu miere sălbatică, după cum mai în urmă s-a hrănit dumnezeiescul Înaintemergător Ioan Botezătorul.

Astfel, el a fost cel dintâi pustnic mai înainte de Ilie Tesviteanul şi de Ioan Botezătorul. Şi fiind el gol de la cap până la mijloc, spatele lui s-a făcut ca ţeasta de broască ţestoasă.

Apoi, după şapte ani a venit glas de la Dumnezeu către dumnezeiescul patriarh Avraam, zicând: „Avraame, Avraame", iar el a zis: „Iată, eu, Doamne". „Pune şaua pe asinul tău şi luând cu tine îmbrăcăminte nouă şi încălţăminte nouă, suie-te în Muntele Taborului degrab şi acolo strigă de trei ori în desimea codrului cu glas mare, zicând: «Omule al lui Dumnezeu Celui Prea Înalt!» Şi după a treia strigare

va ieşi din desimea codrului un mare pustnic. Iar tu văzând pe acest om, nu te spăimânta nicidecum de el, ci rade-l pe cap, taie-i unghiile, îmbracă-l şi încalţă-l şi cere-i binecuvântarea".

Deci suindu-se dumnezeiescul Avraam în Muntele Taborului şi făcând după a Domnului poruncă, a strigat de trei ori în desimea codrului cu glas mare. Şi iată, îndată a ieşit Sfântul Melchisedec pe jumătate gol şi acoperit cu păr lung. Şi văzându-l dumnezeiescul Avraam, fără de veste, foarte s-a înfricoşat şi s-a spăimântat. Iar el i-a zis:

– Nu te înfricoşa, omule, ci spune-mi cine eşti şi pentru ce ai venit în această pustietate.

Iar dumnezeiescul Avraam i-a răspuns:

– Domnul m-a trimis ca să te rad pe cap, să-ţi tai unghiile, să te îmbrac şi să te încalţ ca pe o credincioasă slugă a Sa.

Atunci Melchisedec a zis:

– Fă după cum ţi-a poruncit ţie Domnul.

Şi dumnezeiescul Avraam a făcut toate câte i-a poruncit Domnul. Iar Sfântul Melchisedec după trei zile coborându-se din Muntele Taborului şi luând un corn cu untdelemn şi pecetluindu-l cu cuvântul lui Dumnezeu, a blagoslovit pe Avraam, zicând: „Binecuvântat eşti lui Dumnezeu Cel Prea Înalt. Şi de acum numele tău va fi pe deplin săvârşit".

Iar după câteva zile a venit glas din cer către dumnezeiescul Avraam, zicând:

– Pentru că nimeni n-a rămas din neamul lui Melchisedec, el se va numi „fără tată, fără mamă şi nenumărat de neamuri, nici început zilelor având, nici sfârşit". Şi închipuie în veac pe Fiul lui Dumnezeu.

Deci, pentru că singur acest Melchisedec dintre atâtea neamuri a cunoscut pe Dumnezeu şi din îndemnarea Lui a mărturisit pe adevăratul Dumnezeu al tuturor şi pe Făcătorul zidirilor celor văzute şi nevăzute, şi pentru dragostea lui Dumnezeu a părăsit dezmierdarea şi odihna rudeniilor, a prietenilor, precum şi luminata mărire a împărăţiei sale, şi a cinstit mai presus de toate pe Dumnezeu şi a ales aspra vieţuire a pustiului în locul desfătării celei stricăcioase a lumii, s-a învrednicit de Dumnezeu de a se hirotoni în chip nevăzut preot al lui Dumnezeu Celui Prea Înalt; şi ca să lucreze mai înaintea darului cele ale darului şi să ungă împăraţi şi preoţi şi să binecuvinteze sfinţind şi să ofere dumnezeiescului Avraam şi celor împreună cu dânsul – că erau 318 slugi de casă ale lui – pâine şi vin când acesta se întorcea de la tăierea lui Kedarlaomer (Fac. 14, 18); şi să închipuiască în sine mai înainte pe Domnul, Care avea să se nască din Preasfânta Fecioară Maria şi să rămână preot în veac după rânduiala lui Melchisedec.

Deci s-a socotit fără tată şi fără mamă şi nenumărat de neamuri şi preot dumnezeiesc al celui Prea Înalt, fiindcă nimeni nu ştia pe tatăl şi pe mama lui şi pe celelalte rudenii care s-au scufundat atunci şi i-a înghiţit pământul. Şi a fost în chip nevăzut hirotonisit de Dumnezeu pentru multa lui dragoste de Dumnezeu Cel adevărat. Acesta a binecuvântat pe Avraam cu pâine şi cu vin, când Avraam se întorcea de la Kedarlaomer şi a închipuit cu mii de ani înainte preoţia lui Hristos cea din Legea Darului.

DESPRE POST ŞI FĂŢĂRNICIE

Fraţii mei, făţărnicia se amestecă în toată fapta cea bună, cum zic dumnezeieştii Părinţi. Că precum iedera sau rugul dacă le pui lângă un copac, se agaţă de el şi dacă le pui lângă un gard se agaţă de el, aşa şi făţărnicia, viclenia, zavistia şi slava deşartă se prind de sufletul nostru şi ne trebuie mare pătrundere ca să putem deosebi când lucrăm fapta cea bună cu smerenie şi când o lucrăm cu slavă deşartă şi cu făţărnicie.

Auzi ce spune Mântuitorul: *Când postiţi, nu fiţi trişti ca făţarnicii; că ei îşi smolesc feţele, ca să se arate oamenilor că postesc.*

Postul a fost privit în trei feluri necuvenite de-a lungul veacurilor. Pe vremea Mântuitorului Iisus Hristos erau cărturarii şi fariseii şi alţi oameni care voiau să fie lăudaţi pentru post. Ce făceau ei? Se ungeau cu smoală ca să se arate că sunt slabi, că-s plânşi, că-s traşi la faţă, că-s necăjiţi. Mântuitorul, vrând să curețe răutatea aceasta de pe fapta bună a postului, învaţă: *Când postiţi, nu fiţi trişti ca făţarnicii... Tu însă când posteşti, unge capul tău şi spală faţa ta*; să te arăţi vesel, să nu ştie lumea că posteşti. Aceia erau făţarnici şi vicleni şi-şi pierdeau toată plata pentru osteneala postului. De aceea Hristos a spus: *Amin grăiesc vouă, că-şi iau plata lor*. De la cine? De la oameni. Îi lăudau oamenii, zicând: „Vezi, cutare cât e de slab, cât de mult a postit". Dar vai de noi păcătoşii dacă ne vom lua plata aici. Dincolo nu vom avea decât focul veşnic.

Pe timpul Sfântului Ioan Gură de Aur postul era folosit de unii altfel. Aceştia erau mai răi ca cei dinainte. Ce făceau aceştia? Cei amintiţi cel puţin posteau şi se dădeau pe faţă cu smoală, dar pe timpul Sfântului Ioan Gură de Aur erau unii care mâncau de dulce, dar ca să nu arate că-s graşi se dădeau şi ei cu smoală pe faţă sau cu altceva, ca să pară că-s slabi. Cei dintâi posteau, dar din pricina făţărniciei lor, pierdeau toată plata postului. Cei de-al doilea, mai făţarnici, nici măcar nu posteau, dar voiau să ia slava celor postitori.

În sfârşit, în timpul nostru postul e privit mai rău şi decât în timpul Sfântului Ioan Gură de Aur. Sunt unii acum care nu mai postesc nici măcar la arătare ca cei din timpul Sfântului Ioan Gură de Aur, care se temeau să nu fie cunoscuţi de oameni că nu postesc.

Cei dintâi erau răi că se ungeau pe faţă, cei de-al doilea erau mai răi, dar chiar dacă nu posteau, se temeau ca să nu smintească pe alţii şi de aceea se dădeau cu unsori pe faţă, ca să nu ştie lumea că nu postesc. Dar cei de acum sunt de o mie de ori mai răi, pentru că nu numai că nu se tem că smintesc pe alţii mâncând de frupt în post, dar nici grijă nu au de aceasta. Ei declară sus şi tare că posturile sunt puse de preoţi şi călugări. Ei nu recunosc că cel ce nu posteşte este anatema. Dar canonul 19 din Gangra spune: „Cine nu va posti posturile rânduite de Biserică, întemeindu-se pe îndreptăţirea cugetului său, să fie anatema".

Ştiţi ce înseamnă anatema? Cea mai grea pedeapsă a Bisericii. Anatema este despărţirea de Dumnezeu şi împreunarea cu satana şi pogorârea la

iad împreună cu dracii. Acolo se duc cei ce nu postesc şi mai ales cei ce defaimă postul.

Ei zic: *Nu ce intră în gură spurcă pe om, ci ce iese din gură*. Dar la ce S-a gândit Hristos când a spus cuvântul acesta? La obiceiul spălării mâinilor şi la carnea diferitelor animale oprite a se mânca de iudei (carne de porc, de cal etc.), nu la post.

N-a postit Hristos 40 de zile şi 40 de nopţi în Muntele Carantaniei şi nu a fost ispitit de satana care-I spunea să prefacă pietrele în pâini? Şi ce a spus Iisus? *Nu numai cu pâine va trăi omul, ci şi cu tot cuvântul lui Dumnezeu* (Matei 4, 4).

N-au postit apostolii Petru şi Pavel şi cei 12 când au plecat la propovăduire? N-aţi auzit ce zice Pavel? *În post, în foame, în sete, în frig, în golătate*. Care dintre apostoli n-a postit, care dintre cuvioşi, care dintre sfinţi? Iar astăzi, sunt mii şi zeci de mii de creştini care nu mai postesc şi nici nu se mai tem că smintesc pe alţii. Mănâncă tatăl de faţă cu femeia şi cu copiii săi de dulce, sau mănâncă mama de dulce de faţă cu copiii care trebuie crescuţi în frica de Dumnezeu. Nu se tem nici de Dumnezeu că strică postul, nu le e ruşine nici de cei ai casei. Vai de noi şi de noi! Am ajuns mai rău decât butucii cei nesimţitori, mai rău decât păgânii, că numai numele de creştin îl mai purtăm. Am ajuns cum a proorocit Pavel, marele luminător al lumii: *În vremea aceea vor avea numai chipul bunei credinţe, dar puterea ei o vor tăgădui*.

Deci, să luăm aminte. Cine dezleagă posturile rânduite de Biserici, fie el arhiereu, sau preot, sau dascăl de teologie, sau creştin, toţi cad sub canon. Arhiereul şi preotul cad sub caterisire, iar creştinul

sub afurisenie. Dacă veţi zice: „Este o dezlegare în caz de boală". Da, este. Dar când? Când este cineva aşa de bolnav şi atât de uscat de boală încât îl întoarce altul în pat şi nu poate să se ridice în picioare şi vine un doctor creştin şi cu frică de Dumnezeu şi zice: „Omule, ca să te ridici din boala aceasta ai nevoie numaidecât de supraalimentare şi trebuie să mănânci mâncărurile ce ţi le prescriu eu".

Numai acela e iertat de post. Dar nu când el e roşu ca sfecla, se duce la teatru, la bal, la nuntă, la pădure, la treburi, dar când îi vorbeşti de post declară că e bolnav. N-ai auzit ce cântă Biserica? Să nu pricinuieşti pricinuiri întru păcate. N-ai auzit ce spun Sfinţii Părinţi, că pricina născocită este o punte către păcat? Vrei să strici postul? Îngerul spune: „nu-l strica". Satana spune: „caută o pricină, spune că ai vătămătură, că ai de ridicat butuci, că pleci în călătorie, doar ştii că numai pustnicii trebuie să postească". Ai luat o pricină născocită ca scuză şi ai trecut la păcat. Dar pricina aceasta nu e binecuvântată.

Ai auzit de cei ce au găsit motive în Evanghelie, când i-a chemat la nuntă marele Împărat? I-a chemat sluga să vină la nunta marelui Împărat, dar unul a spus: *femeie mi-am luat şi nu pot merge*, adică sunt legat de patimile trupeşti. Altul a zis: *ţarină mi-am cumpărat*, adică sunt legat de lumea aceasta, de grija veacului. Iar altul a zis: *cinci perechi de boi mi-am cumpărat*, adică s-a lăsat robit şi a slujit celor cinci simţuri: vederii, gustului, mirosului, auzului şi pipăitului. Şi atunci le-a spus lor: *Amin grăiesc vouă, niciunul din cei chemaţi nu va gusta din cina Mea*. Ce le-a folosit lor pricina născocită? I-a scos afară din

împărăţia cerurilor. De aceea nimeni să nu născocească pricină, că nu poate să mănânce mâncare de post.

Nu poţi, pentru că nu vrei, dar dacă te-ar băga Dumnezeu într-un lagăr, cum ai putea? Că spune unul că a stat într-un lagăr şapte ani: „Părinte, era nişte troscot acolo şi eram vreo 14000 de deţinuţi. Şi scoteam rădăcina cu unghiile din pământ şi opt zile şi opt nopţi n-am mâncat şi n-am băut apă, şi trăiesc încă şi n-am murit". Au mâncat troscot şi iarbă şi nici apă n-aveau. Vezi, când omul e la necaz, cât poate? Iar când are pâine şi apă de la izvor şi-şi poate face ceai cu zahăr şi are poame de poate face compot şi poate fierbe cartoful, fasolea, orezul şi altele, declară că nu poate posti. Să nu ne dea Dumnezeu să ajungem în situaţia să vedem cât putem posti. Şi s-ar putea să ajungem în această situaţie, că dacă nu postim de bunăvoie, ne sileşte Dumnezeu de nevoie.

Nu vrem să postim de bunăvoie, s-ar putea să postim de nevoie. Dar atunci postul nu ne va fi folositor, ci chinuitor. Să credem că Dumnezeu ştie cât putem posti.

Zici că nu vei trăi mult dacă ai să mănânci de post? Iată, în Sfântul Munte al Atonului trăia un cuvios părinte. Iar un alt călugăr, când era tânăr, s-a dus la bătrân şi l-a întrebat:

– Părinte, câţi ani ai?

– Fiule, am 115 ani.

– Cum ai trăit Sfinţia Ta, că te văd încă tare la 115 ani, şi văd că vii încă la biserică?

Şi a zis bătrânul:

– Fiule, eu de mâncări grase m-am păzit, carne n-am băgat în gura mea, nici lapte, nici brânză, nici

untdelemn mult, ci foarte puţin am întrebuinţat în viaţa mea, în cei 115 ani.

Şi a zis acela:

– Dă-mi şi mie blagoslovenie să ţin aşa!

Şi a zis bătrânul:

– Îţi dau, dar ai să ai lupte ca să te înveţi cu postul. Îţi trebuie voinţă, puţină luptă. Dar dacă dai voinţă, iei putere. Cu cât lupţi mai mult, cu atât îţi dă Dumnezeu mai multă putere la orice faptă bună, nu numai la post.

Şi a început să postească şi acesta, dar el a luat un post şi mai mare şi mai aspru decât acela. A zis: „Doamne, eu am să mănânc numai muguri de copaci şi numai rădăcini de pământ: morcovi, sfeclă, cartofi şi ce-o mai fi pe pământ, iar untdelemn n-am să mănânc. Să ştiu eu că n-am văzut untdelemn în viaţa mea."

Ştiţi cât a trăit acesta? A trăit 130 de ani. Acesta este Sfântul Leontie de Argos, care a trăit în Sfântul Munte, şi muncea la piatră şi la biserică, făcea metanii şi nevoinţă pustnicească, stătea în frig şi alerga. Dar a avut credinţă. N-a zis oare Hristos, că nu numai cu pâine va trăi omul, ci şi cu cuvântul lui Dumnezeu? Pune credinţa în Dumnezeu, nu în mâncare. N-auzi ce spune marele Apostol Pavel? *Bine este a vă întări în inimile voastre cu darul, nu cu mâncările, din care nu s-au folosit cei ce au umblat în ele* (Evrei 13, 9). Ce rămâne din pântecele plin? Putoare. Ce este îmbuibarea pântecelui? Slujire de idol. Căci spune marele Apostol: *Al căror Dumnezeu este pântecele.* Se închină la pântece ca la Dumnezeu. Când e flămând, înjură, se mânie pe femeie că nu i-a făcut mâncare

bună şi socoteşte că a făcut mare lucru când a postit şi el o zi. Vai de noi şi de noi, de postul pe care-l postim noi şi de creştinii de astăzi! Să ştim că de nu vom posti de dragostea lui Hristos şi pentru porunca Bisericii, vom posti de nevoie şi Dumnezeu va da secetă şi foamete şi robie şi ce-o mai vrea El. Căci în mâna Lui sunt toate plăgile şi va bate pe toţi cum a bătut Egiptul. Şi atunci o să vedem că putem posti, chiar şi fără să vrem.

Copilul dimineaţa când se scoală, îi pui bucata în mână şi-i dai de dulce. Dă-i mai bine un ceai că-i mai sănătos, învaţă-l să postească şi o să fie sănătos şi cu trupul şi cu sufletul şi o să înveţe carte mai uşor. Cine ţi-a spus că nu va putea să înveţe carte dacă n-are pântecele plin? Aşa spunea unul, că nu poate învăţa că nu are calorii destule. Dar câte calorii a avut Sfântul Ioan Gură de Aur când a tâlcuit toată Scriptura? Câte calorii avea el când mânca puţină zeamă de orz o dată la trei zile şi dormea numai atâta cât se putea ţine cu mâinile de nişte funii ce atârnau din podul casei? Cât poţi dormi ţinându-te cu mâna de funie? Aceia au fost cu adevărat oamenii Duhului Sfânt, nu ai cărnii. În ei a suflat Duhul Sfânt. Spune dumnezeiescul Efrem Sirul: „Seamănă Dumnezeu, dar seamănă şi satana. Satana seamănă în locuri umede, în pântece pline, iar Dumnezeu în trupuri uscate şi în pântece uscate".

„Din sămânţa sudorii postului – zice Sfântul Ioan Scărarul – creşte spicul întregii înţelepciuni. Iar îmbuibarea pântecelui goneşte mintea cea subţire". Să ştie toţi care gândesc că pântecele plin şi capul beat pot să înveţe carte sau să treacă examenele grele.

Nimic mai neadevărat. Mai uşor înveţi în post, cu înfrânare, cu rugăciune, cu frică de Dumnezeu. Cu acestea puteţi face şi şcoală, puteţi munci şi să fiţi sănătoşi. Auzi ce spune marele Vasile în Hexaimeron în cuvântul 4, despre post: „Bucatele cele grase şi de multe feluri, neputând să le mistuie stomacul, multe boli au adus în lume, iar înfrânării şi postului, de-a pururi îi urmează sănătatea; şi cine va posti mai mult, acela va trăi mai mult".

Acestea nu sunt cuvintele mele, ci ale marelui Vasile, îngerul în trup, ochiul Bisericii, gura cea de foc a Duhului, care a fost îndreptar tuturor soboarelor ecumenice în privinţa canoanelor, a posturilor şi a legii morale în Biserică. Dar unii spun: „Dar dacă îmi dă părintele blagoslovenie să mănânc dulce?" Îţi dă pentru că stărui, pentru că spui că nu poţi, că ai ficatul bolnav, că te doare o coastă, că mori dacă posteşti. Dar făcând aşa, dovedeşti că n-ai credinţă. Nu vezi că şi doctorii dau post? Ei dau cel mai mult post şi regim. Ai stricat organismul, l-ai otrăvit cu toxine, cu cărnuri, cu grăsimi. Căci corpul e ca o maşină şi dacă tot bagi într-însa, o strici şi apoi te duci la doctor. Doctorul ce să mai facă? E obosit la cap, că nu vii numai dumneata, vin sute pe capul lui. Şi-ţi spune să mănânci numai ceai, numai legume, numai compot. Vrea din nou să-ţi redea sănătatea, dar nu prin îmbuibare.

Acestea vi le spun acum, că e postul Naşterii lui Iisus Hristos. Astăzi foarte puţini postesc. Şi dacă unii postesc, nu postesc cum trebuie. Multe femei nu pot ţine din cauza bărbatului. Dar altele se chinuiesc şi ţin postul cum pot şi înfrânează şi copiii. Dacă ea a postit

şi şi-a înfrânat şi copiii, de ce nu se înfrânează şi el? Se va duce în gheenă, căci nu numai că nu posteşte el, dar strică şi postul ei, îi strică şi sufletul ei de nu se poate apropia din cauza lui de Preacuratele Taine. Vai de bărbatul acela şi de femeile acelea care nu vor să postească şi nu vor să păzească curăţia. Pentru că fiecare avem să luăm plata pentru faptele noastre şi fiecare avem să dăm seama de starea noastră. Dacă vreţi să simţiţi bucuria Naşterii lui Iisus Hristos, bucuria pe care au avut-o păstorii şi îngerii la Naşterea Domnului, postiţi, rugaţi-vă, păziţi curăţia, faceţi milostenie, spovediţi-vă cu sinceritate şi cei cărora vă vor da voie duhovnicii, împărtăşiţi-vă cu smerenie şi atunci veţi simţi ce înseamnă Naşterea lui Iisus Hristos. Amin!

DESPRE PRONIA LUI DUMNEZEU

Un negustor a căzut într-o mare datorie, căci ducându-se el cu corabia a pierdut multă marfă a statului. Şi pentru că nu a fost prudent, şi-a încurcat licenţa de mărfuri şi a pierdut nu ştiu câte mii de galbeni de aur, cum era pe atunci. Deci l-au luat şi l-au băgat la închisoare pe atâţia ani de zile, până va plăti toată datoria.

Iar acesta avea o femeie foarte frumoasă şi foarte credincioasă. Ea a rămas acasă cu copiii. Se ducea din când în când la închisoare la el să-i ducă mâncare, că era în oraşul de unde era ea şi din când în când îi dădeau voie să intre cu mâncare la soţ. A vândut femeia de acasă ce a putut, a vândut pământ,

tot să mai plătească, pentru că i-au pus o sumă mare de plătit. „Când veţi plăti datoria la stat, atunci soţul iese de la închisoare".

Şi el o întreba: „Ei, cât ai mai plătit?" „Am vândut boii, am dat vaca, am împrumutat de la nănaşa, de la nănaşul, şi am dat atâtea sute, atâtea mii, dar mai avem mult de dat".

El plângea şi mânca la închisoare, că-i aducea soţia. Dar comandantul închisorii a pus ochii pe femeia aceasta, că era foarte frumoasă, dar nu ştia că este frumoasă şi cu sufletul, nu numai cu trupul. Şi ştia de ce bărbatul este băgat la închisoare. Ştia că-i băgat pentru că s-a încurcat cu gestiunea. Şi când iese ea de la bărbat, că ea se ducea acasă, o cheamă la el:

– Ascultă matale! Cum te cheamă?

– Maria.

– Dacă vrei să dormi la noapte cu mine, eu plătesc toată datoria voastră!

Acela avea bani mulţi. Dar ea aşa de cinstită era, că a zis:

– Măcar de aş muri şi eu la închisoare, asta nu o fac. Pentru că eu niciodată nu mi-am trădat bărbatul; noi suntem cinstiţi. El când s-a căsătorit era cum l-a făcut mama lui şi eu la fel, şi nu vreau să-mi pătez cinstea; că dacă voi muri, ce-mi folosesc mie banii sau libertatea sau închisoarea?

– Dacă nu vrei, a zis el, n-am ce-ţi face.

– Măi omule – a zis ea la urmă, tot ca să-l scoată pe soţ – Apostolul Pavel spune aşa: *Femeia trupul său nu-l stăpâneşte, ci bărbatul.* Trupul meu nu-i al meu, ci este al bărbatului de la căsătorie. Mă duc să întreb bărbatul. Dacă îmi dă el voie, eu stau cu tine o noapte.

– Plătesc toată datoria voastră, că eu am bani destui.

Aşa s-a rănit el de frumuseţea acelei femei.

Ea s-a dus la bărbat, când a venit a doua oară cu mâncarea, şi i-a zis:

– Uite, măi, ce mi-a spus comandantul închisorii. Şi i-a povestit tot.

Iar un comandant de hoţi, tâlhar mare, care era alături cu celula, i-a auzit grăind.

Dar bărbatul i-a spus:

– Femeie, chiar de-oi muri la închisoare şi chiar de-om muri de sărăcie, să nu faci asta. Să nu ne pătăm cinstea, că sufletul nu mai moare în veacul veacului. Se duce la muncă veşnică. Pentru ce? Pentru ca să ne dea el nişte bani să ies de aici? Stau aici cât o vrea Dumnezeu; pot să mor aici. Tu să păzeşti cinstea ta de soţie şi să fii mama copiilor, că aşa are grijă Dumnezeu de noi. Eu cred în mila lui Dumnezeu, că dacă ne vom ruga, El poate în alt fel să ne scoată de aici, nu tu să-ţi baţi joc de sufletul tău, să ai mustrare de cuget până la moarte din cauza mea.

– Eu aş face şi asta pentru tine să te scot de aici; a zis ea.

Dar el a zis:

– Să nu faci, te sfătuiesc. Păzeşte cinstea ta de soţie curată, cum ai fost până acum, că eu sunt bucuros să ştiu că am o soţie cuminte care se roagă pentru mine şi are să mă scoată de aici. Iar Dumnezeu în purtarea Lui de grijă ne va scoate altă dată de aici, dar asta să nu faci Şi chiar de-oi muri, mor pentru păcatele mele, că aşa a vrut Dumnezeu.!

Această discuţie a auzit-o acel comandant de tâlhari, că el era aproape, şi el făcuse multe răutăţi. Şi-şi zise: „Măi, uite ce înseamnă căsătorie cinstită! Ai văzut ce-a sfătuit-o soţul? «Chiar de-oi muri eu aici, tu să nu-ţi pătezi cinstea! Să nu dai cinstea ta de soţie curată pentru bani»".

Acela a auzit. El avea bani mulţi că el a fost comandant. Şi când să plece soţia, o cheamă la el.

– Măi femeie, eu am auzit tot ce-ai vorbit cu bărbatul tău, că eram aproape.

– Da, aşa este. Soţul nu-mi dă voie, ca eu să dorm cu acela, să-mi pierd cinstea mea de soţie curată. A zis că el chiar dacă ar muri la închisoare, eu să mor curată şi să cresc copiii, că Dumnezeu va purta de grijă. Dacă va voi El, o să-l scoată de la închisoare.

– Ia ascultă, femeie! Tu ştii colţul cetăţii de apus? (Era cetatea Salonicului, capitala Macedoniei, care era îngrădită cu ziduri).

– Da.

– Vezi că este un copac la colţul de apus al cetăţii. Un tei, un copac mare. Du-te la rădăcina lui şi ai să găseşti o cutie mare cu bani de aur. Nu săpa mult, că-i numai de jumătate de metru. Eu i-am pus acolo. Eu mai am şi în alte locuri îngropaţi. Ia şi du-te şi plăteşte pentru soţul tău şi scoate-l de la închisoare, că eu m-am minunat de cinstea ta şi de ascultarea ta de soţ, că tu n-ai vrut să cedezi. Şi soţul încă este cu mare frică de Dumnezeu, că a vrut mai bine să moară la închisoare, decât să cazi tu în păcat. Luaţi banii aceia ca să-i daţi şi o să vă ajungă pe toată viaţa. Eu am făcut multe crime şi nu se ştie dacă o să mai ies de la închisoare, dar cel puţin să am această milostenie

făcută, să scot pe soţul tău de la închisoare. Eu asta vă rog, dacă voi muri, voi cât veţi trăi şi veţi face pomenire la biserică, să mă pomeniţi şi pe mine. Pe mine mă cheamă Gheorghe. Nu se ştie dacă eu mai ies, că am multe ucideri, am mari spargeri şi multe răutăţi am făcut în viaţă, dar voi luaţi banii aceia şi să plătiţi datoria pentru soţul şi ce va rămâne folosiţi pentru cheltuiala casei şi să mă pomeniţi la rugăciune – acela, comandantul de tâlhari.

Ea s-a minunat tare, cum Dumnezeu a venit aşa de repede în ajutor. Pentru credinţa soţului, că n-a cedat să se ducă ea să facă rău. Şi se gândea ea, oare aşa să fie?

Şi s-a dus noaptea cu o săpăligă şi a săpat şi a dat de cutia cu bani. I-a luat, a astupat înapoi şi s-a dus acasă. A doua zi s-a dus la tribunal:

– Domnilor, uite am împrumutat şi eu de unde am putut – dar nu a dat toţi banii odată, ca să nu-şi dea seama aceia. Uite, vă dau atât acum, voi mai da peste o lună, o să mai dea nănaşa, o să dea cumnata, o să dea nepotul.

Şi aşa a plătit datoria soţului şi i-au rămas încă 3000 de galbeni de aur. Şi când a terminat ultimul ban, i-a dat tribunalul voie soţului să meargă acasă. Şi l-a scos pe soţ şi a venit acasă şi au avut şi bani pentru mulţi ani, pentru că au aruncat nădejdea la Dumnezeu, şi au vrut mai bine să moară, decât să păteze cinstea lor de soţ şi soţie în faţa lui Dumnezeu.

Astfel s-a împlinit Evanghelia, unde zice: *Au nu este mai mult sufletul decât hrana şi trupul mai mult decât haina?*

Văzând Dumnezeu că au vrut să-şi păstreze sufletul curat, le-a dat şi bani, l-a scos de la închisoare pe negustor şi au fost mai departe fericiţi şi bogaţi. Pentru ce? Pentru cinstea lor în căsătorie. Că şi ea şi el au fost hotărâţi, mai bine să moară pedepsiţi pe lumea asta, dar să nu păteze cinstea lor din căsătorie.

Ştiţi de ce vă spun acestea? Că foarte multă lume se strică azi cu păcatele cele trupeşti.

NEPUTREZIREA MORŢILOR ŞI PUTEREA DE DEZLEGARE A PREOŢILOR

De multe ori am fost întrebat de unii dintre monahi, dar mai ales de mulţi dintre creştini, care este pricina că pe unii din morţi îi găsesc oamenii neputrezi în morminte. Pentru dezlegarea nedumeririi şi a unora şi a altora, m-am gândit să vorbim astăzi câteva cuvinte şi în această privinţă. Şi iată ce am a vă zice:

Ce trebuie să facă creştinii cu morţii lor, când îi vor găsi pe ei neputrezi?

Dacă unii nu vor putrezi din cauza alcătuirii tari a trupului lor, pe aceştia se cade a-i lăsa în mormânt mai mulţi ani, 10-20 şi mai mult.

Cei ce nu vor putrezi din cauza pământului în care au fost îngropaţi, sau din cauză că au fost îngropaţi în vremea iernii la locuri cu prea multă umezeală şi gheaţă, să-i scoată de acolo şi să-i mute în alte locuri mai zvântate şi acolo vor putrezi nu după multă vreme. Iar dacă nici aşa nu vor putrezi, să se ştie că sunt sub blestem şi să cheme preotul sau arhiereul care i-a legat spre a-i dezlega. Iar dacă a

murit acel arhiereu sau preot, să roage pe moştenitorii acelora să-i dezlege şi să-i ierte.

Dacă cei neputrezi vor avea semnele arătate mai sus, înseamnă că au fost blestemaţi fie de arhiereu, fie de preot, de părinţi sau de dumnezeieştile Pravile ale Bisericii, şi atunci tot aşa să se procedeze: să fie chemat arhiereul sau preotul care i-a legat şi să facă molitfele de dezlegare. Iar dacă a făcut cel mort vreo nedreptate, neamurile să întoarcă acea nedreptate. Dacă nu au cu ce, să roage pe cei ce au fost nedreptăţiţi să ierte pe cel mort care le-a făcut nedreptatea. Şi aşa legătura cea pusă asupra lui se va dezlega[10].

Să se mai ştie, că de se va găsi cineva neputred şi i se vor citi molitfele cele de iertăciune de la arhiereu şi nu se va risipi trupul lui, adică nu se va desface atunci, să fie încredinţaţi cei de faţă că acel om când a fost viu a făcut mare nedreptate şi de aceea nu se dezleagă trupul lui, până nu vor plăti rudeniile acea nedreptate şi atunci se va dezlega.

Iarăşi să se ştie că dacă cineva din oameni a fost afurisit pe dreptate şi după Lege de arhiereul sau duhovnicul său, iar el nevrând să mai ceară iertăciune a murit aşa, şi după moartea sa se va afla trupul lui neputred, acel om nu mai are nădejde de mântuire, căci a murit călcând dumnezeieştile Pravile. Iar cel ce a murit şi se află nedezlegat şi neputred trupul lui după mai mulţi ani, acela prin trupul lui cere iertăciune, şi prin dezlegarea ce i se va face de arhiereu sau de preoţi, se dezleagă de afurisenie. Iar în clipa

[10] Vezi Nectarie al Ierusalimului în răspunsurile cele asupra începătoriei Papei, fila 20.

când se va fi dezlegat trupul de blestem, se izbăveşte şi sufletul din mâinile diavolului şi merge la lumină şi la viaţa de veci[11].

Acestea de până aici fiind zise despre neputrezirea morţilor, despre semnele după care se cunosc pricinile neputrezirii lor, precum şi despre cele ce trebuie a face cei vii pentru cei morţi pe care îi vor găsi neputrezi, fiindcă mai întotdeauna pricinile arătate mai sus ale neputrezirii morţilor se întâmplă din cauza păcatelor şi a neîmplinirii canonului ce trebuie să facă omul în viaţa aceasta, este de folos a adăuga şi unele istorii adevărate în legătură cu cele arătate mai înainte.

*

În vremea Prea Sfinţitului Sofronie, Patriarhul Ierusalimului, a murit un om mare şi cuvios cu viaţa, numit Eutropie. Iar când a voit patriarhul să-l îngroape la mormintele cele obşteşti ale bisericii celei mari din Ierusalim, a găsit acolo 20 de trupuri întregi şi nedezlegate. Dar necunoscându-se ale cui au fost acestea, a făcut priveghere Patriarhul şi toată Biserica, rugându-se lui Dumnezeu să le descopere taina lor. Deci Dumnezeu ascultând rugăciunea lor, a deschis gura unuia dintre cei adormiţi, care a zis: „Noi am fost sfinţiţi şi clerici şi, pentru lumeşti griji, am defăimat predanisita urmare a laudelor lui Dumnezeu, pentru care ne-am şi supus la nedezlegată afurisenie". Şi întrebând patriarhul şi aflând că vreme de 20 de ani nu şi-au citit rânduiala, s-au făcut toţi cei sfinţiţi ce se aflau de faţă împreună cu patriarhul chezaşi că vor

[11] Pravila Mare - Îndreptarea Legii - glava XL - 45.

împlini ei rânduiala rămasă timp de 20 de ani a acelora şi aşa îndată s-au dezlegat trupurile lor.

Spre încheierea cuvântului, vă rog din inimă să nu uităm cele auzite în această predică şi să înţelegem din cele de mai sus cât de mare este mila lui Dumnezeu şi cât pot rugăciunile Sfintei Biserici şi dezlegarea arhierească să ajute celor ce au murit nepocăiţi şi nedezlegaţi de păcatele lor. Am arătat mai înainte că cel mort – care se găseşte neputred – prin trupul său cel neputrezit cere ultimul ajutor de la cei vii ai săi. Şi acest ajutor, după cum aţi văzut în cele de mai sus, se poate cere de la Prea Bunul Dumnezeu prin Sfânta Liturghie, prin rugăciunile şi dezlegarea cea de la arhierei şi duhovnici.

Prin întâia minune istorisită, care s-a întâmplat cu cei 20 de pe vremea Sfântului Sofronie, Patriarhul Ierusalimului, ca şi prin aceea ce s-a întâmplat la Episcopia de Huşi, la noi în Moldova, la anul 1785, prin dezlegarea acelui hagiu bulgar, Ganciu[12], s-a adeverit iarăşi şi în chip văzut puterea cea dată de Mântuitorul nostru Iisus Hristos sfinţilor Săi ucenici şi Apostoli, precum şi urmaşilor lor, atunci când le-a zis: *Luaţi Duh Sfânt; cărora veţi ierta păcatele le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute* (Ioan 20, 22, 23). Şi iarăşi când a zis: *Adevărat grăiesc vouă: Oricâte veţi lega pe pământ vor fi legate şi în cer şi oricâte veţi dezlega pe pământ vor fi dezlegate şi în cer* (Matei 18, 18).

Deci, aducându-vă aminte de aceste cazuri, pururea să credeţi că darul lui Dumnezeu este prezent

[12] Ne vorbeşte Părintele Cleopa, vol. 8.

în Biserica lui Hristos şi lucrează prin slujitorii Bisericii Lui preaslăvite minuni.

PUTEREA CELOR 40 DE LITURGHII

Înainte vreme, când încă nu se ştia puterea celor 40 de Liturghii, lumea făcea pentru cei răposaţi câte 20, alţi câte 30 de Liturghii. Dar s-a descoperit că sunt mai puternice 40 de Liturghii decât 30. Şi cum a fost?

Un preot bătrân dintr-un sat avea peste 80 de ani. El, săracul, nu mai putea sluji. A măritat o fată a lui, iar ginerele rămăsese în locul lui la parohie. Poporul avea evlavie la preotul bătrân, dacă l-a cunoscut, pentru că pe atâţia i-a botezat şi i-a şi cununat şi pe alţii i-a şi înmormântat; îl ştiau drept părintele satului, că era de mult timp acolo. Oamenii aveau evlavie la bătrân. Se mai duceau la spovedit, la citit, să le mai spună un cuvânt, şi tânărul era bucuros că bătrânul mai poate face ceva, de-l ajută pe el.

Dar pe preotul bătrân îl dureau picioarele, era bolnav de reumatism. Acum la bătrâneţe reumatismul îşi arată puterea, pe măsură ce slăbeşte omul tot mai tare. Şi i se umflaseră picioarele. Acolo în satul acela era un feredeu, o baie, care avea apă sărată, ce făcea bine la reumatism, la diferite boli. Baia aceasta era într-o grădină mare, într-o livadă frumoasă.

Şi preotul ducându-se acolo să facă baie, se ducea cu nădejdea în Dumnezeu, că aşa-i datoria preotului şi a călugărului şi a creştinului când călătoreşte, mai ales singur, să zică rugăciuni pe drum. Zicea rugăciuni de acasă până ajungea în grădină.

Când ajungea acolo în grădină, întâlnea un tânăr plângând şi văitându-se foarte tare, dar care nu vorbea. Şi mergea tânărul acesta cu preotul la baie şi arăta multă dragoste să-l ajute pe preot. Preotul bătrân, cât stătea în baie zicea rugăciuni, că el ştia rugăciuni multe pe de rost.

Când ieşea din baie, tânărul acela iar venea plângând. Plângea într-una. Ştergea picioarele preotului, îl încălţa, îi dădea haina şi-l petrecea plângând. Acuma bietul preot, văzând pe tânărul acesta că plânge, îl întreabă: „Tinere, de ce plângi?" Iar el nu grăia nimic. Atunci preotul s-a gândit să-i dea bani. Dar acela plângea şi n-a vrut să primească banii. De câte ori venea preotul, găsea pe tânărul ăsta care ieşea de undeva din livadă, că era livadă deasă cu pomi, plângând tare, şi mergea cu el la baie şi îl ajuta până ieşea preotul din grădină, iar el rămânea în grădina aceea.

Atunci, ce s-a gândit preotul? A pus nişte prescuri şi o sticlă de vin curat într-un şervet frumos şi a zis: „Eu am să-i dau prescurile acestea şi o sticlă de vin, poate acestea le va primi, că tare mult bine îmi face omul acesta".

Când a ajuns preotul, l-a întâlnit iar plângând. A mers la baie, acela iar l-a ajutat, şi când să iasă pe poartă, preotul zice:

– Ia legătura asta cu prescuri şi o sticlă de vin, să le mănânci, că le-am blagoslovit eu.

Atunci a vorbit tânărul acela:

– Oh, părinte, oh! Dacă ai şti cine sunt eu, nu mi-ai da prescuri să mănânc. Vai şi amar de mine!

Şi atunci s-a speriat preotul:

– Dar cine eşti tu, fiule? De ce n-ai vorbit până acum, că de atâtea ori am venit eu în grădina asta şi tare mult m-ai ajutat?

– Oh, părinte sfinte, dacă ai sta sfinţia ta în grădina asta şi în baia asta toată viaţa, mare bine mi-ai face mie!

– Dar de ce?

– Că numai sfinţia ta când vii în grădina asta şi cât stai în baie zici rugăciuni, şi numai atât pot sta şi eu în grădina asta a mea.

Bătrânul când făcea baie se ruga şi zicea: „Doamne, pomeneşte şi iartă păcatele aceluia care a făcut baia aceasta", fiindcă era gratuită şi avea toate cele de nevoie.

– Dar unde eşti tu?

– Eu sunt în iad!

– Dar cine eşti tu?

– Eu sunt proprietarul acestei grădini. Grădina aceasta cu pomi a fost a mea şi baia aceasta am zidit-o pe cheltuiala mea şi am lăsat-o în folosul comunei, dar am murit în floarea vârstei, cu păcate grele şi m-am dus în iad. M-am mărturisit eu, dar degeaba, că n-am avut vreme când face canon. Şi iată, părinte sfinte, sunt 80 de ani de când mă muncesc în iad. Şi când intri tu, părinte sfinte, în grădina asta şi te rogi, îngerul Domnului vine şi mă scoate din foc. Şi toţi care stau în baie, numai răutăţi fac, şi nu se gândesc la Dumnezeu. Iar dumneata şi când stai în baie şi când intri în grădină, intri cu rugăciunea. Asta dreptate mi-a făcut Dumnezeu, că trimite pe îngerul Domnului şi mă ia din foc, „cât va sta preotul în baie şi în grădină, pentru rugăciunile lui, fiindcă se foloseşte şi preotul,

tu să stai în grădina ta". De aceea am spus, părinte sfinte, dacă ai sta mata în grădina asta până la sfârşitul vieţii, atâta stau eu afară din iad. Cum pleci mata, mă răpeşte îngerul Domnului şi mă duce înapoi la munci.

Şi s-a speriat preotul. Şi a întrebat:

– Cum te cheamă, frate?

– Ioan mă cheamă.

– Da? Frate Ioane, şi cum pot eu să te ajut?

– O, părinte, mare putere au preoţii de la Dumnezeu! Multe suflete scot preoţii din iad.

– Dar cu ce?

– Dacă vrei, părinte sfinte, nu-mi da prescuri să mănânc, că eu sunt duh, eu mă arăt ţie aşa, dar eu nu-s cu tot cu trupul aici. Eu nu pot mânca şi bea acuma. Dacă vrei, ia prescurile şi vinul şi să faci pentru mine, părinte sfinte, 40 de Liturghii să mă scoţi din foc, că dacă mă ajuţi, mare plată ai să ai în ziua judecăţii, în ziua cea mare.

Şi cum a zis aşa, cum era cu preotul de vorbă în grădină, n-a mai văzut nimic preotul. I-au ţiuit preotului urechile, s-a speriat, a rămas în grădină şi a început a plânge: „Doamne, Doamne, cum mi-ai adus un suflet din iad ca să vorbească cu mine şi să-mi arăţi puterea celor 40 de Liturghii!" Până atunci se făceau 30 de Liturghii, cum am spus.

Atunci preotul a venit acasă plângând. Şi l-a văzut ginerele şi fiică-sa, şi l-a întrebat:

– Ce ai, tată, că eşti mâhnit?

Ştii, omul se cunoaşte.

– Dragul tatii, ce să am? Sunt supărat. Mă cam dor picioarele; de-acum văd că mi se apropie sfârşitul meu. Uite, măi băiete, ce vreau să fac. Eu, fiindcă am fost preot 60 de ani la comuna asta, vreau să mă duc pregătit din lumea asta. Să-mi dai voie să slujesc 40 de zile Sfânta Liturghie.

– Cine?

– Eu.

– N-ai să poţi, tată! Vezi, mata de-abia te duci.

– Cum va vrea Dumnezeu.

El a vrut să slujească; să se ostenească el.

Şi atunci s-a minunat.

– Dacă ai să poţi, tată! Am să te mai ajut şi eu. Dar dacă poţi mata, noi te lăsăm să faci.

– Dar nu aşa cum slujiţi voi, numai Duminica şi în sărbători, eu fac ca la mănăstiri.

Dar nu le-a spus taina ce a grăit cu acela şi ce-a văzut în grădină. Şi s-a apucat preotul, s-a pregătit, s-a schimbat, s-a spălat, s-a mărturisit la cel tânăr, că nu poate sluji până nu se mărturiseşte. Şi s-au minunat oamenii în satul acela: „Aţi auzit o veste? Preotul cel bătrân a zis că înainte de moarte vrea să facă 40 de zile slujbă".

Şi trăgeau clopotul la biserică în fiecare zi dascălul şi cântăreţul. Oamenii, când auzeau, ziceau: „Hai, măi, că slujeşte preotul bătrân! Asta-i o minune mare!" Dar se minunau toţi cât de uşor făcea slujba. Toată rânduiala, şi în fiecare zi Liturghie, că el dacă se împărtăşea cu Preacuratele Taine în fiecare zi, Sfintele îl întăreau. Sfintele Taine sunt şi pentru întărirea trupului, iar preotul slujitor se împărtăşeşte în fiecare zi, când slujeşte.

Şi se minunau toţi: „Preotul cel bătrân a întinerit! Hai să-l vedeţi cum slujeşte, cum cădeşte şi la urmă ţine predică şi face panahidă şi toate". Şi

oamenii, bucuria lor că a început preotul în fiecare zi să slujească. Aşa se slujea înainte în sat. Mergeau şi ei la biserică.

Şi atunci a slujit preotul acesta bătrân vreo 20 de zile. La 20 de zile săracul a venit de la biserică foarte obosit. Şi s-a dus în camera lui: „Eu mă odihnesc oleacă. Voi mânca când m-oi scula. Acum nu mi-e foame. M-am împărtăşit cu Sfintele Taine".

Şi preotul bătrân cum era încălţat cu ciubotele, a pus capul să se odihnească. Şi nici n-a adormit bine şi vede un râu mare de foc, de n-avea margine lăţimea lui. O mare de flăcări. Şi auzea fel de fel de vaiete şi ţipete şi scrâşniri din dinţi şi răcnete de disperare şi vedea cum ard oamenii şi cum îi întorc dracii cu furci în flăcări, şi cât de mare e chinul. Şi s-a speriat preotul.

Când aproape de malul acelui râu de foc, iaca vede pe Ioan al lui. Jumătate era ieşit din flăcări. Şi a început a striga, bătând din palme: „Părinte, Părinte, nu mă lăsa. Eu sunt Ioan din grădină! Iată cu Sfintele tale Liturghii, jumătate am ieşit din foc". El făcuse jumătate de slujbe. „Nu mă lăsa, părinte sfinte, fă înainte şi mă scoate, că mare plată ai să ai în ziua judecăţii!"

Şi preotul s-a trezit şi n-a mai văzut râul de foc, şi s-a speriat. S-a sculat, şi mai tare s-a îmbărbătat. „Chiar de-oi muri, dar mai fac 20 de Liturghii", a zis bătrânul. A întinerit. Nici nu simţea că-i bătrân. „Ia uite, domnule, ce putere la el!"

Vezi, omul când ia contact cu lumea de dincolo, cât curaj are? Şi a făcut bătrânul încă 20 de slujbe; 20 de Sfinte Liturghii. Şi se minunau oamenii: „Măi, să-l

întărească Dumnezeu pe părintele nostru, săracul! La 80 şi atâţia de ani face zi la zi!" – cum a făcut stareţul meu Liturghii aici până la 82 de ani. Stareţul care m-a călugărit pe mine, Ioanichie. Aici se vede şi credinţa! Credinţa îl întăreşte pe om.

Şi a făcut încă 20 de Liturghii. Şi când a ajuns la 40 de zile, la ultima Liturghie, pe când era cu sfântul pocrovăţ în mână şi cu sfânta linguriţă ca să consume Sfintele, după ce s-au împărtăşit credincioşii, preotul vede deodată intrând în sfântul altar un vultur frumos, cu pene în mii şi mii de culori. Lumea plecase din biserică, pentru că se dăduse anafura. Paraclisierul era prin biserică. Şi preotul a strigat:

– Măi, Vasile, ia vino repede încoace!

Când a intrat paraclisierul şi a văzut vulturul aşa de frumos, grozav s-a minunat. A căzut cu faţa la pământ şi a zis:

– Vai, părinte, de unde-i pasărea asta aşa de frumoasă? N-am mai văzut o aşa pasăre!

Şi atunci vulturul a început a vorbi:

– Părinte sfinte, eu sunt Ioan. Iată cu Sfintele şi dumnezeieştile tale Liturghii, 40 de Liturghii, m-ai scos din munca iadului! Eu zbor şi mă duc la raiul desfătării. Şi să-ţi dea ţie Dumnezeu plată în ziua cea mare a judecăţii, că ai scos un suflet din muncile iadului. Să ştii aceasta, că prin mâinile preoţilor şi prin Sfânta Liturghie multe mii şi mii de suflete în fiecare zi ies din iad, cum am ieşit şi eu. Deci mare este puterea Sfintei Liturghii, dar de acum înainte să nu mai faci 30 de Liturghii, ci 40 de Liturghii.

Şi zicând aceasta, nu l-a mai văzut. Şi apoi preotul le-a spus:

– Iată azi am terminat 40 de Liturghii. De acum să vă spun taina de ce am slujit.

Şi le-a spus la ai lui şi au scris, că avem în prolog scris. „Scrieţi istoria asta, că am văzut-o cu ochii şi am auzit-o cu urechile. Iată cum s-a întâmplat cu mine...". Le-a spus de când mergea la baie. Şi n-a mai făcut preotul baie la picioare pe urmă, l-a întărit Sfântul Duh. Şi a mai trăit preotul trei ani de zile şi după trei ani s-a dus la Domnul.

Şi s-a făcut întâmplarea aceasta în Constantinopol, pe timpul împăratului grecesc Heraclie, împărat foarte credincios, acela ce a scos Sfânta Cruce de la Ierusalim, care a fost robită de perşi. Şi v-am spus aceasta ca să cunoaşteţi puterea celor 40 de Liturghii.

ALTĂ ISTORIOARĂ CU IMPORTANŢA CELOR 40 DE LITURGHII

Dar să vă mai spun o istorioară. Până la anul 1054 Franţa era ortodoxă, şi Italia; toate ţările din lume eram o singură Biserică. Atunci catolicii s-au despărţit de noi. Marea schismă papală, când s-au rupt de Biserica noastră pentru anumite reforme pe care le-au făcut.

Franţa fiind ortodoxă, un preot din Franţa avea un frate militar. Şi au avut francezii război cu mauritanii. Mauritanii erau unde este Africa Franceză azi, dincolo de Gibraltar imediat, către Liberia. Împărăţia maurilor de pe vremuri. Şi s-a dus armata franceză să se bată cu maurii dincolo de Gibraltar, în Africa.

Fratele preotului acesta din Franţa a mers şi el, era militar într-un regiment. Atunci nu erau tunuri ca acuma şi mitraliere şi avioane şi bombe atomice, atunci se băteau cu săbiile, ca pe vremea lui Ştefan cel Mare, cu suliţa, cu arcul, cum era.

Şi trecând armata franceză în Mauritania să se lupte, a fost mare război între armatele europene şi cele din Africa. Şi i-au bătut francezii pe mauri, dar au luat maurii mulţi prizonieri francezi, pe care i-au dus în ţara lor, printre care au luat şi pe fratele acestui preot. Preotul era din Marsilia, portul Franţei, care este port la Oceanul Atlantic. Preotul n-a ştiut că fratele său a căzut prizonier, dar a văzut că n-a mai venit şi a întrebat pe ceilalţi soldaţi, când s-a terminat războiul:

– Măi, dar pe fratele meu nu l-aţi văzut?

– Părinte, cred că a murit, că a fost mare măcel. Stăteau trupurile pe jos cum stau butucii, aşa luptă a fost, şi cred că a murit şi el, săracul.

Preotul, ca frate al lui, a început să-i facă 40 de Liturghii. Asta era cu câteva sute de ani mai târziu decât cealaltă pe care v-am spus-o mai înainte, de la împăratul Heraclie. Şi a început preotul să-i facă 40 de Liturghii. Fratele preotului nu era mort, dar era prizonier şi-l ţineau în lanţuri într-o temniţă, şi erau mai mulţi legaţi acolo.

Preotul făcând Liturghia aici, când era pe la ora 10 din zi, toate lanţurile cădeau de pe fratele preotului, şi rămânea dezlegat. Şi ziceau ceilalţi:

– Ce este cu tine? De ce cad lanţurile de pe tine? Eşti fermecător?

Acela a zis:

– Eu nu ştiu farmece.

– Ei, nu ştii farmece!

Toate lanţurile se rupeau şi cădeau jos în fiecare zi la ora zece. Aceia îl legau cu alte lanţuri. A doua zi şi acelea, praf jos. Puneau altele. Praf.

– Măi, mare fermecător! Acesta o să plece din temniţa asta când o să vrea, dacă, uite, lanţurile nu se ţin de el.

Dar nu ştiau ce-i. Şi-l întrebau:

– Ce farmece ai, măi? Aşa-i că în cămaşă stau farmecele tale sau în pantaloni?

Şi l-au dezbrăcat.

– Legaţi-mă gol!

Şi l-au legat gol şi totuşi a doua zi lanţurile cădeau. „Unde stau farmecele şi ce ştie ăsta, măi? Dacă am şti noi vreuna ca asta, ieşim de oriunde".

– Spune-ne nouă ce farmece ştii!

Acela a zis:

– Eu nu ştiu farmece.

– Dar de ce religie eşti tu? că aceia erau mahomedani, de altă religie.

– Eu sunt creştin. Cred în Hristos. Eu farmece nu ştiu, dar eu cred altceva. Fratele meu este preot în ţara mea, în Franţa, şi eu cred că el face Liturghii acuma şi scoate părticele pentru mine, crezând că am murit. Şi, că dacă aş fi în iad, şi de acolo aş fi dezlegat, nu numai de la voi. Şi eu asta cred că se întâmplă, că numai asta închipuie. Dar nici eu nu ştiu de ce.

– Şi cât timp are să se întâmple aşa cu tine?

– Ştiu că la noi se fac 40 de Liturghii. Şi o să vedeţi că până la 40 de zile cad lanţurile de pe mine.

– Dar atunci ce-o să se întâmple?

– Nici eu nu ştiu ce-o să se întâmple, dar ştiu că o să scap din mâinile voastre.

– Cum? Nu scapi tu din mâna noastră!

– Eu cred că Dumnezeu mă scotea şi din iad, dacă aş fi fost în iad, pentru cele 40 de Liturghii, cu atât mai mult o să mă scoată din mâna voastră de aici.

– Ai să vezi că te punem noi sub pază atunci!

Şi au numărat aceia şi n-au mai pus lanţuri pe el.

– Degeaba le punem, că 40 de zile pică toate!

La 40 de zile acum se aţineau ei cu toţii. Au pus santinele duble la porţi şi au pus lanţuri pe el şi pază. „Păziţi-l, măi, că auzi că ăsta la 40 de zile pleacă de aici!"

Şi cum erau ei în pază, deodată au văzut că s-a desfăcut acoperişul temniţei în două şi o mână l-a luat de perii capului şi nu l-au mai văzut. Şi unde l-a dus? L-a pus pe prispa casei, la Marsilia, într-o clipă de vreme.

Şi atunci aceia s-au întrebat:

– Ce s-a întâmplat, măi?

– A venit Hristos al lui, căci am văzut o mână. (Ei nu ştiau. Era îngerul Domnului). L-a luat dintre noi. Toţi am căzut tremurând. Nu putea nimeni să se ţină pe picioare.

– Şi pe unde?

– Prin acoperişul temniţei, şi temniţa s-a închis înapoi.

Acela a spus:

– Vedeţi voi cât de mare-i credinţa creştină? Vezi ce putere are Hristos al lor? Iaca, măi, cât l-aţi păzit voi şi l-a luat când a vrut!

Şi preotul când l-a văzut i-a zis:

– Măi, frate, măi, ai venit? Mie mi s-a spus că ai murit. Chiar astăzi am terminat 40 de Liturghii pentru tine şi am scos ultima părticică pentru sufletul tău.

Şi atunci cel scăpat i-a zis:

– Bine ai făcut, frate, că dacă eram în iad, mă scoteai şi de acolo. Dacă am fost pe pământ m-ai scos din temniţă. Să-ţi dea Dumnezeu ţie plată, dar uite cum a fost cu mine.

Şi i-a spus istoria cu lanţurile şi s-a scris şi asta. Acestea despre puterea celor 40 de Liturghii.

*

S-a mai întâmplat încă şi o altă minune în legătură cu cele 40 de Liturghii. Un stareţ bătrân, ieromonah, avea un ucenic. Dar ucenicul acela nu prea asculta de el. Şi de multe ori îi spunea bătrânul: „Ascultă, fiule, ai să te munceşti veşnic". Şi s-a întâmplat că a murit ucenicul cel neascultător şi l-a văzut bătrânul în iad. Şi i-a spus: „Părinte, te rog fă pentru mine 40 de Liturghii, fiindcă am fost neascultător şi rău şi te-am amărât. Şi după ce a făcut bătrânul 40 de Liturghii, a venit ucenicul cu un veşmânt îmbrăcat ca soarele şi i-a zis: „Cu sfintele tale rugăciuni, prin mijlocirea pe care ai făcut-o pentru mine, m-am uşurat şi m-am mântuit".

ROLUL CELOR 40 DE PANAHIZI

Pomenirea morţilor o făceau creştinii demult, la Liturghia Sfântului Iacov; întâia Liturghie care se întocmise încă din vremea celui dintâi episcop al

Ierusalimului. În timpul ei se rânduise slujbă specială pentru morţi. Dar mai târziu, rânduindu-se alte slujbe pentru morţi, s-a văzut cât de mare folos aduc cele 40 de panahizi pentru răposaţi. S-au descoperit multe taine. Acum vă mai spun o istorioară despre puterea celor 40 de panahizi.

Pe timpul împăratului Nichifor Focas, pe la anul 963, când s-a făcut Marea Lavră a Sfântului Atanasie în Muntele Athos, acest împărat creştin a avut război cu perşii. Totdeauna Imperiul Bizantin cu perşii au avut război, pentru că sunt în graniţă.

Şi a fost mare luptă. Două împărăţii puternice. Şi atunci perşii, deşi nu i-au biruit pe greci, au luat mulţime de prizonieri şi au făcut cele mai grele munci cu ei. Ca să-i piardă, i-au pus să facă un tunel. Pe atunci nu erau trenuri, dar în tuneluri făceau depozite. Au pus să sape într-un munte să facă un tunel, ca să ţină ei acolo multe.

La tunel au pus mai mulţi prizonieri, că dacă va cădea tunelul peste ei, acolo să le fie mormântul. Că atunci nu era meşteşug să lege bine tunelul, aşa cum se leagă acum.

Bieţii greci credincioşi lucrau săracii, că aveau santinele lângă dânşii. Şi când au ajuns la o distanţă oarecare sub tunel, lucrând, într-o bună zi, vrrrum! A căzut tunelul peste ei. Au murit toţi.

Dar prin iconomia lui Dumnezeu, tocmai în fundul tunelului, două pietre mari au căzut vârf la vârf şi dedesubt a rămas un loc liber. Şi acolo în coliba aceea puteau să trăiască mai mulţi, că era larg, dar numai un om a rămas. El când a văzut că pietrele se reazimă, a intrat dedesubt şi nu l-a omorât. Dar ce

folos? A rămas în întuneric beznă, că era în pântecele muntelui, întuneric şi rece. Şi se gândea el: „Au să ne mai scoată pe noi păgânii ăştia?" Că dacă ar fi fost vorba de cineva de-ai lor, s-ar fi silit să-i scoată, dar aşa, nu s-a mai gândit nimeni la asta, ci i-a lăsat morţi acolo pe toţi.

Şi se gândea el: „Ei, am rămas cu mila lui Dumnezeu, dar tot voi muri aici de foame, de frig şi de urât". Şi a început să se roage straşnic.

Când s-a terminat războiul, venind curând după înfrângere la satul lor unul din tovarăşii lui de arme, femeia l-a întrebat:

– Pe bărbatul meu nu l-ai văzut?

El zise:

– Bărbatul tău a fost prins de perşi împreună cu alţii şi am auzit că i-au pus să sape un tunel şi a căzut tunelul peste ei şi au murit toţi. Atunci a murit şi al dumitale.

Femeia credincioasă ştia rânduiala care se făcea cu parastasele (ştiţi în Postul Mare, că duce colive la biserică). Ce s-a gândit ea? „Să-i port eu parastasele, dacă a murit, şi pe urmă îi voi face eu şi praznic la 40 de zile!" Dar ce s-a întâmplat? Dumnezeu voia să descopere puterea celor 40 de parastase (panahizi).

Atunci în vechime, Sfânta Liturghie se slujea la sate aşa cum se slujeşte la noi la mănăstire, adică zilnic. Dar în vremea aceea, veneau toţi creştinii la biserică, cum se spune în Faptele Apostolilor, că *erau pururea zăbovind în biserică şi întru frângerea pâinii*.

Şi ce a făcut biata femeie? De când a auzit că a murit, a început să ducă la biserică o prescură, un sfert de vin şi câteva lumânărele, să-i poarte parastasele.

Aşa era tradiţia. Preotul scotea la Liturghie şi o părticică pentru robul lui Dumnezeu care murise, după cum i-a spus femeia.

El săracul, până a ajuns vestea la femeie, până nu ştiu ce, el a postit acolo vreo săptămână, mai mult, era gata-gata să moară de foame. Era ultima suflare acolo în întunericul acela, dar se ruga: „Doamne, vreau să mă rog Ţie, dacă Tu ai rânduit ca eu să trăiesc sub aceste pietre, Tu poţi să mă scoţi şi de aici, sau dacă nu, mor, şi să mor rugându-mă, că n-am altă nădejde". Se ruga săracul cu toată inima, că era singur în acel întuneric şi beznă de munte şi ştia că va muri.

Rugându-se el, deodată numai vede că a intrat un tânăr, dar nu ştia pe unde, şi avea în mână o sticluţă cu vin, nişte lumânări aprinse şi o prescură.

El era aproape leşinat. Stătea cu pântecele la pământ, că nu mai putea să se scoale. Era mort de foame.

– Scoală, frate, şi ia şi mănâncă prescura asta şi bea vinul ăsta, că numai bine ai şi lumină! că i-a adus toate lumânările aprinse.

Şi el s-a speriat când a văzut pe tânărul acela.

– Doamne, Tu eşti Mântuitorul Hristos?

– Nu. Eu sunt îngerul, păzitorul vieţii tale, şi acestea ţi le-a trimis soţia ta astăzi la biserică şi Dumnezeu mi-a poruncit, fiindcă eşti în viaţă, să ţi le aduc, că dacă erai mort, pentru acestea aveai să primeşti lumina cea veşnică; dar fiindcă eşti în viaţă, Dumnezeu m-a trimis, fiindcă ai trup aici, să te întăreşti cu hrana aceasta.

El însă nu îndrăznea să se atingă de ea. Şi acela a spus:

– Uite, te rog, ia şi te întăreşte, că dacă nu, mori.

El a prins curaj şi a început să mănânce prescura, după aceea a băut câte oleacă de vin, iar mânca oleacă de prescură, şi aşa, încet-încet, a mâncat prescura, a băut vinul şi numai bine a avut şi lumânări. Şi atunci a spus îngerul:

– Eu îţi voi aduce în fiecare zi, dacă soţia ta va duce la biserică această jertfă. Iar dacă nu, nu.

Şi se gândea el în mintea lui: „Femeia îmi face parastasele. Dar ce are să se întâmple mai târziu? Ştiu că până la 40 de zile are să-mi aducă acestea aici îngerul Domnului. Dar după 40 de zile ce are să se întâmple cu mine?"

Şi nu l-a mai văzut. Şi acuma el aştepta. A doua zi pe la vremea aceea, vine iarăşi îngerul, şi-i aduce iarăşi aşa. I-a adus 20 de zile.

La 20 de zile soţia lui, grăbită săraca acasă, că avea şi copii, s-a dus să ducă vaca la cireadă. Şi ducând vaca dimineaţa, cireada plecase din sat, şi ea s-a dus tocmai pe câmp, unde era. A pus deoparte tot ce să ducă, dar întârziind şi-a zis: „Las' că oi duce mâine, că azi nu mai am timp". Şi în ziua aceea, nu i-a adus lui îngerul prescura, vinul şi lumânările.

Şi el a început a plânge, zicând: „Vai de mine, mi se pare că soţia mea numai 20 de panahizi mi-a făcut. Azi n-a mai venit îngerul Domnului să-mi aducă prescura, vinul şi lumânările. De acum voi muri iar de foame!"

Dar ea, biata femeie, dacă n-a adus în ziua aceea coliva, a dus a doua zi două, ca să fie colivele 40. Şi a doua zi a venit îngerul Domnului şi i-a adus mai

multe lumânări, două sticle cu vin şi două prescuri. Şi i-a zis:

– Soţia ta, a fost ieri cu vaca la cireadă, şi n-a avut timp să ducă panahida, dar azi a dus la biserică două şi eu ţi le-am adus pe amândouă.

Şi s-a bucurat el tare, când a văzut că femeia are de gând să-i facă 40 de panahizi. Şi a făcut rugăciunea şi a mâncat. Şi nu l-a mai văzut pe înger, că s-a dus.

Şi se gândea el: „Doamne, Dumnezeule, dacă atâta milă şi îndurare ai făcut cu mine aicea sub pământ, încât sub muntele acesta îmi porţi de grijă, cu ce să-ţi răsplătesc eu? Ce pot eu, om păcătos, să fac pentru Tine, spre a-Ţi mulţumi?" Şi acum se gândea el: „Hai că soţia săraca până la 40 de zile o să-mi aducă aşa, dar la 40 de zile ce are să fie cu mine? Am să mor!" Aşa se gândea el, că nu ştia ce are să se întâmple la 40 de zile.

Şi plângea din adâncul inimii şi mulţumea lui Dumnezeu, pentru mila Lui cea negrăită, că-i poartă de grijă, să nu moară aşa de repede, ci să mai trăiască. Şi zice: „Tu, Doamne, care mi-ai purtat de grijă şi ai dat în gând soţiei mele să-mi poarte 40 de panahizi, ajută-mi cu mila Ta şi mă scoate de aici, că Tu le poţi pe toate. Iar dacă voi muri la 40 de zile, să-mi fie iertate păcatele mele".

Deci femeia a continuat aşa, şi în fiecare zi îngerul i-a adus jertfa pe care o ducea soţia lui la biserică.

Iar în ziua a 40-a, stând el la rugăciune, a venit îngerul Domnului ca fulgerul, a spintecat muntele în două, l-a luat de părul capului şi l-a pus acasă pe prispă, tocmai în Grecia, în satul de unde era el.

Şi când s-a trezit, a văzut şi a cunoscut satul, dar n-a ştiut cât de repede a fost adus. Când a venit el, soţia era dusă la biserică. Şi când a venit ea acasă, vede un militar pe prispă. „Vai de mine, cine este acela?" De la poartă i-au slăbit picioarele de emoţie, de frică. „Vai de mine, acesta-i bărbatul meu. Eu azi am isprăvit cu cele 40 de panahizi şi tocmai acum a venit şi el".

Şi când a văzut-o şi el, a început a plânge. Ea zicea:

– Vai de mine, omule, de unde vii tu? Eu am auzit că eşti mort şi ţi-am făcut 40 de panahizi.

Iar el a zis:

– Cu adevărat, mare milă ţi-ai făcut cu mine! Vino în casă.

Şi s-au adunat toţi vecinii şi ziceau:

– A venit vecinul de care se zicea că e mort.

Şi-l întrebau:

– Cum ai venit? Cum ai scăpat de la pieire, că se auzea că ai fost robit şi a căzut muntele pe voi?

– Toate sunt adevărate, a zis el. Când ne-a prins, îndată ne-a pus să săpăm un tunel şi tunelul a căzut peste noi şi ne-a acoperit acolo şi au murit toţi.

Şi le-a spus ce s-a întâmplat cu el, cum au căzut două pietre, la adăpostul cărora a putut sta, cum în fiecare zi îngerul Domnului i-a adus o prescură, o sticluţă de vin şi câteva lumânări. Şi a întrebat-o pe soţie:

– Aşa-i că la 20 de zile ai uitat să duci prescura la biserică? Ea zise:

– N-am uitat, ci n-am avut timp.

– Dar a doua zi ai dus două.

– Da, două.

– Două am primit şi eu acolo şi toate lumânările. Şi s-au minunat toţi foarte.

– Cum, cine le aducea sub munte?

– Un tânăr îmbrăcat în alb, foarte frumos. Venea, intra prin munte cum ai intra prin nor, nu-l împiedica nimic.

Aşa sunt îngerii. Dacă Dumnezeu îl trimite în iad, el nu este împiedicat de nimic. Tot aşa în rai.

Când s-a auzit de minunea celor 40 de panahizi, l-a chemat preotul pe acel ostaş la episcopul locului, să spună din nou tot ce s-a întâmplat. Şi i-a povestit acela toate de la capăt, şi s-a scris istoria aceasta ca să ştie toţi puterea parastaselor care se fac pentru morţi, fiind răsplătite de Dumnezeu pentru rugăciunea Bisericii în veacul viitor. Că dacă omul acela ar fi fost în iad, îngerul nu-i aducea pâine şi vin, că acolo nu poate omul să mănânce, ci îi aducea puterea rugăciunii care era făcută pentru sufletul lui. Dar fiindcă el era încă în trup, i-a arătat că tot ce-i aducea femeia la biserică, a folosit trupului şi sufletului lui.

Iată cum s-a descoperit puterea celor 40 de panahizi şi lumea a început şi mai cu dinadinsul să facă parastase pentru morţi.

„ARUNCAŢI PE MARIA ÎN MARE!"

Am să vă spun o istorioară cu problema avorturilor, a raclajelor, că de la o vreme încoace foarte se practică această urgie; omoară femeile pruncii. Eu văd ce vine aici.

Rari gospodari şi rare femei care păzesc viaţa cinstită şi nu omoară copiii; foarte puţini au rămas. De asta vin vânturile astea secetoase şi aşteptăm potopul cu foc care bate la uşă, că nu mai poate suferi Dumnezeu urgia acestei lumi.

Toate păcatele sunt păcate, dar pruncuciderea este mai mare decât toate. O femeie care a făcut un singur avort, este oprită de la Sfânta Împărtăşanie 20 de ani. Este ucidere de om.

Să nu-mi spui mie, cum venise o femeie acum: „Da, Părinte, dar era numai de o lună". O lună? Auzi ce spun Sfinţii Părinţi? „Precum când tună şi fulgeră, odată ai văzut lumina fulgerului, odată auzi tunetul, aşa este şi la zămislirea pruncului". Dacă Dumnezeu vrea atunci să zămislească un copil, în aceeaşi clipă se zămisleşte şi trupul şi sufletul. În aceeaşi clipă. Şi dacă după împreunare ai încercat să împiedici naşterea şi să faci vreun avort, şi după un ceas după ce te-ai împreunat, ucigaş de om eşti.

Ori ucizi omul de 30 de ani, ori îl ucizi la un ceas după ce s-a zămislit, tot ucidere este, pentru că stai împotriva lui Dumnezeu, a Creatorului, care a scris la început, aţi văzut ce spune Scriptura: *Creşteţi şi vă înmulţiţi şi umpleţi pământul şi-l stăpâniţi.*

Dumnezeu Atotcreatorul creează, cum zice proorocul: „Eu creez duhul omului în pântecele maicii lui". Şi de aceea e o urgie mare pe poporul nostru român şi pe alte popoare; în Franţa, în Germania, în Anglia şi în America mai tare se practică avorturile, mai mare urgie, şi de aceea focul acesta când începe va arde fără cruţare toate popoarele lumii.

Multe păcate sunt, dar acesta le întrece pe toate, pruncuciderea. Pentru că sunteţi câteva suflete aici, ca să vă daţi seama ce înseamnă a omorî copiii, am să vă spun o istorioară din cartea care se cheamă „Limonariu" sau „Livada duhovnicească".

O femeie a rămas văduvă de tânără cu doi copilaşi. Unul avea cinci ani şi altul aproape zece. Ea nu s-a mai căsătorit. Un ostaş voinic, frumos, necăsătorit, s-a liberat de armată; stătea aproape de ea. Ea ar fi vrut cu orice chip să se căsătorească şi să ia pe ostaşul acela în căsătorie. Şi el s-a liberat sănătos, nu mai avea nici o obligaţie. Ea i-a trimis o scrisorică în care i-a spus că vrea să-l ia în căsătorie. Dar el a spus la oameni: „Spuneţi-i la femeia aceea să se liniştească, că eu nu iau niciodată în căsătorie femeie care are copii. Eu n-am fost însurat niciodată; vreau să iau o fată, nu să iau copii de la alt bărbat. Îmi place de ea, e frumoasă, e gospodină, e harnică, e sănătoasă, numai pentru că are copii nu o iau!"

Când a ajuns scrisoarea la dânsa, ce i-a pus satana în gând? „Vezi, dacă n-ai avea copii, te-ar lua el. Tânăr, frumos, cutare...". I-a pus satana în gând să-şi omoare copiii şi să-i scrie: „Măi, de-amu' copiii nu-i mai am". Gândiţi-vă, copiii ei; copiii ei rupţi din inima ei. Unul avea cinci ani, altul avea aproape zece ani.

Soţul ei murise în război. Într-o noapte când copii dormeau liniştiţi, mama criminală ia o bardă şi le taie capul la amândoi. Ai auzit mamă? Tot aşa şi cei care fac raclaje. Nu-i cu nimica deosebit. Îşi ucid copiii. După ce i-a omorât, copiii se zbăteau în sângele lor, i-a dus în grădină, a săpat o groapă şi i-a

îngropat pe amândoi şi a pus ţărână. A spălat sângele lor şi îi scrie acelui tânăr: „Fii sigur, de copii am scăpat. Acum poţi să mă iei în căsătorie, că mi-ai trimis răspuns că nu iei femeie cu copii. Copiii în veac nu-i mai am. Am făcut eu aşa fel că nu-i mai am".

Dar el a căzut jos. Vai de mine, mare criminală! Dacă nu i-a fost ei milă de copiii ei şi i-a omorât, oare pe mine, om străin, dacă mă duc, nu mă otrăveşte? Nu-mi taie capul? Şi-i scrie înapoi: „În veacul veacului femeie de aceasta nu-mi trebuie, care a ucis copiii ei. Criminalo şi spurcăciune ce eşti! Dacă nu te-ai temut tu de Dumnezeu să omori copiii tăi, cum ai să ai milă de mine, un om străin, când trebuie să fim un trup şi un suflet înaintea lui Dumnezeu? Să te gândeşti că o să te ajungă urgia Domnului!" i-a scris el.

Atunci ea s-a temut foarte, că el o s-o pârască la autorităţi: „Măi, trebuie să plec de acasă, că de acum gata! Dacă îmi cere socoteală unde sunt copiii şi nu pot să spun? Mă omoară şi pe mine".

Se duce la portul Pireu, că era din Grecia, şi plăteşte la vapor să fugă în Alexandria. De acolo plecau sute de corăbii; şi nu erau pe atunci motoare ca acum, erau corăbii cu pânze. Una mergea la Alexandria, una mergea la Haifa, una mergea în Cipru, una mergea în Creta, una mergea în altă parte.

Dar corabia asta cum mergea, deodată se opreşte în mijlocul mării, Marea Mediterană. Şi nu o zi-două, ci cincisprezece zile. Şi întrebau toţi, că era multă lume: „Domnule, ce are corabia? E stricată? Pânzele nu-s bune? Ia caută şi vezi!" „Măi, pânzele sunt bune,

toate sunt bune, vântul este prielnic, nu-i împotrivă. Şi totuşi corabia nu merge".

Şi atunci comandantul corăbiei, fiind un om credincios, a zis: „Ia să cădem la rugăciune! Asta este o mare ispită. Stăm de cincisprezece zile în mijlocul mării".

Toţi au căzut la rugăciune: „Doamne, ajută-ne să plecăm mai departe". Unde să se ducă din mijlocul mării? Se rugau toţi să le arate Dumnezeu ce să facă. Şi deodată toată lumea din corabie aude un glas, repetând de trei ori: „Dacă vreţi să mergeţi înainte, aruncaţi pe Maria în mare!"

Comandantul corăbiei a zis:

– Oameni buni, auziţi? De sus vine glasul.

– Da, auzim toţi.

– Cine este aici Maria?

Dar erau mai multe Marii. S-a întâmplat de erau sute de oameni. Dar aceea care ştia că a omorât copiii, a spus:

– Domnule corăbier – i-a spus comandantului –, vreau să grăiesc ceva cu dumneata.

Era urmărită de urgia lui Dumnezeu.

– Domnule, pentru mine s-a făcut glasul acesta – numai în patru ochi i-a spus. Eu, păcătoasa, sunt cea mai rea de pe faţa pământului. Pentru mine stă corabia!

– Ce-ai făcut, Marie?

– Domnule, uite ce-am făcut... Şi i-a spus istoria, cum a tăiat copiii, ca să o ia acela în căsătorie.

– Tu ai auzit singură: „Aruncaţi pe Maria în mare!" Ce vrei să facem?

– Vreau să mă aruncaţi în mare, că nu mergeţi mai înainte, că mă urmăreşte dreptatea lui Dumnezeu de sus.

Dar el, când a auzit că ea recunoaşte păcatul, îi părea rău. Dar se gândea: „Noi murim aici. Gătim mâncarea. Gătim apa, că în corabie nu bei apă din mare. Fiecare are apă de acasă. Mori cu apa din mare". Zice:

– Soră Marie, mă tem să te arunc în mare.

– Cum credeţi! Dar până nu mă aruncaţi pe mine în mare, corabia nu merge mai departe. Păcatele mele au oprit corabia.

Atunci el coboară într-o barcă, căci corabia avea bărci de salvare în caz de furtună, şi zice:

– Uite, soră Maria, mă sui eu în barcă. Dacă corabia pleacă, înseamnă că pentru păcatele mele stăm aici. Pe urmă te sui tu într-o barcă, să vedem dacă eşti mata aşa de vinovată. Mă tem să te arunc în mare. Dar dacă nu eşti mata vinovată? Dacă-i alta?

– Ai zis bine.

A coborât acela cu barca şi se plimbă – barca avea lopeţi – şi vine înapoi şi-i dă şi ei o barcă:

– Uite, soră Maria, suie mata în cealaltă barcă.

Toată lumea se uita să vadă ce se întâmplă.

Şi s-a suit şi ea într-o barcă şi a mers mai încolo cam la 20 de metri de corabie. Atunci barca s-a învârtit cu fundul în sus şi a dat-o în mare. Şi îndată ce s-a înecat ea, corabia cea mare a pornit. Toţi s-au înfricoşat. Şi cât trebuia să meargă în cincisprezece zile, a mers în trei sferturi de zi. Aşa spor a avut de a ajuns la Alexandria. Mergea ca fulgerul, că se dăduse în mare greutatea cea mare a păcatului uciderii de fii.

Şi s-a scris această istorie spre folosul nostru şi spre înfricoşarea celor care practică această urgie a lui Dumnezeu.

CUVÂNT LA EVANGHELIA FEMEII GÂRBOVE

Iubiţi credincioşi, Evanghelia de astăzi este aşa de luminată şi aşa de limpede, că oricine o înţelege. Aş zice că aproape nu mai are nevoie să o tâlcuiască nimeni. Dar, după cum ierburile şi florile cele binemirositoare, ca busuiocul, menta şi altele, cu cât le freacă cineva mai mult în palme şi le pipăie, cu atât mai mare mireasmă aduc celor ce fac aceasta, şi precum scafandrii, care merg pe fundul mării ca să caute mărgăritare, cu cât se afundă mai mult în adâncurile cele mari ale oceanului, cu atât află mărgăritare de mai mare preţ, aşa se întâmplă şi cu cuvintele dumnezeieştii Scripturi. Dacă le citim la suprafaţă, sau le ascultăm la suprafaţă, după literă, ne folosim într-o mică măsură, dar dacă cercăm adâncul lor tot mai mult, aduc sufletelor noastre tot mai mult folos.

Noi vedem în dumnezeieştile Scripturi că din îngăduinţa Domnului, după depărtarea lui Dumnezeu de unii oameni, diavolul are mare putere să-i muncească şi să-i chinuiască pe oameni cu fel de fel de boli, cu fel de fel de nenorociri, cu fel de fel de scârbe şi pagube. Vedem aceasta la sfântul şi dreptul Iov, când a îngăduit Dumnezeu satanei ca degrab să-i pricinuiască pierderea tuturor averilor şi apoi să-i

aducă răni, bube rele în trup, de la creştetul capului până la talpa piciorului.

Aceasta se vede şi în cazul regelui Saul, primul rege al lui Israel, cum, după ce s-a depărtat Dumnezeu de la dânsul pentru neascultare, a trimis un duh necurat care-l muncea, îl trântea pe jos, făcea spume la gură, şi numai când David îi cânta din harpă sau din psaltire, se depărta de la el duhul acela şi se uşura puţin.

O vedem apoi în cazul desfrânatului aceluia din Corint, de care spune Sfântul Apostol Pavel că a trăit cu mama lui, cum pentru această fărădelege, care nu se pomenea nici la păgâni, dumnezeiescul Pavel a hotărât: *Întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi şi duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos, să daţi pe unul ca acela satanei, spre pierderea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus* (I Cor. 5, 4-5).

Aţi văzut deci cum, fie pentru păcate, fie pentru încercare, Dumnezeu îngăduie câteodată satanei să aducă omului boală, neputinţă, pagube, scârbe şi multe feluri de necazuri. Aşa s-a întâmplat şi în Evanghelia de astăzi, cu femeia cea gârbovă.

Iată ce zice dumnezeiescul apostol şi evanghelist Luca: *Şi învăţa Iisus într-una din sinagogi, sâmbăta.*

De ce învăţa Mântuitorul sâmbăta mai mult decât în celelalte zile? Sâmbăta, în legea veche, era zi de odihnă şi sărbătoare pentru vechiul Israel. Ei atunci se adunau în sinagogile lor. Şi acolo preoţii, leviţii, dascălii şi legiuitorii citeau dumnezeiasca Scriptură, care cuprindea legea lui Moise şi scrierile proorocilor. Poporul stătea şi asculta. Mântuitorul se ducea adesea

acolo, căci îi găsea grămadă pe toţi şi putea să le tălmăcească dumnezeieştile cuvinte ale Scripturii, prin cuvântul Său cel viu şi lucrător.

Aşa S-a dus Mântuitorul într-una din sinagogi şi când a ajuns El acolo, iată era o femeie care avea duhul neputinţei de 18 ani şi stătea gârbovă, adică cu capul în jos, neputând să-l ridice în sus nicidecum. Era o jale să vezi o biată femeie bătrână cum stătea încovoiată cu capul aproape de pământ. Nu mai putea vedea soarele niciodată, nici stelele de pe cer, ci vedea numai pământul. Iar această gârbovire a ei nu era o boală firească, ca la celelalte boli, ca la surzi, la orbi, la şchiopi, ci era o legătură a satanei. Ea era chipul omului păcătos, care când e legat de satana nu mai poate să mai privească la cer, ci priveşte tot la pământ, la mâncare, la băuturi, la desfrâu, la distracţii, la toată fărădelegea care trage pe om în fundul iadului. Aşa era şi biata femeie, un simbol, însă fără voia ei, fiind legată de satana de 18 ani.

Şi Mântuitorului, văzând pe această femeie legată de satana, I S-a făcut milă şi fără să-L roage nimeni, fără să mijlocească nimeni şi să zică: „Doamne, îndură-Te de femeia aceasta că-i gârbovă şi stă cu capul la pământ de 18 ani şi n-a mai văzut nici soarele, nici stelele nopţii şi nici pe oameni la faţă", văzând ca un Dumnezeu şi pe satana care o ţine aşa încovoiată ca o seceră, i-a zis: *Femeie, eşti dezlegată de neputinţa ta.* Şi punând pe dânsa preasfintele şi preacuratele Sale mâini, a făcut-o deplin sănătoasă, iar ea dădea slavă lui Dumnezeu.

Poporul s-a înfricoşat şi totodată s-a bucurat de minunea aceasta.

După săvârşirea acestei preaslăvite minuni pe care a făcut-o Mântuitorul sâmbăta, mai-marele sinagogii, un preot sau un cărturar care reprezenta sinagoga, a ieşit în faţa poporului şi a început a mustra poporul, zicând: *Şase zile sunt când puteţi să veniţi aici să vă vindecaţi, dar nu în ziua sâmbetei.* Dar n-a îndrăznit să-i spună lui Hristos cuvântul acela, ci l-a spus către popor. Şi nu râvna legii l-a îndemnat pe mai-marele sinagogii să mustre poporul pentru minunea ce se făcuse în ziua sâmbetei, ci zavistia şi răutatea, care pururea stăpâneau pe cărturari şi pe farisei.

Aceştia urau pururea pe Mântuitorul şi dispreţuiau minunile Lui şi le acopereau cu răutatea, cu zavistia şi cu ura lor. Dacă n-ar fi fost plini de zavistie şi de răutate, ar fi înţeles ce este mai mare, ţinerea sâmbetei sau o vindecare ca aceasta, care era aşa de minunată, şi o facere de bine aşa de mare, în ziua sâmbetei? Dar satana şi zavistia care era în inima lui, nu l-a lăsat pe acest făţarnic şi zavistnic să înţeleagă puterea minunii.

Iar Mântuitorul, ca Unul ce era Dumnezeu şi Însuşi Cuvântul şi Înţelepciunea lui Dumnezeu, a zis către acest mai-mare al sinagogii, care se arăta atât de râvnitor în faţa poporului pentru ţinerea sâmbetei: *Făţarnice, care din voi în ziua sâmbetei nu-şi dezleagă boul sau asinul şi nu se duce să-l adape sau să-i dea de mâncare?* Adică aţi legat pe om să nu facă un bine altuia sâmbăta, dar nu l-aţi legat să nu dea apă boului sau asinului. Şi tu, făţarnice şi zavistnice, aşa înţelegi Legea? Nu înţelegi că această femeie este mai mult decât un bou şi decât un asin? Dacă tu dezlegi

boul şi asinul şi-l duci sărbătoarea la apă şi la fân şi la mâncare, nu se cade oare ca Eu să dezleg în ziua sâmbetei pe această fiică a lui Avraam, pe care satana a legat-o de 18 ani?

Deci l-a pus la întrebare, la examen: „la spune tu – zice – ce e mai bine: să dezleg un bou şi un asin şi să-l duc la apă şi să-i dau fân, sau să dezleg un om din legătura satanei?"

Iată deci cum stau lucrurile. Iisus osândeşte aici făţărnicia, care este o mare răutate şi o mare viclenie şi un mare păcat. Bine a numit-o Hristos aluat, când a zis în altă Evanghelie: *Căutaţi şi vă păziţi de aluatul fariseilor,* care este făţărnicia. Căci precum aluatul dacă-l pui în făină, dospeşte toată frământătura, aşa făţărnicia strică la om toată întocmirea lui. Îi strică şi mintea, şi privirea, şi purtarea din afară şi inima lui, toate i le strică. De aceea Mântuitorul îi face atenţi pe apostoli să se ferească de acest aluat vrăjmaş şi plin de otravă al făţărniciei.

Făţărnicia are ca rădăcină vicleşugul, iar ca odrasle şi roade: zavistia, răutatea, râvnirea, prefăcătoria, minciuna, vătămarea cinstei altuia şi cele asemenea. Toate acestea şi multe altele sunt roadele făţărniciei. Dorinţa de câştig, slava deşartă, sunt de asemenea roade ale făţărniciei. De aceea, în dumnezeiasca Evanghelie vedem foarte adesea pe Mântuitorul lumii mustrând acest blestemat păcat, această blestemată otravă şi aluat al satanei, din sufletul nostru. Căci nu-L auzim în Evanghelie pe Hristos zicând: „Vai ţie, curvarule, vai ţie, curvă, vai ţie, tâlharule, vai ţie, vameşule"; ci: *Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici. Vai vouă, arhiereilor şi*

cărturarilor făţarnici, orbi şi vicleni şi făţarnici, nebuni şi orbi şi câte altele. De zeci de ori îi blesteamă Hristos pe făţarnici. Căci Dumnezeu fiind El, vedea câtă răutate aduce omului făţărnicia.

Omul făţarnic întotdeauna una are în inimă şi alta pe limbă, una are în minte şi alta la arătare. Omul făţarnic nu are nici mintea sănătoasă, nici inima, nici arătarea, toate îi sunt stricate cu aluatul acesta care creşte din vicleşugul inimii lui. Una spune, alta gândeşte, una te sfătuieşte, alta plănuieşte, una îţi arată că este şi alta este. Dacă priveşti la făţarnic îl vezi bocind, rugându-se, spunând că face bine. Dar toate acestea le face urmărind sau câştigul, sau răzbunarea pe altul, sau vătămarea cinstei altuia. Şi câte chipuri nu ia făţărnicia, că nu ajunge vremea şi nimeni nu poate spune felurile vicleşugurilor făţarnicului. De aceea s-a spus că făţarnicul este ca un cameleon.

Viaţa făţarnicului e pestriţă ca râsul. Aţi văzut blana râsului, că are peri, când albi, când negri, când vineţi. Aşa e viaţa făţarnicului, acum e într-un fel, acum e în alt fel. Trece de la o stare la alta, că făţărnicia nu-l lasă să fie cinstit, nu-l lasă să aibă sinceritatea şi nerăutatea sufletului, cum a cerut Hristos: *Fie dar vouă cuvântul ce este da, da, şi ce este nu, nu. Că ce este mai mult, vine de la cel rău.* Sau în alt loc zice: *Vai vouă, fariseilor făţarnici.*

Hristos îmi cere: dacă inima mea zice da, da să zică şi limba mea; dacă limba zice nu, nu voi zice şi cu mintea. Iar dacă inima mea zice da, iar limba nu, sunt făţarnic şi pestriţ, sunt râs, sunt cameleon, sunt drac făţarnic; sunt blestemat de Hristos pentru făţărnicie, că una am în inimă şi alta pe buze. Prefăcătoria

este meşteşugul dracului. Viclenia, făţărnicia, răutatea, vătămarea cinstei altuia, dorinţa de câştig, dorinţa de slavă, iubirea de arătare, dorinţa de a plăcea oamenilor şi alte multe rele izvorăsc din făţărnicie, care are ca rădăcină, cum am spus, vicleşugul.

De aceea, Sfântul Apostol Iacov ne spune: *Să fie cuvântul vostru da, da, şi ce este nu, nu, ca să nu cădeţi în făţărnicie.* Când vom vedea că una spunem şi alta gândim, să ştim că ne-am prins în această mreajă a satanei şi e foarte greu să scăpăm de ea. Cât e de greu acest păcat, dacă Hristos l-a blestemat mai mult decât pe toate!

Dacă vreţi să ştiţi un făţarnic mai mare decât toţi făţarnicii lumii, gândiţi-vă la Iuda. Atunci când a venit femeia aceea păcătoasă să spele picioarele Mântuitorului şi a vărsat un vas de alabastru întreg cu mir de nard, mir scump, şi spăla picioarele Lui şi le ungea cu mir şi le ştergea cu părul capului şi se pocăia din toată inima, iar Hristos i-a zis: *femeie, iartă-ţi-se păcatele*, Iuda, care era de faţă, n-avea grijă de pocăinţa femeii, că este din toată inima, ci se gândea cât de scump e mirul şi a spus către ceilalţi apostoli: *De ce s-a făcut paguba aceasta? Se putea vinde mirul acesta cu mai mult de 300 de dinari şi să se dea săracilor.*

Dar Iuda avea grijă de săraci atunci? El, cum spune Evanghelistul, avea punga de obşte şi ceea ce se punea într-însa de către cei 12 apostoli, dădea rudeniilor sale. De aceea a moştenit toate blestemele care sunt scrise în psalmul 108 din Psaltire. El voia să pară că e foarte milostiv cu săracii. Dar n-avea el grijă să vândă mirul ca să dea bani la săraci, ci era supărat

că s-a vărsat mirul pe care putea el să-l vândă şi să ia pe el mai mult de 300 de dinari. Deci, după vorbă se arăta că are iubire de săraci, iar în inimă, râvnea după arginţi, şi numai cu gura vorbea de iubirea de săraci. Dar nu grija de săraci îl mânca pe dânsul, ci grija că n-a putut face rost de o nouă sumă de bani. Dacă ar fi căpătat el vasul acela plin cu mir, ar fi făcut pe el vreo 300 de dinari şi mai mult, şi apoi dădea la obşte cât voia, iar restul îl punea deoparte. Aceasta era în inima lui Iuda şi aşa s-a arătat că este.

Iar când a venit la Hristos în grădina Ghetsimani cu slujitorii arhiereilor, auzi câtă făţărnicie: se apropie ca un prieten şi zice: *Bucură-te, Învăţătorule!* şi-L sărută. Din afară se arată prieten, Îl îmbrăţişează pe Hristos, pe Învăţătorul său, şi-L sărută în faţa tuturor, iar în inima sa are planul de vânzare. Luase arginţii şi le-a zis slujitorilor arhiereilor: *Băgaţi de seamă, pe care-L voi săruta eu, Acela este, prindeţi-L.*

O, răutatea ta, Iudo, *cu sărutarea vinzi pe Fiul Omului?* La arătare era prieten, în inimă vânzător; la arătare era râvnitor, în inimă avea mare dorinţă de a face bani prin vânzarea mirului. În toate purtările lui se vedea că era una la faţă şi alta în inimă. De aceea s-a numit fiul pierzării. Căci s-a pierdut pentru veşnicie, fiindcă era unul dintre cei mai mari făţarnici în care lucra satana cel mai mare vicleşug, făcându-se pentru veşnicie fiul pierzării.

Să ne ajute Sfânta Treime şi Maica Domnului să luăm aminte, ca ceea ce e în inima noastră, să fie şi pe limba noastră. Amin.

VINDECAREA COPILULUI LUNATIC

Iubiţi credincioşi,

Sunt unii oameni, numiţi scafandri, care se bagă în adâncul oceanelor şi pe fundul mărilor, şi caută acolo mărgăritare care adesea se găsesc în scoicile de pe fundul mării. Dar ca să găsească un mărgăritar ca acela, câtă osteneală trebuie să-şi ia asupră-le aceştia, primejduindu-şi uneori chiar viaţa.

Aşa ni se cade şi nouă credincioşilor, care avem credinţa dreptmăritoare şi dumnezeiescul botez, să ne afundăm pururea în dumnezeieştile Scripturi, să adâncim pururea mintea noastră în dumnezeieştile şi prea adâncile înţelesuri ale ei, căci numai aşa vom afla mărgăritarele cele prea sfinte şi prea folositoare pentru mântuirea sufletelor noastre.

Aţi auzit Evanghelia de astăzi. Dacă o iei după slovă, Evanghelia e scurtă, dar dacă vrei să tâlcuieşti fiecare verset în parte, poţi să faci o predică foarte lungă. Dar nu e vreme acum, în cadrul dumnezeieştii Liturghii, să facem cu de-amănuntul tâlcuirea ei, ci vom da doar nişte spicuiri din înţelesul ei.

Se spune în ea: *În vremea aceea s-a apropiat de Iisus un om oarecare.* Evanghelia nu ne spune cine era omul acela, din care parte a Palestinei, ce stare avea: era bogat, era sărac, era înţelept, era mai simplu, era bolnav sau era sănătos.

Spune doar simplu că a venit un om oarecare cu o rugăminte. Şi care era rugămintea lui? A adus la

Iisus Hristos un copil al său, care era cuprins de drac mai cu seamă în timp de lună plină.

Dumnezeiescul Evanghelist Marcu spune încă şi cum se îndrăcea. Când îl apuca diavolul, zice că îl trântea pe jos şi făcea spume la gură. Iar dumnezeiescul Luca spune mai mult, că striga tare, urla, ţipa şi se bătea cu capul de pietre, spumega şi avea faţa cu totul schimbată şi cu totul înfricoşată.

Dar de ce a spus dumnezeiescul Evanghelist Matei că tocmai la luna plină era cuprins de drac? Nu sunt şi astăzi o mulţime de bolnavi de felul acesta ce se zic epileptici, care vin la noi la mănăstire şi le citim tocmai când e lună plină, căci zic ei că tocmai atunci se îmbolnăvesc? Oare ce legătură are luna cu boala aceasta ce se numeşte epilepsie? Are vreo legătură? Nu. Doamne fereşte!

Dumnezeiescul părinte Ioan Gură de Aur spune că dracii, vrând să hulească zidirea lui Dumnezeu, pândeau această vreme a lunii pline, ca să muncească tocmai atunci pe cei daţi în stăpânirea lor de Dumnezeu. Adică să zică: iată luna e pricina că eu sunt bolnav de epilepsie, luna e de vină că eu sunt îndrăcit. Şi aşa, să hulească pe Ziditorul şi zidirea cea prea bună şi prea curată a lui Dumnezeu. Că a zis Dumnezeu la zidirea cea dintâi că erau toate cele făcute de El bune foarte.

Mai sunt şi azi oameni care dau vina pe lună şi pe zodii. Ei zic: eu n-aş fi aşa de rău, dacă aş fi fost născut într-o zodie bună. Sau: e zodia mea, m-am născut în zodia Racului, trebuie să merg deci înapoi ca racul. Iar altul: m-am născut în zodia Taurului şi trebuie să fiu bătăuş. Sau altul: eu m-am născut în

zodia Scorpiei şi trebuie să fiu viclean ca ea, şi să înţep pe alţii cu cuvântul. În sfârşit alţii: eu m-am născut în martie, sau în zodia Peştelui, sau a Vărsătorului, sau a Cumpenei; de aceea sunt eu nehotărât. Ce nebunie!

Dumnezeiescul şi marele Vasile zice în cuvântul din Hexaimeron de la facerea lumii, când vorbeşte despre facerea lumii în ziua a patra: „Omule nebun, ce legătură poate să aibă zodia de pe cer, cu naşterea ta pe pământ?" Niciodată nu are legătură steaua ta de pe cer cu naşterea ta. Ne-am făcut răi din cauza răutăţii noastre, din cauza voinţei noastre. Am dat voinţa noastră în mâna satanei, ne-am făcut răi de bună voie, nu de silă. Nu ne-a silit nici luna la rău, nici zodiile, nici constelaţiile cerului, ci răutatea noastră şi voia noastră proprie, iar aceasta aduce munca veşnică.

Iată, dar, care era pricina că dracul lua în stăpânirea lui pe cei îndrăciţi în timpul lunii pline: ca oamenii să hulească zidirea cea bună a lui Dumnezeu, adică luna, sau cum zic alţii, stelele sau zodiile.

Şi ce ne spune în continuare Evanghelia de azi? A zis tatăl copilului: *Doamne, miluieşte pe fiul meu, că e lunatec şi rău pătimeşte; că de multe ori cade în foc şi de multe ori, în apă*. Oare ce să fie focul şi apa? Chiar numai de natură vorbeşte Evanghelia? Nu, Doamne fereşte! Dacă te-ai lua numai după litera Evangheliei, te-ai face sectar.

Dar focul şi apa aici au şi alt înţeles mult mai înalt. Toate patimile de care suferă omul pe faţa pământului vin mai cu seamă din două părţi. Din partea mânioasă şi din partea poftitoare a sufletului.

Pe lângă ele mai este şi partea raţională, care n-are a face cu aceste patimi dobitoceşti legate de simţuri.

Sufletul omului are astfel trei părţi şi din fiecare se nasc alte păcate. Din partea raţională se nasc: eresul, credinţa strâmbă, nebunia, hula, nediscernământul, nedreapta socoteală, nechibzuinţa, nemulţumirea de binefacerile lui Dumnezeu şi ale oamenilor şi cele asemenea. Iar celelalte două părţi care sunt închipuite în Evanghelia de astăzi prin foc şi apă, sunt mânia şi pofta.

Din partea mânioasă se nasc în om aceste păcate: mai întâi ura de oameni, care e egală cu uciderea. Căci zice dumnezeiescul Ioan Evanghelistul: *Cel ce urăşte pe fratele său, ucigaş de om este.* Apoi e zavistia, sau bucuria de răul altuia, pizma, râvna cea rea, răutatea, mânia, iuţimea, ţinerea de minte a răului şi cele asemenea. Toate sunt păcate ale părţii celei mânioase, adică ale mâniei.

Iar celelalte păcate ca: lăcomia pântecelui, desfrânarea, beţia, lenea, dezmierdarea, moleşeala, trândăvia şi celelalte asemenea sunt păcate ale părţii poftitoare a sufletului. Când omul cade în acestea este îndrăcit. Căci zice tatăl copilului: *Doamne, de multe ori l-a aruncat pe el în foc şi de multe ori în apă.* Foc este mânia şi toate păcatele care se nasc din mânie; iar apa este pofta. Deci de câte ori suntem în păcatele urii, ale zavistiei, ale pizmei, ale iuţimii, ale bârfirii, ale nemulţumirii, ale răpirii, ale dorinţei de răzbunare, când ţinem minte răul asupra altuia, de tot atâtea ori suntem aruncaţi de satana în focul mâniei. Şi de câte ori ne îmbuibăm pântecele şi ne îmbătăm şi curvim şi preacurvim şi curvim împotriva firii şi ne lăsăm prinşi de dezmierdare, de lene şi de trândăvie, adică de moleşeala voinţei de a lucra fapta cea bună, de atâtea ori suntem trântiţi de satana în apa poftelor noastre. Aşa se înţelege ceea ce spune tatăl copilului: *Doamne, de multe ori l-a aruncat pe el în foc şi de multe ori în apă.*

Aşa ne îndrăcim şi noi în fiecare zi, când satana ne dă în patimile părţii celei mânioase, ne aruncă în ale părţii celei poftitoare, adică în apa poftelor şi a răutăţilor noastre.

Dar ce spune mai departe omul lui Iisus Hristos? *Doamne, l-am adus pe el la ucenicii Tăi şi n-au putut să-l vindece.* Oare n-aveau credinţă ucenicii lui Hristos de n-au putut să vindece un îndrăcit? Dar câte minuni şi semne n-au făcut ei mai înainte? Căci zice Scriptura că le-a dat putere să învie morţii, dracii să izgonească şi să tămăduiască toată boala şi neputinţa în popor (Matei 9, 8; Ioan 3, 2). Dar de ce n-au putut acum ucenicii lui Iisus Hristos să-l vindece de boală pe acest bolnav? Iată de ce: darurile Duhului Sfânt, cum arată darul proorociei sau darul tămăduirii, când se dau sfinţilor, nu se dau pentru totdeauna, nici pentru toate lucrurile; proorocii prooroceau numai când îi insuflau Duhul Sfânt şi nu în toate lucrurile, nici despre toate, ci numai despre acelea pe care le spunea lor Duhul Sfânt, de care ştia Duhul Sfânt că sunt de folos să le ştie ei.

Iată Ieremia proorocul. Era mare prooroc, sfinţit din pântecele maicii sale, dar nu putea să proorocească întotdeauna. De multe ori el vorbea cu poporul şi cu ucenicii şi-i mustra, şi făceau altfel; iar când venea Duhul Sfânt şi începea să proorocească îi

spunea lui Baruh: *Vino aproape de mine şi scrie ce vorbesc eu acuma, că acestea sunt venite de la Duhul Sfânt.* Simţea că a venit Duhul Sfânt şi ce va grăi el în acel ceas sunt vrednice de a fi scrise să rămână în dumnezeiasca Scriptură, în care le vedem şi astăzi (Ieremia 45, 1-5).

De aceea n-au putut ucenicii să vindece pe cel bolnav. După cum darul prorociei nu se dă totdeauna şi nici pentru toate lucrurile celor ce prorocesc, aşa nici darul tămăduirilor pe care l-a dat Mântuitorul sfinţilor Săi ucenici şi apostoli, nu era totdeauna cu dânşii, ci numai când voia Dumnezeu să tămăduiască printr-înşii şi numai pentru ceea ce voia Dumnezeu.

Deci în acel moment luase Iisus Hristos darul tămăduirilor de la Apostolii Săi, ca să nu poată tămădui pe copilul acela. Dar de ce l-a luat? Pentru că a văzut şi la dânşii o oarecare necredinţă. Nu lipsă totală de credinţă, ci împuţinare de credinţă. Acea împuţinare de credinţă a numit-o Mântuitorul necredinţă. A văzut la ei o îndoială. Căci atunci când au văzut că copilul acela cade jos, spumegă, scrâşneşte din dinţi, se bate cu capul de pământ, urlă, bagă spaima în lume, s-au îndoit că ar putea să-l tămăduiască. Şi această îndoială a lor a văzut-o Văzătorul de inimi, Iisus Hristos. Pentru aceasta i-a mustrat mai târziu pentru necredinţa lor.

Şi de aceea zise bietul om: *L-am adus la ucenicii Tăi, dar n-au putut să-l tămăduiască.* Şi atunci ce-a făcut Mântuitorul? Preablândul nostru Mântuitor, Cel plin de toată sfinţenia, Cel ce a fost Însuşi Izvorul sfinţeniei şi al blândeţii, S-a mâniat. Şi mâniindu-Se, a zis: *O, neam rău şi necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi?* Auzi? Oare de ce S-a mâniat Mântuitorul şi de ce a făcut mustrare la plural şi nu la singular? Mântuitorul S-a mâniat pentru că a văzut la om necredinţă şi viclenie. Căci la Evanghelistul Marcu se spune că omul a zis: *De poţi ceva, ajută-ne nouă.* Aceasta a arătat că n-a venit la Hristos cu toată credinţa, ci cu un fel de viclenie. Mă duc să vedem, va putea oare să tămăduiască pe copilul meu? Această viclenie şi această necredinţă a mustrat-o Iisus Hristos, dar nu ca fiind numai a acelui om, ci a întregului popor. N-a zis: „O, omule necredincios şi viclean, pentru ce vii la Mine dacă n-ai credinţă, şi zici: dacă poţi ceva, ajută-ne nouă?"

Nu a făcut mustrarea aşa, ci ne-a dat pildă pentru toate veacurile şi vremurile. Că viaţa lui Iisus Hristos este şi va fi prototipul vieţii creştine până în veac. Ne-a arătat prin aceasta şi nouă, că atunci când cineva a greşit, să nu-l mustrăm pe acela de faţă cu altul. Căci în acest caz omul slab în credinţă se deznădăjduieşte. Cum zice proverbul: „Bate şaua să priceapă calul", adică ne învaţă să mustrăm pe toţi, ca şi cum toţi ar fi vinovaţi, şi aşa acela care-i vinovat, care-i cu „musca pe căciulă", să ştie că pe el l-am mustrat.

Aşa a făcut şi Iisus Hristos la mustrarea omului aceluia viclean şi puţin credincios, care era tatăl acelui copil lunatec. Căci a zis: *O, neam rău şi necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi?* A folosit mustrarea pentru multe persoane, la plural, ca să nu-l deznădăjduiască. Că de i-ar fi zis numai lui în faţa lumii: „O, omule rău şi necredincios şi viclean" – îl deznădăjduia, că era om slab în credinţă. Dar prin el i-a mustrat pe toţi, ca să-l doară mai tare pe cel ce era vinovat.

Aşa s-a întâmplat şi aici. Dar după această mustrare făcută la plural sau în chip obştesc, ce-a mai zis Iisus Hristos? A zis: *Aduceţi-l la Mine*. Pe cine? Pe copilul acela care era îndrăcit, care făcea spume în timpul lunii pline şi pătimea aşa de greu. Şi când l-au adus, ce a făcut Mântuitorul nostru Iisus Hristos? A certat dracul şi acesta a ieşit din el şi îndată s-a tămăduit copilul şi l-a dat pe el tatălui său să-l ducă acasă. Vedeţi? L-a tămăduit Mântuitorul nostru Iisus Hristos, dar mai întâi a mustrat viclenia şi necredinţa tatălui său, vorbind ca pentru mai multe persoane.

Văzând dumnezeieştii ucenici şi apostoli că minunea aceasta s-a făcut aşa de uşor de către Iisus Hristos şi de ei nu s-a putut face, L-au luat şi L-au întrebat: *Doamne, de ce n-am putut şi noi să scoatem dracul acesta?* L-au luat deoparte, pentru că le era ruşine de popor, apoi pentru că simţeau că aici e o taină. Poate vor afla de la Iisus Hristos pentru care pricină, pentru care păcat sau neputinţă a lor nu l-au putut vindeca? Luându-l la o parte, Iisus Hristos le-a spus: „Iată pentru care pricină: pentru necredinţa voastră n-aţi putut să-l vindecaţi". I-a mustrat pe ucenici pentru că a văzut la ei puţină îndoială, puţină necredinţă, şi această puţină necredinţă a lor a numit-o Mântuitorul necredinţă. Şi apoi le-a împărtăşit un lucru mare: *Amin zic vouă, că de veţi avea credinţă numai cât un grăunte de muştar* (adică atât cât o sămânţă de ceapă, şi încă mai mică), *veţi zice muntelui acestuia ridică-te de aicea şi du-te dincolo, şi de veţi fi credincioşi, va fi vouă aşa, după credinţa voastră*. Le-a arătat că ei nu au credinţă nici cât un grăunte de muştar. Dar noi păcătoşii, câtă credinţă avem? Dacă pe Apostoli i-a mustrat Hristos, vă daţi seama cât de puţină credinţă avem noi. De aceea nu se împlinesc cererile noastre prea repede, pentru că suntem prea puţin credincioşi.

Dar oare, fraţilor, spune Evanghelia lui Iisus Hristos adevărul? Doamne fereşte dacă am zice că nu. Cine va huli că în Evanghelie sau în toată dumnezeiasca Scriptură este un cuvânt nedrept sau rătăcit, potrivit dumnezeieştilor canoane ale Sfinţilor Apostoli şi ale dumnezeieştilor Părinţi este anatema. Tot cuvântul lui Dumnezeu este adevăr veşnic. Dar noi citim în istoria Sfinţilor Apostoli şi în Evanghelie şi nu găsim nicăieri că Iisus Hristos ar fi mutat munţii.

Avem însă câţiva sfinţi mari care au mutat munţii cu rugăciunea: Sfântul Ioachim, patriarhul Ierusalimului; un argintar, pe vremea Sfântului Platon, episcopul Alexandriei; Sfântul Marcu de la muntele Fracesc din Abisinia, care n-a văzut 95 de ani faţă de om; Sfântul Averchie, episcopul Ierapolei, cel întocmai cu Apostolii, precum şi Sfântul Grigorie Taumaturgul al Neocezareii – marele făcător de minuni – a mutat un munte şi un râu când le-a poruncit să se ducă în altă parte. Toţi aceşti sfinţi au mutat munţii cu rugăciunea şi nu este vreme să vă spun istoria lor, căci ar fi predica prea lungă.

Dar de ce sfinţii au făcut minuni mai mari decât Iisus Hristos? Pentru care pricină? Şi de ce Hristos n-a mutat munţii? Căci poate veţi întreba: cum, sfinţii care sunt robi ai lui Iisus Hristos au făcut minuni mai mari decât Dânsul? Să vă lămuresc acest lucru.

Când a venit Mântuitorul nostru Hristos în lume, El a făcut minuni atâta cât putea să cuprindă lumea şi

cât era de ajuns ca să creadă omul pentru mântuirea sa. El a înviat un mort de 4 zile, pe Lazăr, şi pe alţii de câte o zi. Dar Sfântul Gheorghe a înviat un mort de 400 de ani, şi Sfântul Macarie unul de 600 de ani. Iată minuni mai mari decât ale lui Hristos. Dar pentru ce? Pentru că Hristos a spus: *Cel ce crede în Mine, minunile pe care le fac Eu, şi mai mari decât Mine va face*[13]. Deci dacă sfinţii n-ar fi făcut minuni mai mari decât Iisus Hristos, nu s-ar fi împlinit cuvântul sau proorocia Lui. Însă cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Lui nu vor trece[14].

De aceea sfinţii au făcut în vremea lor minuni mai mari decât Mântuitorul, dar cu puterea Aceluiaşi Dumnezeu Iisus Hristos, Care lucra printr-înşii. Căci El a zis la Înălţare: *Mă sui la Tatăl Meu şi la Tatăl vostru, şi la Dumnezeul Meu şi la Dumnezeul vostru* şi *orice veţi cere în numele Meu, vă voi da vouă.* S-a suit acolo unde era mai înainte cu slava dumnezeirii Sale. Niciodată nu a lipsit ca Dumnezeu de acolo, dar acum a îndumnezeit trupul şi a ridicat firea omenească de-a dreapta Tatălui şi de acolo a dat putere mare Sfinţilor Săi ucenici şi Apostoli să facă minuni, să învie morţii, să gonească duhurile, să facă chiar minuni mai presus şi mai mari decât a făcut El Însuşi pe pământ. Deci nu sfinţii le-au făcut, ci tot Iisus le-a făcut prin sfinţii Săi, ca să se împlinească cuvintele lui David, care a zis: *Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi* şi *Sfinţilor care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dânşii* (Psalm 67, 36; 15, 3).

[13] Ioan 14, 12; Matei 17, 20.
[14] Ioan 10, 35; Matei 24, 35.

Iată pentru ce au mutat sfinţii munţii cu rugăciunea şi n-am vreme să vă spun alte pilde de alţi sfinţi care au făcut minuni şi mai mari.

Şi după ce a spus Mântuitorul acestea, ce le-a mai spus Apostolilor? Le-a mai spus că acest neam de draci nu iese decât cu rugăciune şi cu post.

Iată cele două arme prea puternice date de Dumnezeu creştinului: postul şi rugăciunea. Credinţa tare, apoi postul şi rugăciunea fac adevărate minuni şi astăzi şi vor face în veacul veacului. Cine n-are credinţă, nu cunoaşte minunile lui Dumnezeu care se fac în tot minutul. De aceea a şi spus Mântuitorul: *De va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat.* Care ochi? Ochiul sufletului, care este mintea. El trebuie să creadă ca să fie curat de necredinţă. Deci acestea sunt armele preaputernice puse în mâna credinţei fiecăruia: postul şi rugăciunea. Cu ele poate omul să se tămăduiască pe sine şi poate să tămăduiască şi pe alţii.

Vedeţi, fraţilor, cu postul, cu rugăciunea, cu smerenia şi cu credinţa, s-au făcut minuni preaslăvite. Cu această putere au fost înarmaţi şi Sfinţii Apostoli de către Iisus Hristos. Şi de aceea i-a mustrat puţin pentru necredinţă, că s-au îndoit puţin, şi pentru acea îndoială n-au putut scoate acel duh. De aceea a spus Hristos: *Acest neam* – adică neamul acesta de draci, că-s mai multe feluri de neamuri – *nu iese decât cu post şi cu rugăciune.* Deci să ştiţi că şi cei mai răi şi mai cumpliţi draci se duc de la om, dacă omul e tare în credinţă, în post şi în rugăciune, cu darul Domnului nostru Iisus Hristos, Cel împreună slăvit cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, în veci. Amin.

SFÂNTUL IGNATIE TEOFORUL

Voi ați auzit că la 20 decembrie se serbează Sfântul Marele Mucenic Ignatie Teoforul. Oamenii care au porci, se gândesc la alta: „Să nu tai porcul până la ignat, când se apropie Crăciunul. Îngrașă porcul, că vine ignatul”. Dacă ar ști ei cine-i Ignat, nu l-ar mai cinsti cu porci tăiați, ci l-ar cinsti cu alt fel de cinste. Știți voi cine-i Ignatie Teoforul?

Ignatie Teoforul este copilul acela de care spune Evanghelia că a luat Mântuitorul un prunc în brațe și l-a arătat la Apostoli și a zis așa: *Amin zic vouă, de nu vă veți întoarce și de nu veți fi ca pruncul acesta, nu veți intra întru Împărăția cerului.* Ni se cere curăția cea de la Botez și nevinovăția cea dintâi, asemenea pruncilor, ca să mergem în împărăția cerului. Dar de ce? Auzi ce spune Evanghelia: *Nimic necurat nu va intra întru Împărăția cerului.* Până nu ne-om curăți să fim ca pruncii, să n-așteptăm să intrăm în Împărăția cerului. Acesta-i cuvântul lui Hristos: „Iată, vedeți, până nu vă veți întoarce să fiți ca pruncul acesta, nu veți intra”. Acesta-i Sfântul Ignatie.

El a plecat în Antiohia Siriei cu părinții lui de unde erau, și l-au crescut acolo. Și a ajuns episcop al Antiohiei celei mari. În timpurile acelea trăia împăratul Traian și era mare prigoană, iar împărăția Romei stăpânea tot Orientul până în Persia.

Când era el episcop în Antiohia, atâta de frumos predica și atâta de frumos se ruga, încât atunci când slujea, era lumină în biserică, puteai să nu mai aprinzi lumânări. De la veșmintele lui lumina toată biserica.

Și oamenii au început să-i spună așa: „Ignatie purtătorul de Dumnezeu” sau „Teoforul” pe grecește.

A auzit împăratul Traian. Și mergând la război împotriva perșilor, s-a abătut cu armatele prin Antiohia Siriei, că pe acolo era drumul către Persia. Și a chemat la dânsul pe episcopul Antiohiei:

– Tu ești Ignatie Teoforul?

– Eu, măria ta.

– Dar de ce îți zic ție oamenii „Purtător de Dumnezeu?”

El n-a tăgăduit:

– Pentru că port pe Dumnezeu în inima mea.

– Cum poate un om să poarte pe un Dumnezeu?

Împăratul Traian nu credea, mai ales că era închinător la idoli. Se închina la zei.

– Așa cred, că eu port pe Iisus în inima mea.

– Am auzit că tu predici pe Hristos Cel răstignit și tot Orientul l-ai luminat cu credința în Hristos. Ai întors atâta lume de la zeii noștri.

– Da. Până voi muri, voi întoarce popoarele păgâne și întunecate de la draci la Dumnezeu.

– Așa răspunzi? Bine.

A dat ordin la zece ostași aspri, l-au legat cu lanțuri și l-au dus de la Antiohia Siriei până la Roma, să-l judece împăratul Traian; ia gândiți-vă câtă cale este! De aceea spunea Sfântul Ignatie în scrisorile sale către smirneni: „De la Siria până la Roma cu fiarele mă lupt pe uscat și pe mare”. Îi făceau cele mai grele necazuri.

Când a ajuns la Smirna, s-a întâlnit cu Sfântul Policarp, ucenicul lui. Acolo, când l-au văzut oamenii pe episcopul Siriei, veneau și-i sărutau lanțurile, iar el

le-a spus: „Dragii mei, pe voi nu o să vă mai văd". Le-a ținut o predică, iar Sfântul Policarp i-a sărutat lanțurile și a stat cu ceilalți episcopi, preoți și diaconi, vrând să-l vadă și dorind să audă dumnezeieștile cuvinte care ieșeau din gura lui. Nu mult după aceea, Sfântul Policarp a fost ars cu foc și a murit ca martir.

Și l-au petrecut creștinii la corabie, plângând cu jale, că de acum mergeau pe Marea Adriatică. Iar el le-a spus: „Dragii mei, creștinismul nu este un lucru numai al sfătuirii, adică a sfătui ceva bun pentru Dumnezeu. Din contra. Creștinismul adevărat este un lucru al suferinței, să suferim toate necazurile pentru Dumnezeu, toate chinurile și moartea pentru Hristos. Asta este calea pe care a mers Hristos și apostolii Lui, și pe asta trebuie să mergem și noi, că fără de cruce nu este mântuire".

Le-a scris și o epistolă, că avem *Epistola către smirneni*, care este în Patrologia grecească. Foarte întăritoare. Mergând pe jos, a trecut în drumul lui prin Troada, prin Filipi și prin Macedonia, și a întărit bisericile creștine, care erau sădite de Marii Apostoli Petru și Pavel și de ceilalți apostoli. Cerceta bisericile, învăța, sfătuia și întărea pe frații cei neputincioși, că i-au dat voie ostașii să țină predică: „Nu vă uitați la mine că am lanțuri, că nimica în lume n-am cinstit mai mult decât lanțurile". Dacă Pavel, auzi ce spune: *Sunt legat pentru Iisus Hristos, dar lanțurile acestea mă fac să fiu cel mai fericit. Toate vi le doresc bune vouă, eu, Pavel, legatul lui Iisus Hristos, care mă bucur foarte în lanțurile mele.*

Deci era următor al lui Hristos, Care a fost legat la stâlp, biciuit și chinuit, precum și al lui Pavel.

Când a ajuns la Roma, l-au băgat la închisoare până avea să vină Traian de la război. A venit împăratul Traian și i-a adus aminte un ostaș:

– Măria ta, pe episcopul acela care a predicat în Antiohia – că a predicat grozav împotriva împăratului și a păgânilor, în fața împăratului Traian – îl avem la temniță. Ce să facem?

Iar împăratul a spus:

– Pregătiți-i moartea la zi de sărbătoare, ca să adun Roma toată, sute de mii, să vadă cum am să-l omor. Mi s-a împotrivit mie foarte și a zis că nu se teme decât de Hristos. Să-l văd eu, va veni Hristos să-l scoată din mâinile mele?

Și în zi de sărbătoare l-au scos în lanțuri din temniță și l-au adus în arenă, unde era împăratul și toți senatorii Romei și sute de mii de oameni.

Eu am fost acolo la Roma, am văzut unde au mâncat leii pe Sfântul Ignatie. Am văzut Coliseumul, unde au pătimit peste șase milioane de martiri. Este o clădire rotundă mare-mare, uriașă. Și cuștile leilor le-am văzut. Și sus sunt trepte unde se urcau 100.000 de spectatori, ca să vadă cum îi mănâncă fiarele pe creștini și cum îi chinuiesc. Am fost acolo. Cu ochii le-am văzut și am călcat pe-acolo.

Împăratul s-a gândit toată noaptea cu ce moarte să-l omoare: „Să-l răstignesc? Să-l ard cu foc în cuptoare? Să-l bag în cazane de aramă cu ulei încins? Să-l sfâșii cu unghii de fier?" Și la urmă a spus că cea mai grozavă moarte este să-l dea la mâncarea leilor.

Atunci împăratul a adus din Africa o corabie de lei, pe care-i ținea câte o săptămână-două flămânzi, ca atunci când le dădea drumul să omoare pe creștini, că avea mii, pe care-i dădea să-i mănânce fiarele.

Și Sfântul Ignatie când a auzit în temniță că i s-a pregătit moartea sa: „Mâine o să te mănânce leii în arenă", a simțit cea mai mare bucurie, și a zis așa: „Grâu sunt al lui Hristos și foarte mult doresc să mă macin de dinții fiarelor, ca să fiu dulce pâine a Preasfintei Treimi". Gândiți-vă cu câtă dragoste alerga la moarte ucenicul lui Iisus Hristos, bărbat următor vrednic Marilor Apostoli Petru și Pavel și Sfântului Ștefan, întâiul martir, ușa mucenicilor.

Deci a doua zi au adus pe Sfântul Ignatie, iar creștinii din Roma când au auzit că episcopul Siriei a venit la Roma legat în lanțuri să-l mănânce fiarele, au tăbărât și se rugau de el din suflet: „Preasfințite, cruță-ți viața, că ești o lumină lumii și cutare...".

Iar el le-a spus – vedeți *Epistola către romani a Sfântului Ignatie:* „Dragii mei creștini, n-arătați către mine dragoste deșartă. Această dragoste cu care vreți să mă cruțați pe mine, ca eu să mai trăiesc, nu-i dragoste creștinească, că vreți să mă cruțați, să mai rămân în lume. *Oare eu*, zice, ați auzit ce spune Pavel, *cât doresc a mă dezlega și împreună cu Hristos a fi, că mie a trăi îmi este Hristos și a muri îmi este dobândă"*.

Pavel așa a alergat la moarte, cum a alergat Mântuitorul când mergea la Ierusalim, când voia să-L oprească Petru: *Iată ne suim în Ierusalim și Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor păcătoși și-L vor bate, și-L vor scuipa, și-L vor lega, și-L vor răni, și-L vor biciui, și-L vor răstigni, și-L vor omorî pe El.* Când a auzit Petru, care-L iubea pe Hristos foarte mult, a început să aibă dragoste de El, dar nu dragoste duhovnicească, ci ca să-L cruțe să nu moară: *Cruță-Te pe Tine, Doamne, să nu-Ți fie una ca asta, ca să mori.*

Și atunci, cât de tare Îl iubea Domnul pe Petru, că l-a numit verhovnic, și i-a dat cheile Împărăției cerurilor, i-a zis: *Înapoia Mea, satană* – satană l-a numit –, *că nu cugeți cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.*

Spune Sfântul Nicodim Aghioritul: „Precum când faci focul, iese fum mare, așa se vedea la Hristos înainte de-a merge la moarte, cât de tare dorea să moară". S-a înfuriat pe Petru și l-a numit satană. Dragostea Lui Și-a arătat-o: „Doar pentru asta am venit în lume. Să mor pentru răscumpărarea neamului omenesc. Dacă nu mor Eu, voi sunteți în moarte. Eu am venit să mor, să vă răscumpăr pe voi". Deci mai înainte de patimă se vedea dragostea cea nețărmurită, cum iese fumul înainte de flăcări: „Eu vreau să mor pe cruce, cum este scris în Scripturi, să vă răscumpăr".

Așa și Ignatie Teoforul acum. Când au văzut ostașii că s-au adunat în număr mare creștinii din Roma, le-au dat voie să vorbească cu dânsul, că nu-i puteau omorî pe toți, că erau mulți. Zicea: „Nu arătați dragoste deșartă către mine, frații mei! Cât am dorit să mor eu la Roma și mai ales mâncat de fiare, pentru că sunt grâu al lui Hristos și nu vreau altă moarte, decât să fiu măcinat de dinții fiarelor, să mă fac pâine dulce a Sfintei Treimi".

Și atunci, văzând împăratul că nu se teme, l-a băgat în arenă. Dar i-a dat voie să vorbească ultimul cuvânt. Și fiind legat, înainte de a se da drumul leilor, a ținut o predică strașnică: „Nu lăsați credința în Hristos! Nu vă lăsați! Uite viața noastră! Într-o clipă

nu mai sunt cu voi. Eu care vă vorbesc acum, peste câteva clipe, sufletul meu va zbura la cer. Pântecele leilor va fi mormântul meu. Carnea mea va fi în pântecele leilor, iar sufletul meu va zbura de la acest trup la Preasfânta Treime şi la Iisus pe care-L iubesc şi pe Care L-am purtat în inima mea toată viaţa".

Şi era un stâlp mare în arenă unde îi legau pe cei ce-i mâncau fiarele. După ce-a spus predica aceasta, l-au dezbrăcat de haine şi l-au legat gol cu mâinile la spate, şi 100.000 de spectatori se uitau din toate părţile, cum îl mănâncă fiarele pe episcopul din Antiohia. Şi au dat drumul la doi lei mari, flămânzi.

Leii au venit şi întâi l-au înconjurat de trei ori şi au stat oleacă în genunchi înaintea lui. Dar el, dacă a văzut că leii nu vor să-l mănânce, a spus: „Doamne, cu această moarte vreau să zbor la Tine, nu cumva să mă cruţi! Doamne, porunceşte să mă mănânce leii, că totdeauna am dorit să fiu mâncat de fiare pentru Tine".

Şi atunci un leu a sărit pe un umăr de-al lui şi unul pe celălalt umăr şi l-au sfâşiat bucăţi. Şi au venit creştinii din nou la împăratul să le dea oasele, de la mâini, de la picioare, care au mai rămas. Şi le-a dat împăratul.

Ce s-a întâmplat însă? Minune mare, minune mare! Oasele cele mai mici de la mâini le-au mâncat leii, au mâncat toată carnea, toate măruntaiele, însă inima n-au mâncat-o. Inima-i de carne. Stătea între oase. Şi a spus împăratul:

– Ce-i cu inima de n-o mănâncă?

– Măria ta, uite leii inima au lăsat-o!

– Măi, el îmi spunea mie în Antiohia, înainte de a merge la război, că poartă pe Iisus în inima lui. Şi

poate de aceea n-au mâncat-o leii. Ia luaţi sabia şi despicaţi inima aceea.

A luat un ostaş sabia, şi când a despicat inima Sfântului Ignatie, ca o lămâie s-a desfăcut în două. Şi cu slove de aur era scris pe o parte: **Iisus**, şi pe cealaltă parte, **Hristos**.

Deci acesta-i Sfântul Ignatie Teoforul, care, atunci când era copil mic, a fost purtat de Mântuitorul în braţe, iar el l-a purtat pe Iisus, nu în braţe, ci în inima sa până la mâncarea leilor şi în vecii vecilor îl va odihni pe el întru Împărăţia cerului, unde a zburat sufletul lui.

Şi s-a arătat dragostea Sfântului Ignatie Teoforul, că n-a cinstit în lumea aceasta nici viaţa, nici bogăţia, nici cinstea, nimic, nimic mai mult decât dragostea lui Iisus Hristos, pe Care L-a purtat în inimă. Şi s-a dovedit aceasta prin inima lui, care nici leii n-au mâncat-o, că era Hristos într-însa şi prin slovele pe care le-a scris Dumnezeu acolo: **Iisus Hristos**.

Acesta s-a desăvârşit în dragostea lui Iisus Hristos, cum rar din sfinţi au mai ajuns această fericire. Amin.

DRAGOSTEA DE DUMNEZEU

La anul 1001 s-au încreştinat ungurii. Până atunci au trăit ca huni, veniţi din părţile Asiei la anul 890. Aveau un rege al lor, Ştefan cel Sfânt. Pe timpul lui s-au încreştinat ungurii.

După ce s-au încreştinat, ei au stat ortodocşi până la 1054. Ungurii au fost ortodocşi, pe urmă au făcut legături cu papa şi au trecut către Apus.

Dar tocmai atunci când s-au încreştinat ei – că atunci când un popor se încreştinează întâi are mari daruri, pentru că vine cu mare râvnă la Hristos –, un creştin, auzind că Mântuitorul a purtat crucea, a făcut şi el o cruce grea, cât o putea duce. El a luat-o după slovă, nu după duh, crucea suferinţei. El a zis: „Stai, că Hristos a dus Crucea suferinţei, dar îl chinuia şi crucea cea din exterior, că era grea".

Deci a mers bietul ungur, a luat crucea în spate şi a plecat din Ungaria pe jos până la Ierusalim. A trecut tocmai prin Turcia şi prin Persia, până a ieşit la Ierusalim. Şi a mers trei ani şi jumătate.

Toţi îl ocărau, unii îl batjocoreau: „Uite un om nebun, duce o cruce în spate!" Lui nu-i păsa. Alţii îl lăudau, alţii îl ocărau. El ducea crucea. Şi mergând el cu crucea zicea psalmi şi alte rugăciuni.

Când a ajuns la Ierusalim, să vadă el cu ochii unde a fost crucea Mântuitorului, a lăsat crucea jos în biserică. Şi se minunau toţi: „Vine un creştin tocmai din Europa, din Ungaria, cu o cruce în spate". Lăsând crucea în biserică, a cuprins Sfântul Mormânt şi a început a plânge. Acolo la Mormântul Domnului fiecare se roagă cât se poate mai mult, dacă a ajuns cu mila Domnului.

Aceia l-au lăsat să se roage. Dar au văzut că nu se mai desprinde de Mormântul Domnului. A prins de lespedea Sfântului Mormânt şi a pus capul jos şi a plâns, şi a plâns... De la o vreme nu s-a mai auzit plângând. Şi ei au zis: „Măi, omul acesta ori a adormit, ori a murit".

Când, după vreun ceas şi ceva, au vrut să-l desprindă de acolo, el murise. A murit plângând la

Mormântul Domnului. Doctorii, după obiceiul lor, văzând că a murit grabnic, l-au scos de la Mormântul Domnului şi i-au făcut autopsie. Când au ajuns la inima lui, era scris cu slove de aur: **„Iisuse Hristoase, preadulce dragoste, miluieşte-mă!"**

Auzi cu ce cuvinte a murit el în gură? „Iisuse Hristoase, preadulce dragoste, miluieşte-mă!" Atâta L-a iubit pe Mântuitorul, încât atunci când a ajuns unde a pătimit, din adâncul inimii cu atâta dragoste s-a rugat, încât a murit cu aceste cuvinte. Şi s-a păstrat inima lui cu aceste slove, ca şi la Sfântul Ignatie, unde era scris **Iisus Hristos**, când l-au mâncat leii.

Vedeţi câtă dragoste de Dumnezeu a avut acesta! Câtă osteneală a avut el să plece de aici cu o cruce! Ani de zile să rabde foame, sete, ocară, osteneală, trudă; iar când a ajuns, s-a arătat ce l-a dus pe el, dragostea lui Iisus Hristos, Care era în inima lui. Sufletul lui a zburat la Hristos cu aceste cuvinte.

Să dea Dumnezeu şi Maica Domnului şi noi păcătoşii, dacă nu totdeauna, măcar din când în când în inima noastră să simţim câteva minute sau secunde de rugăciune ca aceasta. Aceasta-i rugăciune, când cineva o face din adâncul inimii şi cu mare dragoste de Dumnezeu.

Iar dacă ne rugăm şi dragoste nu avem sau dacă postim şi dragoste nu avem sau dacă facem milostenie şi dragoste nu avem sau dacă am face orice faptă bună, şi mucenicia dacă am face-o, şi dragoste nu avem, nimica nu suntem.

Auzi ce zice Apostolul Pavel? *De-aş avea credinţă, încât să mut şi munţii, dar dragoste nu am, nimic nu sunt. De-aş împărţi toată averea mea la*

săraci şi de-aş da trupul meu să-l ardă, dacă nu am dragoste, nimic nu-mi foloseşte.

Aţi auzit? Nici mucenicia, nici milostenia nu-i primită la Dumnezeu fără de dragoste. Şi aceasta am spus, ca să ne silim câtuşi de puţin după mila lui Dumnezeu, ca să fie dragoste între noi. Pentru că şi dracii postesc, dar tot draci sunt. Nici ei nu stau degeaba. Noi ne nevoim, alergăm, dar parcă ei dorm vreodată? Şi ei sunt feciorelnici, doar ei nu se însoară, nici nu se mărită, dar tot draci sunt.

Dar pentru ce? Pentru că sunt plini de ură. Sfântul Dionisie Areopagitul spune aşa: „Răul din draci în aceasta constă: în poftă fără de minte, mânie fără judecată şi închipuire pripită sau nălucire".

Ai auzit care-i răul din draci? *Poftă fără de minte,* că a poftit să fie asemenea cu Dumnezeu; *mânie fără judecată,* că se porneşte fără raţiune să omoare pe oricine, să facă rău fiecărei zidiri a lui Dumnezeu. Şi al treilea: *nălucire pripită,* că s-a închipuit întocmai cu Dumnezeirea, uitând că i-a făcut Dumnezeu. Zice că dacă ai lua din draci aceste trei lucruri *mânia fără judecată, închipuirea pripită şi pofta fără de minte,* ei s-ar face îngeri înapoi. Aceste trei răutăţi îi fac pe ei draci. Iar dacă ai scoate din fiinţa lor acestea, ei numaidecât ar rămâne curaţi ca nişte îngeri, cum au fost întâi.

Şi de aceea a spus, ori în familie, ori în societate, ori în lumea asta toată, cât nu va fi dragoste, nimic nu este. Iar dacă este dragoste, dragostea-i legătura desăvârşirii.

Ai văzut când faci mâncare bună, pui de tot felul, dar dacă n-ai pus oleacă de sare, n-are gust.

Spune bărbatul femeii: „Mâncarea asta-i bună, dar n-are gust". Tu ai pus de tot felul acolo; ai pus şi ardei, şi borş, ai pus şi orez, ai pus zarzavat, dar dacă nu-i puţină sare nu-i dă gust. Apoi sarea cea duhovnicească, în toate faptele bune ale noastre, ca să-i placă lui Dumnezeu, este dragostea.

Noi nu putem avea dragoste desăvârşită, că suntem păcătoşi, dar câtuşi de puţin. Ai văzut Sfântul Ioan Colov ce spunea? Era o întrebare în Pateric între Sfinţii Părinţi. Şi unii ziceau aşa, alţii aşa despre fapta bună. Dar s-a sculat un părinte scund – asta înseamnă colov - bondoc, un om micuţ, după limba egipteană, un om mic de stat – şi a zis: „Eu vreau ca monahul şi tot creştinul să aibă din toate faptele bune câte puţin". Puţină răbdare, puţină blândeţe, puţină nemânière, puţină înfrânare, puţină milostenie, puţină rugăciune, puţină priveghere, puţină citire, puţină dreaptă judecată; dar toate să le facă cu dragoste.

Dar dacă dintr-o parte zidim, că avem mai multe fapte bune, şi de dincolo nu băgăm seamă de dragoste, apoi clădim pe o roată şi se răstoarnă căruţa noastră. De aceea am spus că mereu vin aici creştini şi mame necăjite, plângând că nu le ascultă copiii, că le bate soţul, că nu-i înţelegere, că nu-i dragoste.

Este ceea ce spune Mântuitorul în Evanghelie: *În vremea de apoi se vor ridica copiii împotriva părinţilor şi-i vor omorî.* Iată, se împlineşte, că Cel ce a vorbit era Dumnezeu. Şi acestea se întâmplă din ură, unde lipseşte dragostea.

Să ferească Dumnezeu unde nu-i dragoste! Spune Sfântul Ioan Evanghelistul: *Cel ce nu umblă cu dragoste, întunericul a orbit ochii lui şi nu ştie*

încotro merge. La dânsul este tot noapte. Sufletul lui nu poate să fie luminat, tot timpul este înceţoşat, tot timpul este tulburat, că nu are lumina lui Dumnezeu în sufletul lui.

Şi acestea le-am spus pe scurt despre dragostea de Dumnezeu şi despre aproapele.

CELE PAISPREZECE PRICINI PENTRU CARE VOR FI JUDECAŢI PĂRINŢII CARE NU-ŞI CRESC COPIII ÎN FRICA ŞI CERTAREA DOMNULUI

V-am vorbit deunăzi despre pedeapsa copiilor care nu ascultă de părinţii lor. Astăzi am să spun ceva despre cele paisprezece pricini, pentru care se vor judeca părinţii care nu-şi cresc copiii în frica şi certarea Domnului. Şi iată ce am a vă spune:

1. *Începutul înţelepciunii este frica de Dumnezeu şi cu cei credincioşi ea se formează o dată în sânul mamei* (Sirah 1, 14). Aţi auzit în dumnezeiasca Scriptură că Dumnezeu porunceşte în Legea Veche să nu trecem cu vederea dobitoacele vrăjmaşilor noştri, când acelea vor pătimi rău (Ieşirea 23, 4, 5). Deci prima pedeapsă pe care o dă Dumnezeu părinţilor care nu se îngrijesc de a-şi creşte fiii în frica şi certarea Domnului este tocmai pentru această adâncă nepăsare a lor; căci nevoind ei a se îngriji de creşterea fiilor lor după voia Domnului, prin aceasta îi au mai rău decât pe nişte dobitoace străine.

Calul neîmblânzit ajunge nărăvaş, aşa şi un copil lăsat în voia lui ajunge rău-crescut (Sirah 30, 8).

2. A doua pedeapsă a lui Dumnezeu vine asupra părinţilor, de nu vor creşte pe fiii lor în frica şi certarea Domnului, fiindcă ei prin această negrijă îi au mai rău decât pe vrăjmaşii lor. Mântuitorul nostru ne porunceşte să iubim pe vrăjmaşii noştri (Matei 5, 44). Apoi, câtă urgie a lui Dumnezeu nu va veni peste aceşti părinţi care nu-şi iubesc pe fiii lor după porunca lui Dumnezeu şi-i lasă pe ei să lucreze orice răutate, spre a moşteni focul gheenei?

Cel care învaţă pe fiul său, întărâtă pe vrăjmaşi şi înaintea prietenilor se va bucura pentru el (Sirah 30, 3). *Varga şi nuiaua dau înţelepciunea, iar copilul lăsat de capul lui va aduce scârbă şi ruşine părinţilor săi* (Pilde 29, 15).

3. Iarăşi, în Sfânta Scriptură este poruncă de a nu defăima pe cei străini (Ieşirea 23, 9). Deci a treia pedeapsă a lui Dumnezeu vine asupra părinţilor, de nu se vor îngriji a-şi creşte fiii în frica de Dumnezeu, deoarece prin această nepurtare de grijă ei se arată faţă de fiii lor mai cu nepăsare decât faţă de un oarecare om străin pe care fiecare este dator de a nu-l defăima sau de a-l trece cu vederea.

În ce chip miluieşte tatăl pe fii, aşa a miluit Domnul pe cei ce se tem de El (Ps. 102, 13).

4. Iarăşi auzim pe marele Apostol Pavel că de nu se îngrijeşte cineva de cei ai casei lui, unul ca acela s-a lepădat de credinţă şi este mai rău decât un necredincios; deci a patra pedeapsă a lui Dumnezeu care vine asupra părinţilor este deoarece prin această nepăsare faţă de casnicii lor, ei sunt mai răi decât necredincioşii. *Dacă însă cineva nu poartă grijă de ai*

săi şi mai ales de casnicii săi, s-a lepădat de credinţă şi este mai rău decât un necredincios (I Timotei 5, 8).

5. A cincea pedeapsă vor lua de la Dumnezeu părinţii care nu se îngrijesc de buna vieţuire a copiilor lor, căci prin această negrijă, ei nu necinstesc numai trupurile lor, ci chiar şi sufletele lor, care sunt nepreţuite înaintea Domnului, după mărturia cuvântului care zice: *Ce va da omul în schimb pentru sufletul său?* (Matei 16, 20). Deci, chiar dacă numai un fiu ar avea cineva şi prin nepurtarea sa de grijă, acesta îşi va pierde sufletul, ce răspuns va da acel părinte în faţa Dreptului Judecător?

Nu râde cu el, ca să nu te doară împreună cu el şi mai pe urmă să ţi se strepezească dinţii (Sirah 30, 10).

Nu-l lăsa în voia lui la tinereţe şi nu trece cu vederea greşelile lui (Sirah 30, 11).

6. A şasea pedeapsă vor lua aceşti părinţi pentru că ei, datorită nepurtării lor de grijă, nu numai pe casnicii lor îi defaimă, ci şi pe înşişi copiii lor, care le sunt mult mai apropiaţi decât casnicii, *căci care este fiul pe care tatăl său nu-l pedepseşte?* (Evrei 12, 7).

Dacă eşti drăgăstos cu fiul tău, te va înfricoşa; joacă-te cu el şi te va întrista (Sirah 30, 9).

7. A şaptea pedeapsă a lui Dumnezeu va veni peste părinţi, atunci când ei nu numai că nu poartă de grijă de fiii lor spre a-i creşte în frica Domnului, ci chiar şi pe alţii care ar putea să-i ajute spre acest lucru, nu îi caută (ex. duhovnici, profesori buni etc).

Deprinde pe tânăr cu purtarea pe care trebuie să o aibă; chiar când va îmbătrâni nu se va abate de la ea (Pilde 22, 6).

8. A opta pedeapsă a lui Dumnezeu asupra părinţilor vine atunci când ei nu numai că nu se îngrijesc să caute povăţuitor şi dascăl pentru fiii lor, ci chiar şi pornirea cea bună a lor o opresc şi cu orice chip se silesc să pună piedici obiceiurilor lor celor bune, cum ar fi atunci când opresc pe fiii lor de a merge la călugărie, sau de a vieţui în lume cu mare frică de Dumnezeu.

Ceartă pe fiul tău şi fă-l să lucreze, ca să nu se poticnească întru ruşine (Sirah 30, 13).

9. A noua pedeapsă asupra părinţilor vine de la Dumnezeu atunci când nu numai că opresc pe copiii lor de la fapta bună, ci chiar se luptă pe toate căile spre a-i pedepsi şi a nu-i lăsa să lucreze cele bune. Dacă Scriptura zice: *Nu necăji pe slugă* (Sirah 7, 21, 22), cu cât mai mare pedeapsă nu vor lua aceşti părinţi pentru această răutate a lor?

Şi voi, părinţilor, nu întărâtaţi la mânie pe copiii voştri, ci creşteţi-i întru învăţătura şi certarea Domnului (Efeseni 6, 4).

10. A zecea pedeapsă vor lua părinţii de la Dumnezeu, când nu se vor îngriji de creşterea fiilor lor în frica Domnului, deoarece păcatul lor nu este numai cu firea mai mare, ci şi cu vremea; fiindcă mult mai grea şi mai mare este osânda celor ce greşesc acum, în legea Darului, decât asupra celor ce greşeau în Legea Veche, deoarece Legea Darului mult mai desăvârşite învăţături are în această privinţă decât Legea cea Veche, care a fost numai o umbră a Evangheliei (Evrei 10, 1, 2, 27).

Povestiţi-le feciorilor voştri, iar ei feciorilor lor, iar aceia neamului care va veni după ei! (Ioil 1, 3).

11. A unsprezecea pedeapsă a lui Dumnezeu va veni peste părinţii care nu-şi cresc fiii în frica şi certarea Domnului, fiindcă în legea Darului, însăşi nunta, prin care vin copiii în lume, de mai mare cinste s-a învrednicit de la Dumnezeu, suindu-se la treapta de Taină, prin prima minune care s-a făcut de Mântuitorul Hristos în Cana Galileii (Ioan 21, 8-10).

Binecuvântarea tatălui întăreşte casa fiilor, iar blestemul mamei le dărâmă până în temelie (Sirah 3, 9).

12. A douăsprezecea pedeapsă a părinţilor care nu şi-au crescut copiii în frica de Dumnezeu este întristarea şi scârba pe care o vor avea din cauza fiilor celor rău crescuţi.

Copiii răi fac viaţa amară părinţilor, şi viaţa amară este mai rea decât moartea (Sirah 30, 17).

Un fecior nebun este nenorocirea tatălui său (Pilde 19, 13).

13. A treisprezecea pedeapsă a părinţilor acestora este că vor fi prigoniţi de fiii lor la bătrâneţe, aşa cum a fost prigonit David Proorocul de fiul său, Abesalom (II Regi 15), deoarece nu l-a pedepsit atunci când l-a ucis pe fratele său, Amon, fiindcă îl iubea pe el mai mult decât trebuia.

Pleacă grumazul lui la tinereţe şi bate-l până este prunc, ca nu cumva, încăpăţânându-se, să nu te asculte (Sirah 30, 12).

14. A paisprezecea pedeapsă şi nu ultima, a părinţilor care nu şi-au crescut fiii în frica şi certarea Domnului, este aceea că ei vor muri cu morţi jalnice, de scârbe şi de veşti rele, din partea fiilor lor, şi se vor duce în munca cea veşnică, după cum s-a întâmplat şi cu Eli preotul, care a murit de năpraznă, auzind de moartea fiilor săi celor răi şi nelegiuiţi (I Regi 4, 17).

Cel care ceartă pe fiul său va avea mulţumire şi între cei cunoscuţi se va lăuda cu el (Sirah 30, 2).

*

Acestea toate se întâmplă atunci când nici părinţii şi nici copiii nu au frica de Dumnezeu. După dumnezeieştii Părinţi, înţelepciunea are două capete: la unul este frica de Dumnezeu, iar la celălalt dragostea Lui. Dumnezeiescul Prooroc David zice că *frica Domnului este începutul înţelepciunii*; iar fiul său Solomon o numeşte pe ea *şcoala înţelepciunii*. Isus Sirah, arătând că frica Domnului este mai presus decât toate faptele bune, zice: *Frica Domnului mai presus de toate a covârşit*.

Cu frica Domnului se abate tot omul de la rău. Cu această frică şi proorocul David pururea se împodobea spre a nu greşi; de aceea şi zice: *de-a pururea vedeam pe Domnul înaintea mea, ca să nu greşesc*. Apoi Sfântul Ioan Scărarul ne sfătuieşte zicând: „Să ne temem de Dumnezeu măcar cum ne temem de fiară".

Marele Vasile şi Sfântul Dorotei şi alţii dintre Sfinţii Părinţi arată că sunt două frici de Dumnezeu: Prima este a celor noi începători, care nu fac binele pentru Dumnezeu, ci fiindcă se tem de muncile viitoare; iar a doua este frica Domnului cea curată, care rămâne în veacul veacului (Psalm 18, 10).

Aceasta se naşte din dragostea de Dumnezeu şi este o frică fiască, nu de rob sau slugă, ci frica de a nu pierde dragostea lui Dumnezeu; şi cu această frică se tem de Dumnezeu toţi cei ce Îl iubesc pe El foarte.

Despre aceasta zice psalmistul: *Temeţi-vă de Domnul, toţi sfinţii Lui* (Psalm 33, 9).

Cu această frică născută din dragostea de Dumnezeu era îmbrăcat marele Antonie, când zicea: „Eu nu mă tem de Dumnezeu, fiindcă Îl iubesc pe El". Este acea dragoste care scoate afară frica, despre care zice dumnezeiescul Evanghelist Ioan în epistola sa sobornicească. Dar să se ştie, că nu poate cineva să câştige frica cea desăvârşită, de nu o va câştiga mai înainte pe cea dintâi. Aşadar, începutul înţelepciunii este frica de Dumnezeu, iar sfârşitul este dragostea de Dumnezeu, sau mai bine zis, sfârşitul este desăvârşita şi curata frică, care se naşte din dragostea de Dumnezeu.

Deci frica cea deplină şi desăvârşită a sfinţilor, cu care ei se tem de Dumnezeu, are înaintemergătoare frica cea de nou începător, care se mai numeşte şi începătoare.

Mustră pe fiul tău şi el îţi va fi odihnă şi îţi va face plăcere sufletului tău (Pilde 29, 17).

DIALOG CU UN OFIŢER[15]

– Părinte, cum ai ajuns mata aici la călugărie?

– Am venit la 14 ani la mănăstire. Fac 61 de ani de când am venit, pe 62 acuş. Am şaptezeci şi ceva de ani, dar n-am văzut ruşine de femeie în viaţa asta. A trebuit să păzesc înfrânarea, ca nu cumva mai târziu să-mi vie a zburda. Dacă mănânci gras şi bei, gata pofta.

[15] Dialogul a avut loc în anul 1987.

– N-a fost greu la început când erai mata tânăr?

– Nu! Că noi am citit pe Sfinţii Părinţi. Şi atunci puteam face o rugăciune mai mult. Acum, noi bătrânii, nu mai avem lupta asta, dar îţi spun pentru că ai întrebat. Avem trei voturi: *Votul fecioriei, votul sărăciei de bună voie* – adică să nu aduni bani, că banii sunt ai Bisericii – şi al treilea vot, *ascultare necondiţionată până la moarte,* supunere şi ascultare. Astea sunt voturile noastre.

– Şi deci nu v-a fost greu la început cu înfrânarea, când eraţi tânăr?

– Nu, nu, nu! Eu când vedeam ceva, nu gustam vinul câte cinci luni de zile. Stai oleacă! Nu îngădui vinul şi carnea şi mâncarea şi somnul mult. Ţine calul de frâu! Nu să te ducă el unde vrea. De ce ţi-a dat Dumnezeu frâu?

– Aţi făcut şi armata?

– Când eram în armată şi mergeam pe afară în marş, fără cadenţă, îmi ziceau ofiţerii: „Ilie, dă raniţa lui Amariei; lui Mircea dă-i arma şi vino-ncoace!"

Să merg cu ei, pe alăturea cu trupa. Era unul săracul de la Hălăuceşti: „Mhăi Ilhie – vorbea pe nas –, mhăi thu heşti frhate cu thăţi ofhiţării, mhăi! Shă-ţi dhuc heu rhaniţa tha?" „Dar eu sunt bucuros, măi? Dar ce vrei? Nu vezi că ei mă cheamă ca să le povestesc, mergând cu regimentul?" Că mergeam zeci de kilometri pe jos. Până la Bacău şi până la Botoşani, câte manevre făceam!

„Thu mhăi, pharcă heşti frhate chu thăţi ofhiţării, mhăi! Mhergi cu hei şi dhiscuţi; lhe sphui minciuni, ce sphui thu acholo; thu mhergi fhără harmă şi fhără rhaniţă şi heu...". „Dar eu sunt bucuros?"

– Le povesteaţi mereu.

– Da. Şi la căpitani şi la colonei. Şi când stăteam, mă întrebau: „Măi Ilie, măi, cum îi la mănăstire, măi? Măi, cum trăiesc măicuţele cele aşa de frumoase? Măi, nu cred eu că toate-s de treabă".

Ştii, ei făceau câte o glumă. „Dar călugării aceia cum pot să trăiască, măi, fără femei?"

Curiozităţi de-ale lor. Eu le-am zis: „Dacă ai cunoaşte pe Hristos, ai fi ştiut cum se poate trăi. Auzi ce spune Apostolul Pavel: *Să fie acum cei ce au averi ca şi cum nu le-ar avea; cei ce au femei, ca şi cum nu le-ar avea; cei ce se folosesc de lumea aceasta, ca şi cum nu s-ar folosi de dânsa, căci chipul lumii acesteia trece*".

Viaţa aceasta-i umbră şi vis. A trăit Adam 930 de ani, şi la moartea lui a venit arhanghelul Uriil din cer: «Adame, cum ţi s-a părut viaţa?» «Aşa, Doamne, cum aş intra pe o uşă şi aş ieşi pe cealaltă». După 930 de ani! Vezi ce-i viaţa noastră? O scurtă vizită, o nălucire...

Nu mă lăsau. Mă chemau la masă, la popotă: „Nu-i daţi carne, că el nu mănâncă carne. Aista-i soldat care nu mănâncă carne".

Veneau cucoanele ofiţerilor şi-mi dădeau pâine, cafele cu lapte, cutare. „Acela-i un soldat care-i călugăr, ziceau. El nu mănâncă carne ca noi".

– Dacă la călugărie este abstinenţă totală şi se va mântui sufletul sub această formă...

– Păi Hristos a fost însurat, măi?

– ...ce facem atunci cu miliardele celelalte de păcătoşi care nu trăiesc aşa? Ăştia sunt pierduţi?

– Nu! Cine ţi-a spus că-s pierduţi? N-a pus Hristos Taina Cununiei, una din cele şapte taine?

– Şi atunci dumneavoastră de ce vă abţineţi de la treaba asta?

– Dar ce a spus Apostolul Pavel?

– Nu ştiu.

– *Bine este tânărului să se însoare, dar mai bine să rămână aşa! Bine este fecioarei să se mărite, dar mai bine să rămână aşa.*

– Şi atunci ce se întâmplă cu specia umană?

– Stai, lasă cu specia, că din 20 şi ceva de milioane în România, de-abia ai o mie de călugări.

– Dacă-i mai bine aşa...

– Este mai bine ca să nu te căsătoreşti!

– Atunci să trăim toţi aşa!

– Nu toţi. Auzi că fiecare are darul său? Unul într-un fel şi altul în alt fel. Unuia îi este dat darul să se căsătorească şi altuia să păzească fecioria pentru Hristos.

– Sunt împărţite darurile.

– Da, că sunt împărţite darurile, nu-s la fel. Şi cel ce s-a căsătorit şi s-a cununat tot se mântuieşte. Femeia prin durerile naşterii şi amândoi prin creşterea copiilor în frica de Dumnezeu. Iar noi, nu. Vezi între apostoli? Sunt doisprezece şi numai doi au fost căsătoriţi, Petru şi cu Filip. Ceilalţi au trăit în feciorie.

Ia să te întreb pe mata: Ilie proorocul a fost căsătorit? Enoh a fost căsătorit? Daniel a fost căsătorit? Cei trei coconi din Babilon, în cuptor, care n-au ars, când a ars cuptorul, au fost căsătoriţi? Elisei a fost căsătorit? Nazireii din Legea Veche, călugării, care erau zeci de mii, erau căsătoriţi?

– Nu ştiu!

– Ei, păi dacă nu ştii, stăi, că cu moş Costache de-abia ai început! De-abia ai început vorba, şi dacă stăm o lună de zile n-o gătim. Tot lucruri noi îţi spun.

– Apoi om mai veni pe aici!

*

– Părinte, scrie în Biblie că omul este făcut după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu. Are Dumnezeu ochi, nas, limbă, cum au oamenii? Şi dacă este aşa, cum sunt ochii lui Dumnezeu? Sunt albaştri, verzi, căprui?

– Măi Lazăre, ştii tu care sunt ochii lui Dumnezeu? Ochiul lui Dumnezeu înseamnă puterea lui Dumnezeu cea atotprivitoare, care cercetează inimile şi gândurile noastre! Ochii lui Dumnezeu sunt neîncetata luare aminte a Lui spre rugăciunea celor drepţi şi spre faptele tuturor oamenilor, spune Sfântul Ioan Damaschin. Tot ce mişcă în universul acesta, nu se mişcă fără ştirea şi îngăduinţa Lui; de la cel mai mic atom, şi albinele şi furnicile şi ce fac îngerii şi arhanghelii în cer şi heruvimii şi serafimii.

Aştia-s ochii lui Dumnezeu, puterea Lui cea atotvăzătoare. Căci zice: *Când El privea până la marginile pământului şi îmbrăţişa cu ochii tot ce se află sub ceruri* (Iov 28, 24).

– Şi omul este după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu...

– Stăi, stăi, stăi! Nu te băga în lucruri mari! Vrei să mănânci oase, frate Lazăr. Stai! Măi, ochiul lui Dumnezeu este puterea Lui cea atotvăzătoare.

Apoi mirosul lui Dumnezeu. Zice că a mirosit Dumnezeu miros de bună mireasmă la jertfa lui Abel.

Ce înseamnă, că Dumnezeu miroase? El are nas, măi? Vai de mine! Fiindcă eşti om îl vezi ca şi om, dar El nu este compus. Mirosul lui Dumnezeu este puterea Lui cea atotmirositoare, plăcerea Lui faţă de jertfele oamenilor, când le aduc cu credinţă şi cu smerenie. Dar care-i limba lui Dumnezeu, măi? Care-i gura lui Dumnezeu?

– Care sunt?

– Mânca-te-ar raiul! Vrei să ştii multe? Şi vii la un putregai de moşneag, la un cioban prostălău aici? Vii într-o seară şi întrebi lucruri mari? Nu te băga la adânc, că te îneci acu! Stăi olecuţă! Puterea lui Dumnezeu cea atotcunoscătoare – El toate le cunoaşte şi le vede – este mintea lui Dumnezeu nemărginită. Puterea lui cea atotvorbitoare, prin care vorbeşte în cugetele şi în inimile tuturor, este limba şi gura lui Dumnezeu. Ai auzit?

Ce înseamnă mâinile lui Dumnezeu, frate Lazăr? Ia să-mi spui tu acum, că eşti deştept, măi!...

– După ce am înţeles eu din Biblie...

– Nu, nu, nu! După *Dogmatică* vorbim. Ce înseamnă mâna lui Dumnezeu? Că zice: *Mâinile Tale m-au făcut* (Psalm 118, 73). Are Dumnezeu mâini? Doamne fereşte! Mâinile lui Dumnezeu sunt puterea Lui cea atotlucrătoare, atotfăcătoare, prin care a făcut toate, lumea cea gândită şi cea nevăzută şi aşa mai departe. Dacă te bagi în dogme, cu moş Costache ai de treabă!

– Nu m-am băgat în dogme.

– Ba da, te-ai băgat. Că mata mi-ai spus că Dumnezeu are ochi albaştri.

– Aşa am văzut în icoană...

– Măi, dar ce vezi tu acolo este trupul lui Hristos, nu dumnezeirea Lui.

– Da, dar El este Fiul.

– Este Fiul, dar aici este după partea omenească, că El este Dumnezeu și Om. Faci ca monofiziții? Crezi că Dumnezeu are o singură fire?

– Atunci în cazul acesta, omul este făcut după chipul și asemănarea lui Hristos sau după chipul și asemănarea lui Dumnezeu?

– A lui Dumnezeu, măi, dar trebuie să știi că omul nu este numai ce vezi, trupul. Ăsta-i humă, măi, este pământ, este mâncarea viermilor. Sufletul este după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Are minte, cuvânt și duh. Ai văzut vreodată mintea dumitale?

– Păi...

– Ai văzut vreodată cuvântul dumitale care-l vorbești?

– Dacă sufletul este după chipul și asemănarea Lui, de unde atâția criminali și atâția răi? N-ar trebui să existe așa ceva!

– Nu iscodi, Lazăr, că te îneci!

– Eu așa văd lucrurile.

– Da, vezi, dar nu cunoști Scriptura. Nu te băga unde nu cunoști, că te îneci! Nu auzi ce spune Scriptura? *Dumnezeu l-a făcut pe om și l-a lăsat în mâna sfatului său*; să facă ce vrea. Ai citit în Psaltire? *Doamne, că cu arma buneivoiri ne-ai încununat pe noi.* Ai citit în Evanghelie când zice Hristos: *Cine vrea să vină după Mine, să ia crucea și să-Mi urmeze*? Ai văzut că rămâne la voia omului? Te faci dumnezeu după dar, sau drac. Ți-a lăsat voie liberă.

Ai zis că de ce sunt atâția oameni răi? Pentru că voiesc ei.

Cum citești mata la Corinteni 6 cu 2, *că sfinții vor judeca lumea*? Cum o să judece sfinții, dacă Hristos este Judecător? Ia să-mi spui dumneata!

– Cine știe cum?

– Dar nu-i lămurit de Sfinții Părinți, care au fost plini de Duhul Sfânt? Iată cum, zice Sfântul Ioan Gură de Aur: „Când ai să spui tu că n-ai putut să faci voia lui Dumnezeu, ai să vezi milioane de sfinți care strălucesc ca soarele și care au trăit și ei pe pământ, au avut și ei trup, foame, slăbiciune, boli, și au fost și sfinți". Deci așa vor judeca sfinții lumea, cu poziția lor față de cei păcătoși.

*

– Părinte, dacă dreptul abia se mântuiește, ce speranță am eu, părinte, un păcătos?

– Asta-i așa, ca să ne smerim. Știi cu ce-l ajungem noi pe drept? ***Cu smerenia.*** Așa! Uite, eu sunt bătrân și bolnav și stau la rugăciune cu tine. Tu faci 500 de metanii și nu te mândrești, îți faci datoria, și eu săracul de-abia fac trei. Dar îmi pare rău că nu pot face cât faci tu; și eu te-am ajuns din urmă cu smerenia. Ai înțeles?

Sfântul Isaac Sirul zice: „Întristarea minții și smerenia ridică pe cel neputincios la nivelul faptei bune". Tu faci milostenie multă. Dai, faci praznice. Eu dau doi bănișori ca văduva, dar n-am mai mult, și-mi pare rău. Eu cu părerea de rău te-am întrecut pe tine. Tu te lauzi ca fariseul: *Mulțumescu-Ți Ție, Doamne, că postesc de două ori în săptămână și dau*

zeciuială din câte câştig şi cutare... Şi eu stau ca vameşul: *Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului!*

Şi auzi ce zice Mântuitorul: *Amin zic vouă. Mai îndreptat a ieşit vameşul din biserică înaintea lui Dumnezeu decât fariseul.* Că zice Sfântul Efrem: „Fă-ţi ţie două căruţe. Înjugă păcatul cu smerenia şi dreptatea cu mândria, şi vei vedea că păcatul cu smerenia, măcar că-i păcat, este înaintea lui Dumnezeu mult mai mare, decât fariseul cu mândria, care se laudă cu faptele lui".

Aşa-i. Tu când nu poţi să faci o faptă bună, să-ţi pară rău, că *inima înfrântă şi smerită, Dumnezeu nu o va urgisi*. Ai auzit? Mânca-v-ar Raiul!

– Părinte, noi învăţăm copiii de mici frica de Dumnezeu, dar când se fac mai mari şi pleacă în societate, se fac răi şi nu vor să mai creadă. Ce mai putem face cu ei?

– Da, aşa este. În casă, dacă tata sau mama sunt buni, negreşit şi copiii să ştiţi că merg pe urma lor. Nu se poate! Este un cuvânt bătrânesc, dar foarte adevărat, că „surcica nu sare departe de trunchi". Dacă este rău, rău se face, dacă este bun, bun se face. Când va vedea un copil în casă pe tatăl său că posteşte toate sfintele posturi de peste an şi miercurile şi vinerile şi merge la biserică şi face milostenie, se mărturiseşte în fiecare post şi nu înjură, nu fură, nu se îmbată, nu face alte răutăţi, nu se poate ca să nu se facă bun copilul acelui om, văzând viaţa tatălui său ca o icoană în faţa lui totdeauna.

Este cum spune Sfântul Talasie Libianul: „Taci tu, să vorbească faptele tale!" Iar Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Se cade preotului să predice în trei feluri:

cu mâna, adică să scrie; cu vorba, adică să înveţe, şi cea mai înaltă predică a lui este cu trăirea, cu viaţa".

Dacă părinţii sunt buni, copiii îi urmează pe ei. Şi chiar de-ar uita ei până la o vreme – că se duc în societate, cresc mai mari, se fac răi; îmi spun oamenii: „Părinte, când erau acasă posteau, nu înjurau, mergeau la biserică. Acuma s-au făcut răi..." –, dar când dau de un necaz, fac tot ce au învăţat acasă. La necaz îşi aduc aminte ce le-au zis tata şi mama. Când merge bine, cam uită. Dar cei şapte ani de acasă nu ies din inima lor. Dacă au avut părinţi buni şi i-au învăţat de mici *Tatăl nostru* şi *Crezul* şi rugăciuni şi Sfânta Cruce, să meargă la biserică, să postească, să nu înjure, intră adânc în inima lor şi când dau de un necaz, zic: „Măi, tata şi mama aşa m-a învăţat!"

Am să vă spun o întâmplare. Eram stareţ la Mănăstirea Slatina, în Bucovina. Şi acolo am călugărit vreo 50 de fraţi, călugări tineri, că aveam aproape o sută fără câţiva acolo.

Odată, un frate al unui călugăr, Ignatie, a venit în concediu; era sergent. Pe vremea aceea se făcea educaţie politică contra Bisericii. Acum nu se mai face. Acum este multă libertate. Şi soldaţii aveau un locotenent care le spunea acolo: „Măi băieţi, nu-i Dumnezeu. Nu L-a văzut nimeni..." – el îşi făcea datoria, aşa cum îi spuneau superiorii. Dar toţi soldaţii râdeau, pentru că toţi erau crescuţi în frica de Dumnezeu şi nu mai auziseră una ca asta până atunci, să spună cineva că nu-i Dumnezeu.

Tocmai atunci erau la câmpul de instrucţie, să facă instrucţia individuală; la stânga, la dreapta, salutarea din mers. Astea care se fac fără armă. Şi a

venit o ploaie mare, groaznică. Tuna şi fulgera. Şi când au văzut că vine ploaia, a zis comandantul: „Ce facem? Ne prinde ploaia. Încotro fugim?" Era departe de ei, cam la un kilometru-doi, o şură de paie mare, unde a treierat maşina.

– Domnul căpitan, zice unul, mergem de ploaie acolo!

– Da, măi! Arma în cumpănire, raniţa în spate, pas alergător. Fuga marş, cum o putea fiecare!

Şi când au ajuns lângă şura aceea de paie, îmi povestea ăsta: „Părinte, când a trăsnit odată, s-a făcut o lumină, cred că a trăsnit pe aproape, atunci toţi soldaţii au început să-şi facă cruce. Atunci făcea şi ofiţerul cruce. Când a mai trăsnit şi a doua oară, soldaţii făceau şi metanii. A început a face şi ofiţerul metanii. Dar soldaţii: «Domn' locotenent, dar parcă ai spus că nu-i Dumnezeu!» «Taci, măi, taci! Aşa mi-o spus mama acasă. Aşa mi-o spus mama când eram mic, când trăsneşte este dracul aproape şi trăsneşte pe tine»".

Când a văzut că trăsneşte, şi-a adus aminte ce i-a spus mamă-sa acasă, să nu-l trăsnească. Aşa se întâmplă cu aceştia care zic că nu-i Dumnezeu; că nu zic decât din gură, dar ei în inima lor cred. Când dă de un necaz, zice: „Măi, ia să ne rugăm!"

Aşa şi voi. Chiar dacă zice el. El s-a mărit, s-a luat cu altul în societate, s-a amestecat cu alţii, şi aşa din mândrie nu vrea să zică că-i Dumnezeu. Dar când va da pe front sau în altă parte de-un necaz sau de-o boală sau de-o primejdie, şi când va vedea că nu mai poate, să-l vezi cum se închină acela. În inima lui este sădită de acasă, de mama şi de tatăl lui, frica de

Dumnezeu şi credinţa în Dumnezeu, şi aceea biruieşte până la urmă. Şi tot creştin bun moare, dacă dumneata l-ai învăţat.

Iar dacă nu l-ai învăţat de mic frica de Dumnezeu şi credinţa, acela-i om dezorientat. Când dă de un necaz mare, ori îşi face seama, ori se împuşcă, ori cutare, că el n-are nădejde că este o viaţă veşnică dincolo de mormânt.

De aceea vă spun să aveţi mare grijă să creşteţi copiii în frica şi certarea Domnului.

*

Noi, poporul român, suntem plămădiţi creştini ortodocşi de două mii de ani. Sfântul Apostol Andrei, cel întâi chemat, a predicat în Sciţia Minor, adică în Dobrogea; apoi coloniştii aduşi de romani din Asia Mică şi Siria, pentru a coloniza Dacia, erau în bună parte creştini. Pe urmă, nu puţini dintre ostaşii romani staţionaţi pe pământul ţării noastre, erau creştini. Toate aceste argumente dovedesc că poporul român s-a născut creştin şi a rămas creştin până astăzi.

Deci suntem creştini nu ca bulgarii, de la 840, sau ca ungurii, de la anul 1001, sau cum au fost ruşii, de la anul 980. Noi suntem de 2000 de ani creştini. Poporul nostru este plămădit în dreapta credinţă de 2000 de ani şi nu poţi să desparţi istoria poporului român de istoria Bisericii, precum nu poţi să desparţi trupul de suflet. De aceea vă spun să rămâneţi în credinţa strămoşească şi s-o păstraţi cu toată inima, să creşteţi copiii voştri în frica şi certarea lui Dumnezeu, să vă fie dragă Biserica, să ascultaţi de preoţi. Şi ce-ai apucat tu de la strămoşi, biserică, icoană, cruce,

Sfântul Maslu, aghiazmă, spovedanie, post, înmormântare cu preot, cruce şi icoană, cu aceea să mori şi tu, şi aceea să laşi moştenire copiilor tăi, dacă vrei să fii român adevărat şi creştin adevărat.

Biserica noastră este mama noastră duhovnicească. Ea ne-a născut pe noi la dumnezeiescul botez prin apă şi prin Duh. Biserica noastră nu poartă grijă de sufletele noastre numai cât suntem vii, ci şi după moarte. Nu vedeţi că facem panahizi şi Liturghii şi pomeniri prin Biserică, că Biserica este Trupul lui Hristos? Şi toate câte se aduc prin Trupul, se duc la Capul ei, la Hristos, în ceruri.

Biserica este stâlpul şi întărirea adevărului. Biserica ne-a născut pe noi prin apă şi prin Duh şi avem darul punerii de fii, al înfierii. Noi suntem fiii lui Dumnezeu după dar prin Biserică.

Cine s-a rupt de la Biserică, nu mai este al lui Hristos, ci al satanei. Auzi ce spune Hristos? *Eu sunt buciumul viţei* – adică trunchiul –, *voi sunteţi ramurile*. Dacă Hristos este Capul Bisericii, ramurile cele mai mari sunt arhiereii, mitropoliţii, şi cele mici preoţii şi cele şi mai mici, creştinii. Toţi trebuie să aparţinem de acelaşi trunchi. Cine s-a rupt de la Trupul Bisericii lui Hristos, este asemenea unei crengi dintr-un copac înflorit care a căzut jos. Mai rodeşte aceea? Aceea se usucă, fie înflorită, fie rodită, şi o aşteaptă focul şi nimic altceva. Aşa-i acela care s-a rupt de la Biserică. S-a rupt de Trupul lui Hristos, că Biserica-i Trupul lui Hristos, că zice Sfânta Evanghelie: *Eu sunt buciumul viţei, voi sunteţi ramurile; toată viţa care rămâne întru Mine, aduce roadă multă, şi care nu rămâne, se taie şi în foc se aruncă.*

Păziţi-vă, Doamne fereşte! Nu vorbiţi, cum spune Sfântul Ioan Evanghelistul, cu aceia care spun să n-ai sfânta icoană în casă, sau să n-ai cruce, sau să nu crezi în preot, sau în Biserică! Nu numai că nu trebuie să vorbeşti cu ei; nici bună ziua să nu le dai şi nici în casă să-i primeşti. Aşa spune Evanghelistul Ioan. Nu-l primi, că aduci otravă, aduci pe Antihrist, aduci pe satana în casă la tine. Nu! Toţi care nu sunt fii adevăraţi ai Bisericii, toţi cei în care nu trăieşte şi ţara şi Biserica, aceia nu sunt nici români buni, nici creştini buni. Sunt putregaiul societăţii.

Şi de aceea păziţi-vă să nu veniţi în contact cu ei, păziţi-vă de învăţătura lor! Pentru că dacă aveţi părinţi dreptcredincioşi şi aveţi şi preoţi şi biserică, vă învaţă totdeauna. Să aveţi frica de Dumnezeu, să creşteţi copiii în frica de Dumnezeu, să ascultaţi de părintele vostru şi de Biserică şi întru toată viaţa voastră să nu uitaţi frica de Dumnezeu, că frica de Dumnezeu vă păzeşte de tot lucrul rău şi vă duce la Împărăţia cerurilor. Amin.

PĂRINTELE CLEOPA LA SPITAL

A treia zi după moarte îngerul va pune la cântar paşii făcuţi pe la biserici, pe la mănăstiri; iar celălalt „contabil" va aduce paşii pe care i-ai făcut la baluri, la meciuri, la televizoare, la jocuri, la nunţi cu lăutari, la discotecă. De aceea vă rog, ca să nu poată găsi paşii voştri acolo, să vă spovediţi, mamă. Să spuneţi aşa la spovedanie:

„Părinte, când eram tânăr am fost la nunţi cu lăutari, la jocuri, la discoteci, la baluri, la meciuri, la

circuri, la cinematografe...". Şi când te-a dezlegat preotul pe pământ, gata! A şters Duhul Sfânt de la ei. Aceia mor de ciudă.

Dumnezeu, Preaveşnicul, Preasfântul, Preaatotînduratul, Preaatotmilostivul, a ştiut că o să greşim, că suntem oameni supuşi neputinţelor. De aceea a pus între El şi noi taina pocăinţei. A spus prin Proorocul Ieremia: *Întoarceţi-vă către mine, fiii oamenilor, şi Mă voi întoarce şi Eu către voi; de vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea, ca zăpada le voi albi; de vor fi ca roşeala, ca lâna le voi face albe, şi nu voi mai pomeni cele dintâi.*

Iar în Legea Darului a pus şi taine. Prin succesiune apostolică a dat putere preoţilor, ce vor dezlega ei pe pământ, să fie dezlegat şi în cer.

De aceea, când vezi în casă că s-a îmbolnăvit mama sau tata, soţul sau soţia, copilul, ginerele sau nora, fratele sau sora, nu aduce întâi doctorul, ci preotul! Doctorul nu-ţi poate da o clipă de viaţă.

Eu am stat la spital şi mă întrebau doctorii:

– Părinte, crezi că putem să te facem sănătos sau nu? Ce credinţă ai mata?

– Eu am venit cu credinţă în Dumnezeu.

– Dar noi ce suntem?

– Voi sunteţi ferăstraie, topoare şi cleşti în mâna lui Dumnezeu. Dar poate ceva toporul sau fierăstrăul sau foarfecul fără cel ce-l poartă?

– Nu!

– Aşa nici voi, nu puteţi face nimic fără Dumnezeu. Dumnezeu dacă vrea să vindece pe cineva prin tine, îl vindecă, dar Dumnezeu lucrează.

– Da, aşa-i, părinte!

Asta zicea un profesor doctor. Era doctor docent la Iaşi. Veneau seara la mine la salon câte 10-20 de doctori; veneau să le vorbesc şi asistente şi infirmiere, că eu acolo nu tăceam.

Veneau la poarta spitalului zeci de maşini: „Aici este Părintele Cleopa?" Portarul le-arăta: „Intrarea la bolnavi de la 2 la 4; marţea, joia, sâmbăta şi Duminica". Dar aceia stăruiau. Şi-atunci zicea portarul: „Căutaţi pe părintele care vorbeşte? Uite acolo, unde-i geamul deschis!" Nu numai că nu-i oprea, dar le arăta şi unde stăteam.

La ieşire, portarul spitalului mi-a spus: „Părinte Cleopa, dacă mai stăteaţi puţin în spital, eu îmi terminam casa de făcut cu ce primeam de la vizitatorii care veneau la sfinţia voastră!" Era o coloană de maşini la poartă...

Eu le-am spus când m-am dus acolo:

– Eu am venit că sunt bolnav de hernie şi cu rinichii, dar nu cumva cât voi sta în spital să-mi daţi carne, că la Sihăstria nu se mănâncă carne de 350 de ani. Asta-i regula Sfântului Munte! Eu i-am spus doctorului celui mare, iar el mi-a zis: „Lasă, părinte, că le spun eu!"

Nu mi-au dat, săracii. Numai odată vine într-o luni una tare voinică, din aiestea care dau de mâncare la bolnavi.

– Părinte, v-am adus azi pâiniţă proaspătă şi cu unt!

– Soră Jana – aşa o chema –, eu dac-oi mânca azi pâiniţă proaspătă cu unt – era luni – trei ani nu mă pot împărtăşi.

– Vai de mine!

– Nu-nvăţa pe popa carte! N-am voie eu lunea, miercurea şi vinerea să mănânc de frupt. Du-te şi adă pâiniţa cu marmeladă!

S-a dus repede şi a adus. Nu. Le-am spus. Opt zile după operaţie trebuia să iau numai supă de zarzavaturi, fără ulei.

Altădată pentru operaţie, trebuia să-mi facă o urografie la rinichi. Era în Postul Mare. Mi-a făcut o analiză şi n-a ieşit. Apoi a venit la mine o doctoriţă şi mi-a zis:

– Părinte, ca să iasă urografia la rinichi, trebuie să mănânci trei ouă!

– Ia ascultă, doamnă. Dacă îmi dai munţi de aur de la Nicolina până la Copou, nu-ţi mănânc trei ouă în Postul Mare!

– Iată, de aceea veniţi la spital şi de aceea muriţi!

– Şi dacă oi muri, ce? Moare un rege? Moare un putregai de moşneag! Ce? Numai eu mor? Nu moare toată lumea?

– Şi de ce nu mănânci ouă?

– Eu nu cred în ouă!

– Dar în ce crezi?

– Eu cred în Tatăl, în Fiul şi în Duhul Sfânt!

S-a dus şi m-a spus la directorul spitalului: „Este acolo un părinte care nu vrea să mănânce ouă pentru analiză!"

Dar directorul mă cunoştea, şi-i zice doctoriţei: „Păi tu ştii cine-i părintele ăsta? Este Părintele Cleopa! El a stat aproape zece ani la pustie cu un cartof pe zi şi ceva buruieni…".

Când a auzit ea aşa, a venit la mine în salon, cu mâncare de post pregătită de ea, şi-a cerut iertare şi apoi am mers din nou la analiză.

Şi mi-au făcut urografia aceea fără ouă. Când au venit cu clişeul, mi-au zis:

– Ia uite, părinte, ce frumos a ieşit!

– Doamnă, a ieşit fără trei ouă?

Râdeau toţi. Rinichiul stâng se vedea mai umflat, iar rinichiul drept normal.

– Vedeţi că a ieşit fără ouă?

– Părinte, ne iertaţi! Aşa ceva n-am văzut de când suntem noi!

S-au purtat aşa de frumos doctorii şi asistentele, mai bine decât mama! În tot ceasul: „Cum te mai simţi? Poţi dormi? Nu ţi-i foame? Cutare...".

Şi veneau asistente şi-mi ziceau: „Să iei pastila asta pentru calmare. Asta ca să dormi. Asta ca să ai poftă de mâncare...".

Eu le strângeam şi când plecau ei, la uşă era o coşarcă de pus gunoiul. Când a venit infirmiera să mături odată în salon a zis: „Văleu! Ce-i aici?" Era un pumn de pastile. „Dar eu ştiu ce-i acolo?" „Cine le-a pus?" „Nu ştiu. Da' ce-mi daţi voi mie grăunţe în toată ziua? Să iau pastile? Nici o pastilă, nimic nu-mi trebuie!"

După operaţie m-au dus la reanimare. Acolo am adormit pe un scaun pliant. Am dormit trei zile şi trei nopţi. Când m-am trezit, mi-au zis:

– Părinte, mata ştii că ai dormit trei zile şi trei nopţi şi tot timpul ai vorbit?

– Nu ştiu nimica! Ce-am vorbit?

– Părinte, ştii câte predici am înregistrat? Ia te uită ce-am înregistrat! Mi-au arătat casete întregi. Erau predici pe care eu le vorbisem cu 30-40 de ani în urmă. Însă eu n-am ştiut nimic!

Dar venea lumea, săracii, cu rucsacii plini, să-mi aducă de mâncare. Alţii veneau să-mi dea bani să-mi iau medicamente. Astea îmbrăcate în alb se împotriveau: „Voi l-aţi omorât! Voi l-aţi băgat în spital! Nu-l lăsaţi să aibă linişte, să-şi facă tratamentul".

Oamenii plângeau, săracii, că mă cunoşteau. Şi veneau şi lăsau de aici şi până acolo numai rucsaci plini. Mă întrebau ele ce să facă cu ei: „Ia-i şi du-i la bolnavi în saloane". Dacă au văzut, s-au dus şi au spus la doctorul cel mare: „La preotul acela este coloană de oameni. Toată ziua vin". Dar doctorul i-a spus: „Este cunoscut părintele ăsta şi prin alte ţări. Să nu-l ţină mult, să nu-l obosească! Dar lăsaţi-i să vină!"

Dacă au auzit că cel mare nu le opreşte, au venit şi ele:

– Dar cu noi când vorbeşti?

– Dar voi aţi spus că mă omoară poporul! N-aţi spus voi?

– Cu noi când vorbeşti?

– Uite, de la ora cutare la ora cutare.

Veneau câte 20-30 să vorbesc şi cu ele. Şi apoi veneau femeile de la infirmeria spitalului, care spală lenjeria, cearşafurile, şi acelea săracele. Şi apoi veneau cei de la lifturi: „Dar cu noi când vorbeşti?" Tot mă întrebau: „N-ai nevoie să sui, să cobori?"

– N-am nevoie de nimic. Eu când am oleacă de timp, am Acatistierul şi Psaltirea la mine.

Mi-au dat un salon mare, numai cu un singur pat, ca să poată veni ei acolo. Şi apoi doctorii veneau după aceea, de la ora şase după masă. Veneau câte 20. Aiestea îmbrăcate în alb numai le puneau scaune:

– Părinte, dar cu noi cum este? Cum este cu mântuirea noastră?

– Voi aveţi mare plată de la Dumnezeu, când vine omul bolnav să-l îngrijiţi şi nu-i cereţi bani. Nu vă uitaţi la bani! Dacă vezi că-i bolnav, n-are cu ce, săracul, să nu-i ceri nimic, că un suflet este mai scump decât toată lumea!

– Dar cum este? Ce spune Scriptura despre noi?

– Uite ce spune Biblia: *Doctorul. Dumnezeu l-a dat şi ştiinţa doctorului Dumnezeu i-a lăsat-o. Domnul a zidit din pământ leacurile, şi omul înţelept nu se va scârbi de ele.* Cu acestea tămăduieşte şi ridică durerea. Dar ceea ce Dumnezeu rânduieşte spre mântuire, doctorul nu poate vindeca.

– Asta cum este, părinte? că erau şi doctori bătrâni şi tineri.

– Iată cum este cu voi: Ia să-mi spuneţi voi, câţi sunteţi aici, câţi draci aţi scos din oameni până acum?

Se uitau unul la altul.

– Nici unul.

– Câţi orbi din naştere, care s-au născut orbi, i-aţi făcut să vadă?

– Nici unul.

– Câţi muţi şi surzi aţi făcut să vorbească şi să audă?

– Asta nu se poate.

– Aici este ceea ce spune Scriptura: *Ceea ce Dumnezeu ne rânduieşte spre mântuire, doctorul nu poate vindeca.* Sunt boli lăsate de la Dumnezeu, anume. Ori este mut, ori surd, ori epileptic, ori îndrăcit. Astea tot Dumnezeu dacă vrea, doctorul mai poate îndrepta.

Dacă aş avea un milion de doctori de-a dreapta mea, nimeni nu-mi poate da o clipă de viaţă, pentru că viaţa mea este în mâna Atotţiitorului. Ai auzit ce spune Scriptura? *Doamne, ai pus cu palme măsurate zilele mele*. Iar la Ecclesiast: *Clipele vieţii tale sunt în mâna Mea*.

O clipă nu putem trăi fără Dumnezeu! O clipă! Ce n-ar face doctorul, dacă ar putea da o clipă? Ar muri? N-ar mai muri niciodată. Omului îi place lumea asta. Însă poate să fie cel mai mare doctor din lume, când a venit clipa, se duce.

Mântuitorul a spus: *Privegheaţi şi vă rugaţi, că nu ştiţi ziua, nici ceasul.*

Le-am spus la spital asta la un cârd de doctori şi directori. Le vorbeam seara, că veneau, săracii. Veneau asistentele cu mâncare pe care o făceau ele pentru doctori:

– Da-i cu grăsime?

– Da.

– Fugi de aici! N-am voie să mănânc cu grăsime.

Eu le ziceam că am trăit aproape 60 de ani în mănăstire. Şi-au adus ei şi alte mâncări, că ştiau. Veneau acolo cu fel de fel de mâncări, cu băuturi. Eu aveam de vorbit. Dar mi-era drag de credinţa lor. Când am luat biletul de ieşire din spital, să plec, m-am speriat câţi doctori şi doctoriţe şi asistente au mers cu mine până la maşina noastră. Mi-au umplut geanta de bani şi de pomelnice. Şi mi-au spus: „Părinte, cât timp aţi stat sfinţia voastră în spital, ne-aţi ajutat foarte mult cu aprovizionarea. Tot ce primeaţi aici, era suficient pentru bolnavi".

M-am trezit vara aici cu unii din ei: „Eu sunt cutare, părinte, eu sunt cutare...". Nu-i mai cunoşteam. Că eu unde m-am dus, mi-a plăcut să-i învăţ, săracii, pentru că şi ei au plată mare, dacă or îngriji cu credinţă de oameni bolnavi. Nu numai să se uite dacă le-au dat bani. Să aibă milă, că un suflet este mai scump decât toată lumea!

Mântuitorul spune: *Bolnav am fost, şi n-aţi venit la Mine*. Tu când te duci la omul bolnav, nu te duci la el, la Hristos te duci.

Dacă ştiţi în sat la voi o femeie bolnavă, un om bolnav, un tânăr, să-i cercetaţi. Şi dacă nu poţi să-i duci nimic, poate n-ai, atunci zi-i: „Mătuşă, moşule, soră, frate, nu te descuraja! Uite, a răbdat Iov şapte ani şi jumătate. L-au mâncat viermii de viu. Şi câtă avere a avut el şi i-a luat Dumnezeu averea şi zece feciori[16]. Ia gândiţi-vă!

Şi văzând Dumnezeu răbdarea lui, l-a făcut sănătos şi i-a mai dat 140 de ani de viaţă şi averea îndoită. El răbda, zicând: *Dacă am primit de la Dumnezeu cele bune, nu vom primi oare şi pe cele rele?... Domnul a dat, Domnul a luat; precum I S-a părut Domnului, aşa a făcut. Fie numele Domnului binecuvântat de acum şi până în veac"*.

Ferice de cel ce rabdă boala cu mulţumire, că Dumnezeu, văzând asta, îl vindecă fără doctori.

[16] Vezi „Ne vorbeşte Părintele Cleopa", vol. 1.

SFÂRŞITUL LUMII ŞI VENIREA DOMNULUI

De ce potopul cu foc, care-l vedeţi anunţat în ziare, vine, bate la uşă? Nimeni nu va scăpa, că va veni fără veste ca fulgerul cerului, aşa cum spune Mântuitorul: *Privegheaţi şi vă rugaţi că nu ştiţi ziua, nici ceasul întru care Fiul Omului va veni. Şi precum în vremea lui Noe, oamenii mâncau, beau, cumpărau, sădeau, se măritau şi se însurau, până a intrat Noe în corabie şi a venit apa şi i-a înecat pe toţi, aşa va fi venirea Fiului Omului.*

Dar atunci a venit apa de i-a înecat, dar acum nu vine apa, ci focul. Ce fel de foc? Nu-i de acesta de lemne pe care-l facem noi. Este foc de miliarde de ori mai puternic.

Ştiţi dumneavoastră ce vine asupra noastră? Poate n-am crede ce spune presa. Dar ce spun ziarele acum, au spus Sfinţii Prooroci cu mii de ani înainte, că lumea se termină prin foc. Cu mii de ani au spus.

Iată am nişte fragmente din Scânteia[17]: În jurul Europei sunt 50.000 de încărcături atomice, pe mare şi pe uscat. Ca să se piardă Europa trebuie 15 încărcături; nici măcar 20 nu trebuie. Şi-s 50.000.

Aştia calculează puterea echivalentă şi arată că Europa trebuie să moară de câteva mii de ori. La un moment dat se va face praf şi cenuşă. Iată că ziarul este acolo. Numai rachetele de pe un singur submarin atomic, o salvă de rachete, poate distruge Europa, de

[17] Dialogul a avut loc în anii '80.

trei ori s-o facă un câmp radioactiv pustiu. Nu mai există sate, oraşe, păduri, munte, deal; smoală şi sticlă şi cristal. Şi ştiţi în cât timp? În câteva secunde.

Acum se va împlini proorocia marelui Prooroc Sofonie care spune: *Dumnezeu în vremea de apoi într-o clipă va distruge popoarele lumii.* Citiţi la Proorocul Sofonie capitolul 1, 18.

Acum se va împlini ce zice marele Prooroc Isaia: *În vremea de apoi, de focul mâniei Domnului se va aprinde tot pământul. Pământul va fi tot de jăratec. Munţii şi dealurile se vor topi ca ceara, pădurile vor arde ca fânul. Se vor topi popoarele pământului ca picăturile din cadă. Vor fi cei rămaşi ai pământului mai rari ca piatra safirului şi ca aurul de Ofir. Şi vor fugi ca nişte gazele sperioase în lume* şi nu va mai înţelege nimeni unde a fost ţara sa. Unde a fost un oraş precum Bucureştiul, vezi un morman de cristal. Unde a fost pădure, o să vezi smoală şi cristal. Nimic nu se mai alege din lumea aceasta.

Acum se va împlini proorocia marelui Prooroc Zaharia, care zice: *Iată vine ziua mâniei Domnului, arzătoare ca cuptorul, neamestecată cu milă, când toate popoarele lumii vor arde ca spinii ţarinii.* Toate canoanele şi pedepsele de pe lumea asta de la începutul ei vin neamestecate cu milă.

Acum se va împlini mărturia Duhului Sfânt, care s-a pomenit cu o mie de ani înainte de venirea lui Hristos, de marele şi Sfântul Prooroc David, care zice: *Munţii ca ceara s-au topit de faţa Domnului, că vine, vine să judece pământul.*

Dumnezeiescul Gură de Aur şi Marele Vasile, explică de ce a zis de două ori *vine:* O dată arătând

venirea cea dintâi, când a venit Hristos pentru mântuirea noastră şi a suferit pentru noi şi a murit pentru noi. Şi apoi arătând venirea a doua, când vine să ne judece. Nu mai vine acum să sufere. De aceea zice Duhul Sfânt în câteva locuri: *că vine, vine.*

Auzi ce spune la catisma a zecea, psalmul 74: *Topitu-s-a pământul şi toţi cei ce locuiesc pe dânsul.* Auzi ce spune la psalmul 9, cât de adevărat vorbeşte de prăbuşirea lumii acesteia prin focul atomic? Zice: *Afundatu-s-au neamurile întru stricăciunea care au făcut-o; în cursa aceasta care au ascuns-o s-a prins piciorul lor.* Sau: *Cădea-vor în mreaja lor păcătoşii.*

Unii fac bombe atomice ca să-i distrugă pe alţii, iar aceia se gândesc să le răspundă. Se pregătesc şi ei, nu? Nu stau cu mâinile încrucişate. Fac tot aşa. Dar ne afundăm cu toţii. În ce? În stricăciunea pe care o fac mâinile noastre.

Şi auzi ce zice Duhul Sfânt la al doilea stih? *Cunoaşte-se Domnul, judecăţi făcând; în faptele mâinilor sale s-a prins păcătosul.* Ai auzit? Se cunoaşte Dumnezeu când face judecată, în faptele mâinilor lor se prind păcătoşii.

Tu ai făcut ca să distrugi pe altul, şi acela ca să te distrugă pe tine. Iată cum se prind toate popoarele lumii în aceeaşi cursă.

Dacă citiţi în Sfânta Scriptură, să înţelegeţi. Să nu înţelegeţi sucit şi strâmb ca sectarii, ca să strâmbaţi credinţa oamenilor. Marele Apostol Petru verhovnicul, în Epistola a doua sobornicească, capitolul II, zice aşa: În vremea de apoi vor fi oamenii mândri, vicleni, trufaşi, desfrânaţi, neastâmpăraţi, ocărâtori, bârfitori, obraznici, luători în râs, necredincioşi, neascultători de părinţi şi celelalte.

Şi atunci stihiile vor lua foc: aerul, apa şi pământul. Iar pământul şi toate lucrurile de pe el în întregime vor arde cu foc. De două ori repetă.

Iar Marele Apostol Pavel, gura lui Hristos şi vasul alegerii, mai luminat spune de ceea ce ne aşteaptă pe noi. Auzi la întâia Epistolă către Tesaloniceni 5, 3: *Când vor zice pace, pace, fără de veste va veni pieirea; şi nu vor scăpa, precum nu scapă femeia de durerile naşterii.* Clar.

Din toate acestea, şi n-am vreme să pomenesc pe toţi proorocii care au prevestit despre sfârşit cu mii de ani înainte, înţelegem că lumea se termină prin foc. Toţi ştim ce ne aşteaptă.

Dar auzi ce spune Scriptura? „Voi nu sunteţi din fiii pieirii, să vă apuce vremea aceea nepregătiţi. Voi sunteţi fiii luminii. Fiecare să ia aminte de sine cum stă".

E viaţa lui sfântă, curată? E mărturisit? E împăcat cu toţi? Este omul fiu adevărat al Bisericii lui Hristos? Nu-i sectar? Posteşte posturile? Face milostenie? Merge la biserică? Se mărturiseşte în fiecare post? Creşte copiii în frica de Dumnezeu? Nu înjură? Nu-i beţiv? Nu-i curvar? Nu-i hoţ? Nu-i fumător? Nu-i hulitor în vreun fel? Pentru că nu va mai fi vreme de pocăinţă.

Aţi văzut voi deunăzi cum tuna şi fulgera? Mai ai tu timp atunci de pocăinţă când vine fulgerul? Aşa vine războiul ăsta. Trăsnet. N-ai când clipi din ochi şi te-ai făcut sticlă.

Cât dă Dumnezeu şi mai este pace, atât mai existăm pe glob. Biserica noastră de 2000 de ani se roagă pentru pace la cele mai mari slujbe ale ei. Ea nu

începe nici Utrenia, nici Vecernia, nici dumnezeiasca Liturghie până nu se roagă întâi pentru pace. Voi nu auziţi în biserică? „Cu pace Domnului să ne rugăm! Pentru pacea de sus şi pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm! Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici şi pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm!" La ectenia mică: „Iară şi iară cu pace Domnului să ne rugăm!" La sfârşit zice iarăşi: „Cu pace să ieşim!"

Biserica se roagă. Aşa este învăţată de Hristos, Împăratul păcii. Dar în Biserica lui Hristos mulţi intră cu urechi şi n-aud, pentru că mintea lor este la afaceri. Pentru creştinii ortodocşi Biserica mijloceşte, având Capul ei în cer, pe Hristos. Dar în biserică sunt prea puţini faţă din câţi sunt afară de biserică.

Du-te într-un sat unde trăiesc 7-8000, 10000 de oameni, şi ai să vezi în biserică 2-300, 400. Restul nu-s în biserică. Ca să vezi cât de puţini sunt cei care se roagă!

Şi de aceea să învăţaţi pe copiii voştri şi pe toţi, cât putem, să ne rugăm lui Dumnezeu să mai ţină pace pe pământ. Că acum nu mai este aşa, că cel de pe front moare şi eu acasă trăiesc. Când începe focul atomic şi ia foc văzduhul, se ridică o ciupercă de 10000 de metri de la pământ şi ne distruge în patru feluri:

Întâi cu **sunetul**. Dacă s-ar sparge o bombă atomică la Piatra Neamţ, noi am muri aici de huiet, pentru că nu mai rămân timpanele sănătoase, aşa de tare trăsneşte.

Ne omoară cu **fierbinţeala**, că are atâtea milioane de grade, încât nu se poate spune. Dacă oţelul la 1400 de grade curge ca apa de izvor, ce să mai zici la 10 milioane de grade? Ce minte mai poate socoti?

Ne omoară apoi cu **lumina**. Atâta lumină radiază când explodează o bombă atomică, încât dacă ai deschis ochii o dată, nu-i mai ai pentru totdeauna.

Şi a patra, ne omoară cu **radiaţiile atomice**.

Aceia care vor fi atunci cu arma neutronică, aceia vor chema moartea şi moartea va fugi de la ei. Care vor fi aproape de centrul exploziei, vor muri îndată, dar cei care vor fi la periferie, la o distanţă de la centrul bombei, aceia se topesc oasele în ei toate şi ei trăiesc. Şi se fac ca nişte şopârle umblând pe pământ şi strigă moartea şi moartea nu vine. Cele mai grozave chinuri! Bombe apocaliptice!

Uite, am un ziar acum. Avem 4,5 miliarde de oameni pe glob. Şi acest depozit atomo-nuclear a tuturor popoarelor care au arsenale nucleare, poate distruge 300 de miliarde de oameni odată. Şi la noi sunt numai 4,5 miliarde.

Ştiţi dumneavoastră ce vremuri trăim? Noi suntem cei de pe urmă! Ar trebui numai să plângem toată ziua! Dar nu simţim. Trăim în nesimţire, că aşa au trăit şi cei dinainte de potop. Iată aşa-i şi acuma.

Toate generaţiile astea care sunt acum, vai şi amar ce ne aşteaptă. Ştii că Dumnezeu ţine în frâu puterea popoarelor ca să nu înceapă. Ba se tem de raportul de forţe – care au cele mai multe bombe din lume –, ba de tehnică. Mila lui Dumnezeu! Iar când va lua frica asta, ai văzut ce scrie în Apocalipsă: *A trimis Dumnezeu un înger să ia pacea de pe pământ.* Şi a început războiul cel mare, Armaghedonul, la toate popoarele pământului. Şi atunci nu mai era ţară

şi nu mai era neam ca să nu fie în tulburare şi în război. Pacea o ţine Dumnezeu.

Să ne rugăm la Preasfântul Dumnezeu să dea pace pe pământ, pentru că atâta fel de armament s-a pregătit, că dacă începe războiul, noi săracii într-o clipă ne-am făcut cristal; toate popoarele lumii.

Aceasta am spus, ca să ne dăm seama în ce vremuri trăim. Ferice de cel care îl va găsi moartea făcând voia lui Dumnezeu. Amin.

DESPRE PĂCATELE CE LE FACE OMUL ÎMPOTRIVA CELOR 10 PORUNCI

Împotriva poruncii I greşesc:

– Cei fără de Dumnezeu;
– Cei cu mulţi dumnezei;
– Cei ce se leapădă de pronia lui Dumnezeu şi cred în noroc, în superstiţii, ursitori, fermecători, vrăjitori, descântători, eretici;
– Cei ce se nădăjduiesc spre sine şi spre alţi oameni;
– Cei care se deznădăjduiesc de mila lui Dumnezeu;
– Cei care se hotărăsc de a păcătui până la moarte şi a nu se pocăi;
– Cei ce urăsc pe Dumnezeu şi se leapădă de El;
– Cei care ispitesc pe Dumnezeu şi cer de la El minuni fără de nevoie;
– Cei care fură lucruri sfinte şi bisericeşti;
– Cei care cumpără cu bani darul lui Dumnezeu;

– Cei care se lenevesc şi nu voiesc a învăţa tainele credinţei celei dreptmăritoare;
– Cei care citesc cărţile eretice şi care se împărtăşesc cu nevrednicie cu Sfintele şi Preacuratele Taine ale lui Hristos.

La porunca a II-a greşesc:

– Cei care se închină zidirii în locul Ziditorului;
– Cei care prin împătimirea către materie slujesc zidirii în locul Ziditorului, aşa cum sunt iubitorii de argint, desfrânaţii, lacomii cu pântecele, pe care Apostolul îi numeşte închinători de idoli, zicând: *Omorâţi mădularele voastre cele de pe pământ: desfrânarea, iubirea de argint şi lăcomia, care este slujire de idoli* (Colos. 3, 5) şi *cărora dumnezeul lor este pântecele* (Filip. 3, 11);
– Toţi câţi au evlavie făţarnică;
– Cei care cred în viziuni şi în vedenii deşarte şi înşelătoare;
– Toţi iubitorii de dezmierdări, care iubesc chipurile şi idolii patimilor cu mintea şi cu inima lor.

La porunca a III-a greşesc:

– Toţi hulitorii, cei ce jură strâmb şi pun pe alţii să jure;
– Cei ce zic „zău" sau „Dumnezeu ştie";
– Cei ce fac făgăduinţe bune şi le calcă;
– Proorocii cei mincinoşi, dascălii cei mincinoşi, ereticii;
– Cei ce fac glume cu cuvintele Sfintei Scripturi;

– Cei ce hulesc şi cârtesc împotriva lui Dumnezeu la necazuri şi la supărări;

– Toţi care nu suferă cu răbdare şi mulţumire bolile, necazurile, pagubele şi alte încercări care le vin prin îngăduinţa lui Dumnezeu;

– Toţi care hulesc adevărul şi Sfintele Scripturi şi zic că în Scriptură se află basme şi alte neadevăruri.

La porunca a IV-a greşesc:

– Toţi care nu merg regulat la Sfânta Biserică în ziua Duminicii, întru care a mutat Dumnezeu sâmbăta cea veche. Iarăşi greşesc:

– Cei ce lucrează în Duminici şi Sărbători;

– Cei ce prăznuiesc păgâneşte şi nu creştineşte şi se duc în Duminici şi sărbători la cârciumi, la baluri, la jocuri, la filme nepermise, la scrânciob, la jocuri de noroc;

– Toţi păstorii duhovniceşti care nu învaţă poporul în zile de Duminici şi sărbători, din Sfânta Evanghelie şi din alte învăţături ale Sfintei Scripturi.

La porunca a V-a greşesc:

– Toţi copiii care nu cinstesc şi nu ascultă pe părinţii lor;

– Cei care nu ascultă de părinţii lor duhovniceşti, de arhierei, de duhovnici, de dascălii Bisericii;

– Toţi supuşii care nu ascultă de stăpânii şi conducătorii ţării lor;

– Toţi părinţii trupeşti şi duhovniceşti care nu se îngrijesc de fiii lor trupeşti şi duhovniceşti;

– Bărbaţii care nu îngrijesc trupeşte şi sufleteşte de femeile lor şi femeile care nu ascultă de bărbaţii lor când aceia le învaţă pe ele cele bune.

La porunca a VI-a greşesc:

– Toţi care omoară pe alţii cu mâna lor sau prin alte meşteşuguri, sau prin pâră şi clevetire;

– Toţi care omoară sufleteşte pe alţii, precum sunt ereticii şi învăţătorii cei mincinoşi;

– Cei ciumaţi care molipsesc pe alţii în vremea ciumei sau holerei sau a altor boli molipsitoare;

– Cei care se aruncă pe sine în primejdie de moarte fără de socoteală şi se omoară singuri în orice fel;

– Femeile care omoară pe pruncii lor şi cei ce le ajută pe ele la acest mare păcat;

– Toţi cei care fac sminteală prin pilda vieţii lor celei rele;

– Toţi care se bucură de răul şi primejdia aproapelui lor;

– Toţi care zavistuiesc şi se mâhnesc pentru binele şi sporirea aproapelui lor;

La porunca a VII-a greşesc:

– Toţi câţi preacurvesc cu femei străine, măritate sau nemăritate;

– Monahii care au căzut din făgăduinţă;

– Cei ce se sulemenesc cu scopul de a atrage pe alţii în cursa desfrânării;

– Cei ce au căzut în desfrânare duhovnicească (eres);

– Toţi câţi au îndemnat pe alţii să păcătuiască sau i-au sfătuit prin scrisori şi prin alte mijloace spre păcatul desfrânării.

La porunca a VIII-a greşesc:

– Toţi furii, tâlharii, răpitorii cei ce iau cu sila lucrurile sau viaţa altora;
– Toţi care fură din averea altora;
– Toţi negustorii care fură cu vicleşug prin cumpene nedrepte şi înşeală la cântar;
– Toţi care cumpără lucruri de furat ştiind aceasta;
– Toţi care iau amanet lucru străin şi îl strică sau nu-l dau înapoi în starea în care a fost;
– Toţi care fură prin acte false de la stat, de la Biserică sau de la oricine;
– Cei ce lucrează cu vicleşug şi cu nepăsare la lucrul aproapelui şi îl fac în pagubă în loc de folos;
– Toţi care nu plătesc cu cât s-au învoit la cei ce le-au lucrat;
– Toţi câţi amestecă cele bune cu cele rele (cum ar fi vinul curat cu apă, laptele cu apă, smântâna cu lapte, mierea cu zahăr, seminţele de grâu cu alte seminţe, cu corpuri străine, spre a trage mult la cântar ş.a.m.d.)
– Cizmarii, croitorii, lemnarii, cojocarii şi alţi meseriaşi care fac lucrul rău sau fură din materialul care li s-a încredinţat, spre a face lucrul cerut.
– Toţi care mută gardul sau hotarul ş.a.

La porunca a IX-a greşesc:

– Cei ce mărturisesc strâmb asupra altora;

– Cei ce jură strâmb spre paguba altora;
– Cei ce primesc şi se învoiesc cu minciunile minţii, adică cu păreri greşite asupra altora;
– Cei ce râd de sluţeniile şi neajunsurile fireşti ale altora;
– Cei ce îndeamnă pe alţii să jure strâmb;
– Cei ce clevetesc pe fraţii lor şi îi pârăsc pe ei la alţii spre a le face rău sau pagubă sau necinste;
– Judecătorii care prin mită judecă strâmb;
– Toţi cei care spun minciuni sau îndeamnă pe alţii să spună minciuni sau să jure strâmb;
– Toţi care din zavistie pun piedică altora care au dregătorii spre folosul de obşte al poporului.

La porunca a X-a greşesc:

– Toţi care poftesc lucru străin, ca de exemplu: femeie, casă, ţarină, bou, slugă, slujnică, haine, avere şi toate câte sunt ale aproapelui.

*

Să se ştie că din cele 10 porunci, 4 erau scrise pe tabla cea dintâi şi ele învăţau dragostea şi datoriile noastre faţă de Dumnezeu, iar celelalte porunci erau scrise pe tabla a doua şi ele învăţau dragostea şi datoriile noastre faţă de aproapele. Din acestea, cinci opresc păcatul cu lucrul: cinsteşte pe tatăl şi pe mama, să nu ucizi, să nu desfrânezi, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb împotriva aproapelui.

Iar porunca a zecea este cea mai subţire, căci opreşte păcatul spre a nu se face nici cu gândul şi nici cu pofta. Cu alte cuvinte această poruncă scoate păcatul din rădăcina lui.

Nu opreşte numai să nu desfrâneze cineva, ci nici să nu privească cu poftă la femeie.

Această sfântă poruncă ne învaţă pe noi şi ne porunceşte să ne păzim inima noastră de poftele şi gândurile cele rele care izvorăsc din ea, căci după cuvântul Domnului: *Din inimă ies: gânduri rele, ucideri, adultere, desfrânări, furtişaguri, mărturii mincinoase, hule* (Matei 15, 19).

Şi în alt loc zice: *Cel ce caută la femeie cu poftă, a şi preacurvit cu ea în inima sa.*

Dumnezeiescul Ioan Gură de Aur zice: „Precum flacăra aprinde pe trestie, aşa pofta aprinde pe suflet. Precum fumul întunecă şi vatămă ochii, aşa pofta întunecă şi orbeşte mintea". Şi iarăşi zice: „Rădăcină a preacurviei este pofta cea neînfrânată".

V-am spus aceasta aşa pe scurt, ca să înţelegeţi care sunt păcatele noastre împotriva celor zece porunci, mai ales că după molitfa de spovedanie, atât a monahilor, cât şi a mirenilor, urmează spovedania. Prin această aducere aminte am vrut să vă ajut să ţineţi minte la spovedanie, dacă nu toate, măcar unele din ele.

Iar dacă nu le puteţi ţine minte, spre a reuşi bine spovedania, să vi le scrieţi pe hârtie şi aşa să le spuneţi cu amănuntul, căci spovedania dacă nu se face cum trebuie, nu foloseşte sufletului, ba mai mult atrage asupra lui mânia Domnului, mai ales dacă nu din neştiinţă şi uitare, ci din lene şi ruşine nu se sileşte cineva a spune toate înaintea duhovnicului său.

CUPRINS

Tehnoredactare computerizată
la
Sfânta Mănăstire Sihăstria

Tipărită la Tipografia Mitropolitană Trinitas
în colaborare cu

MULTIPRINT
Tipografia MULTIPRINT S.A.
str. Bucium nr. 34, Iași - 700265
Tel: 0232-211225, 236388, Fax: 0232-211252

